

รายงานวิจัย

“แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
และการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง”

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ และคณะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
สารบัญ.....	ก
สารบัญภาพ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
บทค้อย่อภาษาไทย.....	ช
บทค้อย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
หลักการและเหตุผล.....	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	๓
นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
กรอบแนวคิดพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพ การศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	๕
ผลผลิต.....	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๖
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	๗
มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.๒๕๖๑	๘
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๓๗
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๔๐
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	๔๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๗
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๙๕
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๑๐๑
๔.๑ เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา.....	๑๐๑
ศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และ มาตรฐานการศึกษา และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง	๑๐๑

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกัน คุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง	๑๐๒
ขั้นตอนที่ ๑ กิจกรรม “กระจ่างปัญหา เข้าใจคน”	๑๐๒
ขั้นตอนที่ ๒ กิจกรรม “รู้ตน รู้งาน”	๑๑๔
ขั้นตอนที่ ๓ กิจกรรม “ประสาน วางแผน”	๑๔๓
ขั้นตอนที่ ๔ กิจกรรม “โลดแล่นกิจกรรม”	๑๔๓
ขั้นตอนที่ ๕ กิจกรรม “นำสู่ผลงาน”	๑๔๓
ขั้นตอนที่ ๖ กิจกรรม “ตรวจทาน ประเมินผล”	๑๔๓
ขั้นตอนที่ ๗ กิจกรรม “แลกเปลี่ยน ระดม”	๑๕๔
ขั้นตอนที่ ๘ กิจกรรม “ชื่นชมความสำเร็จ”	๑๕๔
๔.๒ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง	๑๕๕
๔.๓ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้น สังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา	๑๖๕
บทที่ ๕ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	๑๘๕
การดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา.....	๑๘๖
การพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง	๑๘๘
การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการ ประกันคุณภาพการศึกษา	๑๙๒
อภิปรายผลการวิจัย	๑๙๕
ข้อเสนอแนะการวิจัย	๒๐๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง	๒๐๕
ภาคผนวก	๑๙๔

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับ การศึกษา	๒
๔.๑ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนบ้านห้วยปลอั้ง	๑๐๓
๔.๒ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนโพธิ์บึงวิทยา	๑๐๔
๔.๓ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนวัดหลวงวิทยา	๑๐๕
๔.๔ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์	๑๐๖
๔.๕ ภาพการลงพื้นที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	๑๐๗
๔.๖ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนสมคิดวิทยา	๑๐๘
๔.๗ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ	๑๐๙
๔.๘ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนบ้านสมานมิตร	๑๑๑
๔.๙ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนระยองปัญญานุกูล	๑๑๒
๔.๑๐ ภาพการลงพื้นที่วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย	๑๑๓
๔.๑๑ ภาพการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) จังหวัดศรีสะเกษ	๑๑๕
๔.๑๒ ภาพการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) จังหวัดระยอง	๑๒๙
๔.๑๓ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนบ้านห้วยปลอั้ง	๑๔๔
๔.๑๔ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนโพธิ์บึงวิทยา	๑๔๕
๔.๑๕ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนวัดหลวงวิทยา	๑๔๖
๔.๑๖ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙	๑๔๗
๔.๑๗ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	๑๔๘
๔.๑๘ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนสมคิดวิทยา	๑๔๙
๔.๑๙ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ	๑๕๐
๔.๒๐ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนบ้านสมานมิตร	๑๕๑
๔.๒๑ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนระยองปัญญานุกูล	๑๕๒
๔.๒๒ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย	๑๕๓
๔.๒๓ ภาพการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีระหว่างสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์	๑๕๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับการศึกษา	๑๒
๔.๑ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๕๕
๔.๒ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๑๕๗
๔.๓ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๑๕๘
๔.๔ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๑๖๑
๔.๕ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๑๖๓
๔.๖ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๖๕
๔.๗ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๑๗๐
๔.๘ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๑๗๕
๔.๙ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๑๗๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๐	ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๑๘๑

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ๒) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง และ ๓) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและศูนย์การศึกษาพิเศษ ในจังหวัดศรีสะเกษและระยอง สังกัดละ ๑ แห่ง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล แบบวิเคราะห์ SWOT และแบบสัมภาษณ์

การวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ๒) ศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยการลงพื้นที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษาจากกรณีศึกษา วิเคราะห์ SWOT รวมทั้งดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงานในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา และ ๓) นำเสนอแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

ผลการวิจัยพบว่า ๑) การดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย ๘ ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนที่ ๒) สถานศึกษามีแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในรูปแบบวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ผ่านขั้นตอนการวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดคุณภาพและเหมาะสมตรงตามความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่มีการดำเนินการที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่แตกต่างกันไปในแต่ละสถานศึกษา เช่น การใช้กระบวนการชุมชนทางวิชาชีพในการดำเนินการ และ ๓) การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ๑๐ แห่ง มีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลสำเร็จและเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่นและจุดเด่นของสถานศึกษาได้ชัดเจน ขณะที่สถานศึกษาส่วนหนึ่งยังพบปัญหาในการดำเนินงานในส่วนของการสร้างความร่วมมือ การทำความเข้าใจให้สอดคล้องตรงกัน การค้นหาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติให้เกิดผลชัดเจน ฯลฯ

คำสำคัญ (ภาษาไทย)   มาตรฐานการศึกษา, การประกันคุณภาพการศึกษา, เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

The Participatory Action Research on Developing Guidelines of Operating the National Education Standard of Schools and Quality Assurance at Basic Education and Vocational Education Level in The Educational Sandbox, Srisaket and Rayong Provinces had 3 research objectives. Those were 1) to do a Participatory Action Research in schools at Basic Education in responsibilities of Office of the Basic Education Commission, Office of the Private Education Commission, Department of Local Administration (Ministry of Interior), Special Education Center (Special Education Bureau) and Office of the Vocational Education Commission. 2) To develop guidelines of Operating the National Education Standard of Schools based on The National Education Standard B.E.2561 and Quality Assurance in The Educational Sandbox, Srisaket and Rayong Provinces. And 3) to promote schools to operate The National Education Standard of Schools based on The National Education Standard B.E.2561 and Educational Standard of their affiliated agency, as well as the Quality Assurance.

The research samples were 10 schools in Office of the Basic Education Commission, Office of the Private Education Commission, Department of Local Administration (Ministry of Interior), Special Education Center (Special Education Bureau) and Office of the Vocational Education Commission in Srisaket and Rayong Provinces. The research instruments consisted of Data recording form, SWOT Analysis form, and Interview questionnaires.

The research methodology consisted of 3 phases. Those were **1) Document and research study:** studying The National Education Standard, The Ministerial regulations B.E.2561, and The National Education Standard in each level. **2) Studying development of National Education Standard of Schools and Quality Assurance guidelines** of schools in The Educational Sandbox, Srisaket and Rayong Provinces, that studied about Operating conditions, problems, barriers in operating Education Standard of Schools, Quality Assurance, and enhancing knowledge and understanding in any related issues. And also analyzed operating National Education Standards by doing SWOT. In addition, researchers also supervising and coaching on planning action plans, sharing opinions, monitoring during operations. **3) Proposing guidelines of operating National Education Standards and Quality Assurance** at level of Basic Education and Vocational Education in The Educational Sandbox, Srisaket and Rayong Provinces.

The research results revealed that 1) The Participatory Action Research had 8 steps. The most important one was **Know Yourself, Understand Your work.** 2) Sample schools had guidelines on operating School Education Standards and Quality Assurance by using PDCA Cycle consisted of Plan, Do, Check, and Act steps to make good quality in operating education standards and meet learners' needs. However, each school had an operation in different way such as combining Professional Learning Community (PLC) process with PDCA cycle. And 3) Operating the National

Education Standard of Schools and Quality Assurance of 10 schools led to successful outcome and also best practices that revealed identity of their locals and schools' outstanding obviously. While some of schools still faced the problems on operating in building cooperation, making personnel' understanding, finding local identity, leading the National Education Standard of Schools to practice, etc.

Keywords: Education Standards, Quality Assurance in Education, The Educational Sandbox

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเข้าใจมาตรฐานการศึกษาของชาติได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง สามารถแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และให้ทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและประเภท การศึกษา การส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อให้ประเทศไทยมุ่งการพัฒนาประเทศเข้าสู่ประเทศไทย ๔.๐ ทำให้คนในชาติมีศักยภาพในด้านต่างๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสามารถก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการสร้างประชากรให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดี จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการรองรับการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๙)

ในปี ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติภายหลังจากผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ การจัดประชุมวิชาการใน ๔ ภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ในรูปของเอกสารสิ่งพิมพ์ วิดีทัศน์ และ Infographic เป็นต้น

มาตรฐานดังกล่าวนี้จะอยู่ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก และเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๑)

๑) ผู้เรียนรู้คือ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัล และโลกในอนาคตและมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักรักษ์ และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญาทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์

และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

๓) พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติรักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึก เป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรมความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
ผู้เรียนรู (Learner Person) เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี		รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างนิสัยและสุขภาพที่ดี	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะ และสร้างงานที่เหมาะสมกับวัย	รู้เป้าหมายการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรอบรู้ ใฝ่หาความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพ	เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง และมีความเป็นผู้นำเพื่อสร้างสัมมาชีพที่ดีของตนเอง ความศรัทธา และสังคม
ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน	มีพัฒนาการ ครอบคลุม สนใจเรียนรู้และ กำกับตัวเอง ในทำสิ่งต่างๆ ที่เหมาะสม ตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ การเข้าถึง การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านต่างๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกับ ทักษะการสื่อสาร รอบรู้ทางข้อมูล สารสนเทศและดิจิทัล เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ คัดสรรสร้าง นำความคิดสู่การสร้างผลงาน	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงรุก ทักษะด้านวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถเป็น ผู้ประกอบการได้	ร่วมแก้ปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่า แก่ตนเอง สังคมส่วนรวม และประเทศ
พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เพื่อสันติสุข		แยกแยะผิดถูก ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน มีจิตอาสา รักท้องถิ่น และประเทศ	เชื่อมั่นในความถูกต้อง ยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน	เชื่อมั่นในความเท่าเทียม เป็นธรรม มีจิตอาสา กล้าหาญทางจริยธรรม และเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น ร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน	กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่คิด ใฝ่คุณค่า มีความรู้ความสามารถ ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน รู้จักความรับผิดชอบและสร้างสันติสุข ทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
	คำนิยามร่วม: ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค				
	คุณธรรม : ลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ฯลฯ				

ภาพที่ ๑.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับการศึกษา

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๑)

คุณลักษณะของบุคคลดังกล่าวถือเป็นคุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองต่อ วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เพื่อธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก การดำเนินงานแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่มาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จึงเป็นหัวใจของการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ การผลักดันให้สถานศึกษาได้ จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อ พัฒนาคคนไทยให้มีผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้อง ดำเนินการ ซึ่งถ้าสถานศึกษามีความเข้าใจ สามารถนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษา ของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นกรอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมีแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใต้บริบทที่แตกต่างกัน หลากหลาย เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะของคนไทยที่พึง ประสงค์ของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๑)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำโครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง ซึ่งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาถือเป็นพื้นที่พิเศษที่มีพระราชบัญญัติพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่และมีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่นๆ (สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๒) รองรับการทำงาน โดยให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ภายใต้บริบทของสถานศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง รวมทั้งจัดทำ แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดจะได้ร่วมกันวางแผนจัดการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ๔.๐ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑) เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

๒) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

๓) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อให้สถานศึกษาสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน ที่แม้แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา ของ ๑๐ โรงเรียน ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและระยอง

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นของ ๑๐ โรงเรียน ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและระยอง

เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษและระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน

๑) สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดศรีสะเกษและระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดละ ๑ แห่ง

๒) ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา, บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา, ศึกษานิเทศก์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๒) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

- มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์

การศึกษาพิเศษ

- มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา

๓) กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

- แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย, ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ

- แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

๔) พระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นระยะเวลา ๑๘๐ วัน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓ (หมายเหตุ : การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพจึงไม่ครบถ้วนทั้งกระบวนการ)

กรอบแนวคิดพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลผลิต

รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างสอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด

๒) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในสังกัดต่าง ๆ แต่ละระดับและประเภทการศึกษา สามารถนำแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้จากการวิจัยปฏิบัติการไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาของตน

บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.๒๕๖๑

- ๑.๑ ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- ๑.๒ หลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- ๑.๓ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- ๑.๔ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๑.๕ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand)
- ๑.๖ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับชั้น
- ๑.๗ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑
- ๑.๘ มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- ๑.๙ แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา
- ๑.๑๐ แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

๓. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

- ๓.๑ ความหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- ๓.๒ เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- ๓.๓ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง
- ๓.๔ การประเมินผล

๔. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

- ๔.๑ ข้อมูลพื้นฐานและสภาพบริบทของสถานศึกษา พื้นที่จังหวัดระยอง
- ๔.๒ ข้อมูลพื้นฐานและสภาพบริบทของสถานศึกษา พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.๒๕๖๑

“มาตรฐานการศึกษาของชาติ” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของ คนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย ๔.๐ ที่แม้แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่น และของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายร่วมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง ต่อไปได้

๑.๑ ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นใน สถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับ ดูแล การ ตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิด โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริง อยู่ที่ไหน การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ๒ ประการ คือ

๑. สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาเป็นมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน
๒. มาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนดความคาดหวังให้ชัดเจนทั้งครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา หากไม่มีมาตรฐาน สาธารณชนจะ ไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการ เรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการศึกษาแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่อง ใดบ้าง เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัดเทียบเคียง ทำให้ขาดการรับผิดชอบต่อสาธารณชน (Accountability) การ กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตาม มาตรฐาน มีกระบวนการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพ ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครู และบุคลากร ด้าน ข้อมูลสารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน รวมทั้ง คุณภาพครูที่ต้องจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษายังเป็น แนวทางให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

มาตรฐานการศึกษาที่มีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ผู้เรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษา กำหนด

๒. ครู ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามที่มาตรฐานกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

๓. ท้องถิ่นและสถานศึกษา ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา ช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๕. ประเทศชาติ ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกัน และทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย

๑.๒ หลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งกำหนดผ่านกรอบ (framework) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา นี้ จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ กฎหมาย ยุทธศาสตร์และแผนงานทั้งหลายเหล่านี้ ต่างมีอุดมการณ์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและความสามารถสูง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๑.๓ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง ยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นไปตามหลักการในการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขึ้นกับผู้เรียนทั้งในระหว่างที่กำลังศึกษา และเพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนในระหว่างที่กำลังศึกษาเพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งถือเป็น “คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐” ที่สามารถสร้าง ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้กับประเทศ

๑.๔ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กระทรวงมหาดไทยจึงได้ออกประกาศเรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงการพัฒนา การส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาจนถึงการอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญา และวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษา ให้เป็นอัตลักษณ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (accountability) มีระบบ การบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู ณาจารย์และบุคลากร หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษา และการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ที่

เหมาะสมตามแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภทการศึกษาที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ สถาบันผลิตและพัฒนาครูในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ จะต้องมีการเตรียมความพร้อมครูก่อนประจำการ และส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

๑.๕ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE

Thailand)

หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องดำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรมยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำดังต่อไปนี้

๑. ผู้เรียนรู้

เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักรักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม

เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม

๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง

เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

จุดมุ่งหมายสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติก็เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวได้มีการกำหนดให้เหมาะสมตาม

ช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา มีการสะสมและต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกระดับและประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว ซึ่งผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ดังปรากฏข้อมูลในตารางต่อไปนี้

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
๑. ผู้เรียนรู้	มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุล สนใจเรียนรู้และกำกับตัวเอง	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐาน ทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผล มีนิสัย และสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพ ในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความรอบรู้และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการสร้างสุขภาวะ การศึกษาต่อ หรือการทำงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย	สามารถเข้าใจการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้ทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวในโลกยุคดิจิทัลได้ มีทักษะชีวิต พื้นฐานปรารถดี มีความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาสุขภาพของตนเอง การทำงาน/อาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน	มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัว ยืดหยุ่น สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและโลกอนาคตได้ มีความเป็นผู้ นำ มีความรู้ ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีปัญหา รู้คิด สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะต่างๆ ในการสร้างงาน/สัมฤทธิ์พ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเอง ครอบครัว และสังคม
๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	ให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูลสารสนเทศ และทางดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหา มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความคิดสร้างสรรค์สร้างผลงานในลักษณะต่างๆ	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถเป็นผู้ประกอบการได้	สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่าแก่ตนเอง สังคม และประเทศ
๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง		สามารถแยกแยะผิดถูก ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่นและประเทศ	ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง ความยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน	มีความเชื่อมั่นในความเที่ยงเป็นธรรมทางสังคม มีจิตอาสา มีความกล้าพญทางจริยธรรม เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นในการร่วมสร้างสังคมไทยและโลกที่ยั่งยืน มีความเชื่อสัตย์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งผิด ให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาตนเองและสังคมที่ยั่งยืน จัดความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
คำนิยามร่วม : ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค					
คุณธรรม : ลักษณะนิสัยที่ดี และคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบตนเองและสังคม					

ตารางที่ ๒.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับการศึกษา

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๑)

๑.๖ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับชั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง ซึ่งประกอบไปด้วยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในส่วนของมาตรฐานการศึกษานี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการทบทวนเอกสารมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.๒๕๖๑ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๖.๑ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดีและดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

ผลพัฒนาการเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดีใช้มือและตาประสานสัมพันธ์ได้ดีดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตนและปฏิบัติจนเป็นนิสัย ปฏิบัติตนตามข้อตกลงเกี่ยวกับ

ความปลอดภัย หลีกเลียงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้

เด็กร่าเริงแจ่มใส แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมรู้จักยับยั้งชั่งใจ อดทนในการรอคอย ยอมรับและพอใจในความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีมีความมั่นใจกล้าพูดกล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน เคารพสิทธิรู้หน้าที่รับผิดชอบ อดทนอดกลั้น ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรมตามที่สถานศึกษากำหนด ชื่นชมและมีความสุขกับศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เด็กช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำ วันมีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง มีส่วนร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในและนอกห้องเรียน มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้การยิ้ม ทักทาย และมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ เป็นต้น ยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ความคิด พฤติกรรม พื้นฐานครอบครัวเชื้อชาติศาสนา วัฒนธรรม เป็นต้น เล่นและทำ งานร่วมกับผู้อื่นได้แก้ไขข้อขัดแย้ง โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

เด็กสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือสงสัย และพยายามค้นหาคำตอบ อ่านนิทานและเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การคิดแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้สร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการ เช่น งานศิลปะ การเคลื่อนไหวท่าทางการเล่นอิสระ เป็นต้น และใช้สื่อเทคโนโลยีเช่น แวนฉาย แม่เหล็กกล่องดิจิทัล เป็นต้น เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

สถานศึกษาดำเนินการบริหารและจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากร ด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น

๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน สถานศึกษาจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอนหรือจัดครูที่จบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัยอย่างพอเพียงกับชั้นเรียน

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา มีทักษะในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็ก ใช้ประสบการณ์สำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรม มีการสังเกตและประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก และครอบครัว

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ มีมุมประสบการณ์หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติสื่อสำหรับเด็กมุด ลอด ปีนป่าย สื่อเทคโนโลยีสื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครูสถานศึกษาอำนวยความสะดวก และให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศวัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์และพัฒนาครู

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมสถานศึกษากำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และอัตลักษณ์ที่สถานศึกษา กำหนด จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและดำเนินการตาม แผน มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเองประจำปี นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัด ประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ครูจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลและ สร้างโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและลงมือกระทำผ่านประสาทสัมผัสจัดบรรยากาศที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย มีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการเด็กอย่างเป็น ระบบ

๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ ครูวิเคราะห์ข้อมูล เด็กเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการจัดประสบการณ์จากการวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกายด้านอารมณ์จิตใจด้าน สังคม และด้านสติปัญญาไม่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข ครูจัดประสบการณ์ที่ เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลหลากหลายรูปแบบจากแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย เด็กได้เลือกเล่นเรียนรู้ลงมือ กระทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย ครูจัดห้องเรียนให้สะอาดอากาศถ่ายเท ปลอดภัย มีพื้นที่แสดงผลงานเด็ก พื้นที่สำหรับมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรม เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น ป้ายนิเทศ การดูแลต้นไม้เป็นต้น ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับช่วงอายุ ระยะเวลาความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของเด็ก เช่น กล้องดิจิทัล คอมพิวเตอร์ สำหรับการเรียนรู้กลุ่มย่อย สื่อของเล่นที่กระตุ้นให้คิดและหาคำตอบ เป็นต้น

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก ครูประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมและกิจวัตรประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ใช่แบบทดสอบวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการเด็กโดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพเด็กและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

๑.๖.๒ มาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหามีเหตุผล

๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเอง และการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็น แนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเองและ สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมใน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่นๆ

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึก ตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย

๓) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

๔) มีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

๒.๑ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้สถานศึกษา จัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ แสดงออกแสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑.๖.๓ มาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

๒) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพของผู้เรียน

ผลการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือ การส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

๒) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือ การส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลผู้เรียนมีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือ การส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ช่วงเชื่อมต่อ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนจากโปรแกรมหนึ่งไปสู่อีกโปรแกรมหนึ่งการเปลี่ยนจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง เช่น การเปลี่ยนแปลงสถานที่ สภาพแวดล้อม ระยะเวลา จากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่ง โดยมีเป้าหมายข้างหน้าที่ดีกว่าปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

การส่งต่อ หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถส่งต่อไปรับบริการอื่นที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม บริการทางการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนเมื่อมีผลการพัฒนาศักยภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาในชั้นเรียนที่สูงขึ้น หรือย้ายสถานศึกษา หรือรับบริการด้านอื่น ๆ ต่อไป

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงาม

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

กระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

๒.๑ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้ร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ และให้ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ เชื่อมโยงชีวิตจริง

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และนำกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาจัดหรือปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากแหล่งเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดหา พัฒนา และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล มีการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนจากสื่อที่หลากหลาย

๓.๓ มีการบริหารจัดการผู้เรียนเชิงบวก มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑.๖.๔ มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ วรรคสองและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ กำหนดให้ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพ การศึกษาด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรม วิชาชีพ

มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๙ ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๑.๑ ด้านความรู้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

๑.๒ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีสุขภาพที่ดี

๑.๓ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจ และรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๒.๑ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงานโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนดได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงานตามหลักสูตร

มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียน การสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ และงบประมาณ ของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

๒.๔ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษามีความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๓.๑ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการจัดการศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๒ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ และเผยแพร่สู่สาธารณชน (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๑)

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาพ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

- ๑.๑ การดูแลและแนะแนวผู้เรียน
- ๑.๒ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๑.๓ ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ
- ๑.๔ ผลงานของผู้เรียนด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย
- ๑.๕ ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- ๑.๖ ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- ๑.๗ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)
- ๑.๘ การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านที่ ๒ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- ๒.๑ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
  - ๒.๑.๑ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ
  - ๒.๑.๒ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม
- ๒.๒ การจัดการเรียนรูสู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - ๒.๒.๑ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรูสู่การปฏิบัติ
  - ๒.๒.๒ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรูสู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ดานที่ ๓ ดานครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

๓.๑ ครูผู้สอน

๓.๑.๑ การจัดการเรียนการสอน

๓.๑.๒ การบริหารจัดการชั้นเรียน

๓.๑.๓ การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

๓.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา

๓.๒.๑ การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

๓.๒.๒ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

ดานที่ ๔ ดานการมีส่วนร่วม

๔.๑ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

๔.๒ การระดมทรัพยากรเพื่อจัดการเรียนการสอน

๔.๓ การบริการชุมชนและจิตอาสา

ดานที่ ๕ ดานปัจจัยพื้นฐาน

๕.๑ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน หรืองานฟาร์ม

๕.๒ ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

๕.๓ แหล่งเรียนรู้และศูนย์วิทยบริการ

๕.๔ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานด้านสารสนเทศภายในสถานศึกษา

๕.๕ การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

๑.๗ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ

สถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๑)

๑.๘ มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญคือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน ๓ ส่วน คือ

๑) การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

๒) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบดำเนินงานเพื่อรวบรวมสารสนเทศและผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้วยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายใน ๓ ปี และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย

๓) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาแต่ละระดับ สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจง เหมาะสมกับสภาพของชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, ม.ป.ป.)

๑.๙ แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา

๑) สถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของตนเอง สอดคล้องกับสภาพบริบท และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๒) สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การมีเครือข่ายความร่วมมือการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือองค์กรแห่งการเรียนรู้

๓) สถานศึกษามีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโลกยุคดิจิทัลและโลกอนาคต

๔) สถานศึกษาวางระบบการประกันคุณภาพศึกษาด้านคุณภาพผู้บริหารและครูอาจารย์ความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี ทรัพยากรการเรียนรู้และการประเมินการเรียนการสอน โดยมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้

๑.๑๐ แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

๑) การประเมินระดับชั้นเรียน

๑.๑) การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน

๑.๒) ใช้การประเมินความก้าวหน้าให้มีประสิทธิผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลหรือการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น ส่งเสริมการประเมินที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของผู้เรียน

๑.๓) มีความสมดุลระหว่างการประเมินที่อิงตนเอง เพื่อน ปกติวิสัย และมาตรฐาน มีการใช้การประเมินที่ปรับให้เหมาะกับศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๑.๔) ใช้วิธีการประเมินที่บูรณาการการเรียนรู้กับเทคโนโลยีจากงานที่กำหนดให้ทำตามโลกแห่งความเป็นจริงและให้ข้อมูลป้อนกลับทันที ใช้แฟ้มประวัติของผู้เรียนที่แสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้และการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้เกี่ยวข้อง

๑.๕) ครูจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการวัดผลและคลังเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพสูง (ถูกต้อง เชื่อถือได้ ยุติธรรม)

๒) การประเมินระดับโรงเรียน/เขตพื้นที่

๒.๑) การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน

๒.๒) การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศที่แสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

๒.๓) มีความสมดุลระหว่างการประเมินความก้าวหน้ากับการประเมินที่มีเกณฑ์ที่เป็นหลักเทียบ

๒.๔) เน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาตนเอง มากกว่าการเน้นการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น

๒.๕) ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการประเมินในชั้นเรียนเพื่อการบริหารงานที่เหมาะสมกว่าเดิม

๒.๖) ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการประเมิน

๓) การประเมินระดับชาติ

๓.๑) การประเมินผลสรุปเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศเพื่อแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

๓.๒) กระบวนการพัฒนาการประเมินต้องแกร่ง (เช่น คลังเครื่องมือประเมินที่พัฒนาอย่างดี มีข้อสอบที่สามารถเทียบเคียงเท่าเทียมกันได้ข้ามปี) และมีการกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา มีการประเมินระดับชาติโดยใช้เทคโนโลยีในการสอบ ข้อสอบหรือสิ่งทีวัดเหมาะสมกับโลกแห่งความเป็นจริง

๓.๓) ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการทดสอบระดับชาติที่ให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน สถานศึกษา เขตพื้นที่ และผู้กำหนดนโยบาย

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาดังนี้

๑) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เเอกราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่นาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคตและ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคูณรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะ เป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับ

หรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

๓. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox)

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จำนวน ๗ ประเด็นการปฏิรูปการศึกษาซึ่งหนึ่งในประเด็นที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาคือ ประเด็นที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ได้กำหนดให้มี “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่และมีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๖๒)

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ (๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น (๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ดังนั้นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาคือ การจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพในแต่ละพื้นที่ อันจะนำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป

๓.๑ ความหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คือ พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลอง นวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีหน่วยงานส่วนกลางให้การสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากร และกลไกการหนุนเสริมแก่โรงเรียนในพื้นที่อย่างเหมาะสมผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของพื้นที่ (สมพงษ์ จิตระดับ สุอังคะวาทิน และชุติมา ชุมพงศ์, ๒๕๖๑ อ้างถึงใน สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๒) โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑) กระจายอำนาจให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีอิสระในการบริหารจัดการหลักสูตร บุคลากร และการจัดการเรียนการสอนได้เอง ให้โรงเรียนและพื้นที่สร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้โดย ยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่สำคัญ

๒) เป็นพื้นที่สำหรับทดลองนวัตกรรมการศึกษาแบบใหม่ตามแนวทางการจัดทำพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้

๒.๑) ใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ตามบริบทพื้นที่

๒.๒) จัดหาสื่อการสอนรูปแบบใหม่

๒.๓) สร้างภาคีร่วมพัฒนาบุคลากรในพื้นที่

๒.๔) การสอบและการประเมินผลต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา

๒.๕) การบริหารจัดการช่วยลดภาระโรงเรียน

๓.๒ เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ประกาศพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๖ ภูมิภาค, ๒๕๖๑) มีดังนี้

๑. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

๒. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียน อ่อนและยากจน

๓. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ทั้งเชิงนโยบาย การจัดการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น อาทิ ด้าน หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสอดคล้อง ของการบริหารงานด้านต่าง ๆ

๔. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษา การ พัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง

๓.๓ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง คือ พื้นที่พิเศษด้านการศึกษาที่เอื้อให้คนในพื้นที่ทุกภาคส่วนร่วมพลังร่วมจัดการศึกษา สร้างนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ตบโจทย์คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและพื้นที่เป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันและสร้างองค์ความรู้เพื่อการขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง จำนวน ๖ พื้นที่ใน ๖ ภูมิภาค ประกอบด้วย ๑) จังหวัดศรีสะเกษ ๒) จังหวัดสตูล ๓) จังหวัดระยอง ๔) จังหวัดเชียงใหม่ ๕) จังหวัดกาญจนบุรี และ ๖) จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ยะลา ปัตตานี) ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยใน ๒ เขตพื้นที่ ได้แก่

๑. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น

- การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning หรือ PBL) และ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community หรือ PLC)
- นวัตกรรมจิตศึกษา
- การเรียนการสอนตามแนวคิด (Montessori)
- โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
- โครงการ (Project Approach) ระดับปฐมวัย
- การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning: RBL)
- ห้องเรียนหุ่นยนต์

๒. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง (ภาคตะวันออก) โดยมีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น

- การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- การจัดตั้งสถาบันการสอนและการเรียนรู้จังหวัดระยอง (Rayong Teaching and learning Academy)
- โครงการผลิตนักเรียนทุนครูศึกษาจังหวัดระยอง
- หลักสูตรระยอง หรือ Rayong MARCO

๓.๔ การประเมินผล

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมินแล้ว รายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพิจารณา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย ในกรณีที่ผลการประเมินปรากฏว่า การดำเนินงานและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

ดังนั้นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่น่ามาใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยการจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพในแต่ละพื้นที่ มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว ตลอดจนการสร้างและพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาเป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ อันจะนำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป

๔. ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๘๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลหญ้าปล้อง อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

โทรศัพท์ : ๐๙๙-๑๖๗๔๒๖๖ E-mail : yaplong_๘๐๑@hotmail.com

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

เปิดสอนระดับ: อนุบาล ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร	๑	คน
ครูผู้สอน	๑๒	คน
ครูผู้ช่วย	๑	คน
พนักงานราชการ	๑	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๕	คน
รวม	๒๐	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๓๕	คน
ประถมศึกษา	๗๘	คน
มัธยมศึกษาตอนต้น	๔๗	คน
รวม	๑๖๐	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

โรงเรียนเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร (ทำนา) และรับจ้างโดยเฉพาะเข้าไปขายแรงงานในจังหวัดใหญ่ๆ ผู้ปกครองจึงไม่ได้อยู่กับลูกหลาน นักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับปู่ย่าตายายที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดู โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ มีการนำปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาช่วยจัดการเรียนการสอน เช่น ช่างทำขนมไทย จักสาน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่สำคัญได้ใช้ ๓ นวัตกรรมเป็นหลักในการจัดการศึกษา ได้แก่ จิตศึกษา PBL และ PLC มีการส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สุขภาวะทางจิต ภูมิใจคุ้มกัน และความเป็นธรรมต่อสังคม ผู้เรียนสามารถอ่านออกตามมาตรฐานการอ่านในแต่ละระดับชั้น มีนิสัยรักการอ่าน มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ

สถานศึกษาได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ เป็นโรงเรียนเครือข่ายของโรงเรียนที่ใช้จิตศึกษา PBL และ PLC มาใช้ในการประชุมเพื่อแก้ปัญหา โดยมีการระดมความเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน บุคลากรในสถานศึกษามาร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนมีการวางแผนเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนซึ่งเป็นที่รับรู้ทั่วกัน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษามีผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาคือ “นักเรียนมีนิสัยรักการออม” และมีโครงการพิเศษเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาคือ “โครงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : บริเวณวัดหลวงสุ่มังคลาราม ถนนวิจิตรนคร ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๒๐-๑๕๖ E-mail : watluangskl@hotmail.com www.watluang.ac.th

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เปิดสอนระดับ: อนุบาล ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียน

โรงเรียนวัดหลวงวิทยาเดิมชื่อโรงเรียนศรีสะเกษวิชาคม มีเจ้าอาวาสวัดหลวงสุ่มังคลารามเป็นผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเอกชนซึ่งได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาล ๑๐๐% เป็นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจึงได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นโรงเรียนวัดหลวงวิทยาคมในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ โรงเรียนวัดหลวงเป็นโรงเรียนวิถิพุทธจึงเน้นการแสดงออกถึงความมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นลูกที่ดีของพ่อและแม่ มีการบำเพ็ญประโยชน์ตามวัดต่างๆ จัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น แต่งชุดขาวทุกวันพระ นักเรียนนำข้าวสารอาหารแห้งมาร่วมทำบุญ สถานศึกษา ครู ชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร	๗	คน
ครูผู้สอน	๖๑	คน
บุคลากร	๑๖	คน
ครูอัตราจ้าง/ครูพิเศษ	๓๑	คน
เจ้าหน้าที่อื่นๆ	๑๒	คน
รวม	๑๒๗	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๒๒๘	คน
ประถมถึงมัธยมปลาย	๑,๙๘๖	คน
รวม	๒,๒๑๔	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายและทำนา นักเรียนส่วนมากอยู่ในชนบทชานเมืองและต่างอำเภอ ต้องขึ้นรถรับส่ง

ผลการประเมินของสถานศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพในส่วนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑-๑๒ อยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมาก ส่วนมาตรฐานการศึกษาทั้ง ๓ มาตรฐานอยู่ในระดับดีถึงดีเลิศ (SAR ๒๕๖๒) มีเพียงตัวบ่งชี้ที่ ๕ เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพียงข้อเดียวที่อยู่ในระดับคุณภาพที่ต้องปรับปรุง (๔.๕๐)

สถานศึกษามีการจัดการศึกษาแตกต่างไปตามกลุ่มสาระวิชาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การลงมือปฏิบัติจริง การใช้ทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ STEM มาบูรณาการ และเน้นเรื่องการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้สถานศึกษาได้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีนวัตกรรมการปฏิบัติที่ดี คือ ศิลปะการต่อสู้ด้วยกระบี่กระบอง เคยได้รับรางวัลมากมายทั้งในจังหวัดและนอกจังหวัด ปัจจุบันนำมาใช้ประโยชน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีแนวทางในการสำรวจความต้องการ ความสนใจผู้เรียนและชุมชน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้ด้านการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องรวมทั้งประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบการบริหารและการจัดการเชิงระบบ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาลและแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ๘ ประการ ได้แก่ ๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๒) จัดทำแผนการศึกษา มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ๓) จัดการบริการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ๔) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ๕) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ๖) ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา ๗) จัดทำรายงานประจำปีที่เสนอผลการประเมินคุณภาพภายใน ๘) โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยจัดประชุมคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษานำเสนอผลการดำเนินงาน รายงานประจำปีของสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในจากรายงานประจำปีของปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีตามจุดที่ควรพัฒนาประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมที่จะพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดทำโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้คณะครู บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง จัดทำเครื่องมือให้นักเรียนประเมินตนเองในการเรียนรู้ ครูประเมินตนเองรายบุคคลตามแผนพัฒนาตนเองที่วางไว้ คณะกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียนประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานและสรุปผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงตลอดปีการศึกษา ติดตามการประเมินโครงการและกิจกรรมสรุปผลการดำเนินงาน ปรับปรุงการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โรงเรียนจัดทำแผนสำรวจความพึงพอใจและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนจากนักเรียน ผู้ปกครองคณะกรรมการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษาได้มีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย รวมถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียนคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการพัฒนาของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปตามแผนการศึกษาชาติ โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รับทราบ และรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา โดยจัดให้มีการประชุมแบบเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วม และประชุมย่อยแต่ละช่วงชั้นทุกวัน ประชุมบุคลากรทุกคนเมื่อจัดกิจกรรม ประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างน้อยเดือนละครั้ง

ปรัชญา : ปัญญาเป็นรัตนะของนรชน

วิสัยทัศน์ : มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม

พันธกิจ :

๑. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของนักเรียนอย่างทั่วถึงเท่าเทียม
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
๔. ส่งเสริมค่านิยมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย :

๑. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้นทุกระดับชั้น นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต

๒. ผลิตและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

๓. ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. มีระบบบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

อัตลักษณ์ : มีวินัย นิสสัยกตัญญู อยู่อย่างพอเพียง

เอกลักษณ์ : โรงเรียนวิถีพุทธ

ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน : เรียบดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม

สถานศึกษามีแผนการที่จะพัฒนาตามประเด็นวิสัยทัศน์ที่กำหนดเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา โดยเพิ่มกิจกรรมให้มีความเข้มข้นมากขึ้น เพื่อให้เด็กสะท้อนตัวตนตามอัตลักษณ์นั้นจนเป็นที่ยอมรับของชุมชน เนื่องจากอัตลักษณ์ของโรงเรียนยังไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชน และองค์กรภายนอก

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๓๓ หมู่ ๒ ตำบลหนองครก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๑๕-๙๔๐

สังกัด : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เปิดสอนระดับ : ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑	คน
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๓	คน
ครู	๒๖	คน
ครูผู้ช่วย	๒	คน
พนักงานราชการ	๙	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๒๕	คน
รวม	๖๖	คน

ข้อมูลนักเรียน

ประถมศึกษา	๑๕๓	คน
มัธยมศึกษา	๖๓๘	คน
รวม	๗๙๑	คน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ มีการใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยเพิ่มในมาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน ในข้อ ๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ข้อ ๕ การมีทักษะการดำรงชีวิตในกรอบสาระการเรียนรู้ที่ท้องถิ่นสำหรับโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมสุขนิสัย ๒ กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ๓ กิจกรรมหลักโภชนาการ ๔ กิจกรรมหลักไทรรงค์ ๕ กิจกรรมสร้างเสริมภาวะผู้นำ ๖ กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและ

สิ่งแวดล้อม ๗ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นกิจกรรมพัฒนาสุนทรียภาพ และเพิ่มเติมในมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาตัวชี้วัดที่ ๒.๔ การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนประจำ สำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์หรือตามมาตรฐานเฉพาะของแต่ละสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับยอดเยี่ยม สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียนและตามตัวชี้วัดของหลักสูตร มีโครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา (Student Support Service : SSS) โดยพัฒนาครูทุกคนให้เข้ารับการอบรมการคัดกรองนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนที่บกพร่อง เน้นเรื่องการอ่านออกของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยเทอมละ ๑ เรื่อง และยังเน้นส่งเสริมด้านการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีกิจกรรมร่วมมือกันของครูผู้บริหารและบุคคลทางการศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในส่วนมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ระดับคุณภาพยอดเยี่ยมทั้งหมด

ในแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัดมีคำสั่งโรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบมาตรฐานอย่างชัดเจนโดยแบ่งออกเป็น ๒ ถึง ๕ คน ต่อ ๑ ตัวชี้วัด โดยกำหนดคำอธิบายตัวชี้วัดโดยเฉพาะในแต่ละตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้รับผิดชอบมาตรฐานเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนข้อ ๓ การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลาย มีการเขียนคำอธิบายดังนี้ “ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและประเพณี” โดยมีคุณครู ๒ คน เป็นผู้รับผิดชอบมาตรฐานโดยแบ่งหน้าที่กันเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ในคำสั่งยังระบุหน้าที่ของผู้รับผิดชอบมาตรฐาน วิธีการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล รวมถึงระบุรายชื่อคณะกรรมการจัดเตรียมสถานที่ สโตน์ปูนุกรณ์ พิธีกร คณะกรรมการจัดพิมพ์และทำรูปเล่มรายงานประจำปี อย่างละเอียด

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศ ติดตาม ประเมิน การจัดการศึกษาตามนโยบาย และจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียนทุกๆ สัปดาห์เรียน เพื่อวางแผนร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาในทุกๆ ๕ ปี แผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการพัฒนาและ

นโยบายการปฏิรูปการศึกษา และนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษพร้อมทั้งจัดหาทรัพยากร จัดสรรงบประมาณ มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการพัฒนาตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำผลรายงาน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการศึกษา สงเคราะห์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างชัดเจน ได้นำแนวทางในพระราชดำริตาม หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอนและการดำรงชีวิต มีการจัดโครงการที่ส่งเสริม ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์หลายโครงการส่งผลให้ได้รับโล่รางวัลและผ่านการประเมิน แบบยั่งยืนระดับเพชร “โรงเรียนสีล ๕ ตามรอยพ่ออย่างพอเพียง” และรางวัล “โรงเรียนคุณธรรมระดับ ๑ ดาว” คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คือสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข สนับสนุนการศึกษา ได้รับรางวัลและเป็นตัวแทนเข้าแข่งขันระดับประเทศและต่างประเทศหลายรายการโดยเฉพาะกีฬาภาคใต้และ ยกน้ำหนัก

สถานศึกษากำหนดให้นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เป็นจุดเน้นและจุดเด่นส่งผลสะท้อนให้ เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน โดยจัดทำโครงการสร้างงานอาชีพ เช่น การสร้างผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมเปลือกไม้ มะดันป่า ขนมไทย การสานตะกร้าจากพลาสติก การเย็บปักถักร้อย การทำอิฐบล็อก การเลี้ยงปลาในกระชัง การปลูกผักแบบเกษตรอินทรีย์ พร้อมนำออกขายยังตลาดนอกโรงเรียน ทักษะอาชีพของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นจนได้รับการคัดเลือกเป็น **Best Practice** จากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทั้งหมด ๕ อาชีพ ได้แก่ ๑) เพาะขำกล่ำไม้ ๒) การผลิตอิฐบล็อกตัวหนอน ๓) ขนมอบขนมไทย ๔) ผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้มะดันป่า ๕) ผลิตภัณฑ์สานจากเส้นพลาสติก

อัตลักษณ์ : จงรักภักดี มีคุณธรรม น้อมนำพระราชดำริ

เอกลักษณ์ : บ้านน่าอยู่ เรียนรู้คู่คุณธรรม นำเกษตรอินทรีย์ สู่วิถีพอเพียง

โรงเรียนโพธิ์บึงวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๕๐ หมู่ที่ ๒๐ บ้านโพธิ์ไทร ถนนพยุหะ-ขุนหาญ ตำบลโพธิ์บึง อำเภอโพธิ์บึง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๑๘๐

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๗๕-๑๓๒ E-mail : -

สังกัด : องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

เปิดสอนระดับ : มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียน

โรงเรียนโพธิ์บึงวิทยาอยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมเพาะพันธุ์ปัญญา มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนโดยนำกระบวนการจัดกิจกรรมรูปแบบ RBL กิจกรรมที่พัฒนากระบวนการคิดและ PLC เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมีความกล้าคิดกล้าทำ และใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนโรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management :SBM) ในรูปแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ กระจายอำนาจในการบริหาร บุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ทำให้การบริหารจัดการสามารถเข้าถึงผู้เรียนได้ใกล้ชิดมากขึ้นและพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัดเต็มตามศักยภาพ (Good Practice)

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ	๓	คน
พนักงานราชการ	๕๙	คน
ครูอัตราจ้าง/ครูพิเศษ	๓	คน
เจ้าหน้าที่อื่นๆ	๖	คน
รวม	๗๑	คน
ข้อมูลนักเรียนรวม	๑,๐๐๖	คน

ของสถาบัน ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จุดเน้นการจัดการศึกษา และประกาศของโรงเรียนในการใช้มาตรฐานในการประกันการศึกษา ในแต่ละมาตรฐานมีคำอธิบาย ประเด็นการพิจารณา เป้าหมาย โครงการหรือกิจกรรมที่ใช้ในแต่ละมาตรฐาน รวมถึงกลุ่มงานที่ได้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐาน โดยแนบกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการใช้มาตรฐานการศึกษา และคำสั่งโรงเรียนสำหรับแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไว้ท้ายคู่มือ

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ : สถานศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน บริหารแบบมีส่วนร่วม จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ :

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรการศึกษาให้มีคุณภาพ
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
๔. ส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ :

๑. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. การพัฒนาหลักสูตรสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้
๔. การส่งเสริม การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
๕. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
๖. การส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตื่นนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาและแหล่งเรียนรู้
๔. พัฒนการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประสานความร่วมมือกับ

คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน

๕. พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน อนุรักษ์ความเป็นไทยและภาคภูมิใจในท้องถิ่น
๖. พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมและภูมิคุ้มกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา

๗. ส่งเสริมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการศึกษา

๘. พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ :

๑. ผู้เรียนมีคุณภาพสังคมแห่งการเรียนรู้

๒. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและภูมิคุ้มกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา

๓. ผู้เรียนมีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพ

๕. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

๖. สถานศึกษามีสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและพอเพียง

๗. สถานศึกษาจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

๘. สถานศึกษามีการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของ

ชุมชน

๙. สถานศึกษามีภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา : สุภาพเรียบร้อย

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา : จิตสาธารณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ :

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

สีประจำโรงเรียน : น้ำเงิน แสด ขาว

เครื่องหมายโรงเรียนเป็นรูปนกเพलिังเปล่งแสงสว่างมีอักษร พ บ ค

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๙๑ หมู่ ๘ ถนนกสิกรรม ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๑๒-๙๓๔ E-mail : www.sskcat.ac.th

สังกัด : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เปิดสอนระดับ : ปวช. และ ปวส.

ข้อมูลของโรงเรียน

เดิมชื่อโรงเรียนประถมิวิสามัญสิกรรม โรงเรียนกสิกรรมศรีสะเกษ และโรงเรียนเกษตรกรรมศรีสะเกษ การจัดการเรียนการสอนมีหลายสาขาวิชา. ได้แก่ สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน สถานประกอบการและชุมชน จัดระบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น PBL, RBL เน้นการพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลงานวิจัยทั้งของครูและนักเรียน ที่สามารถนำไปใช้หรือต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ การพัฒนาระบบงานฟาร์มให้เป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาระบบบริหารจัดการฟาร์มให้มีศักยภาพในการเป็นฟาร์มเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ มีการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีในระดับปวสร่วมกับสถานประกอบการในต่างประเทศ ๒ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพืชศาสตร์ร่วมกับประเทศอิสราเอล และสาขาวิชาสัตวศาสตร์ร่วมกับประเทศมาเลเซีย

ข้อมูลบุคลากร

ข้าราชการครู	๔๒	คน
ข้าราชการพลเรือน	๑	คน
ครูจ้างสอน	๑	คน
พนักงานราชการ	๑๐	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๔๐	คน
ลูกจ้างประจำ	๑๗	คน
รวม	๑๑๑	คน

ข้อมูลนักเรียน

ปวช.1	๒๓๗	คน
ปวช.2	๑๔๖	คน
ปวช.3	๒๘๘	คน
ปวส.1	๑๗๔	คน
ปวส.2	๓๗๗	คน
ทล.บ.1	๑๗	คน
ทล.บ.2	๑๒	คน
รวม	๑,๒๕๑	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ ปลูกมันสำปะหลัง หอมแดง กระเทียม ข้าวโพด ถั่วลิสง ปอแก้ว ยางพารา ทำสวนผลไม้ เลี้ยงสัตว์ และทำการประมง รองลงมาคืออุตสาหกรรม การค้าและการบริการ ทอผ้าไหม ปั่นหม้อดินเผา สารเคื่องใช้สั๊กไปไฟ

ผลการประเมินของสถานศึกษา

สถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพ อยู่ในระดับยอดเยี่ยม

สถานศึกษาได้รับรางวัลรองชนะเลิศโครงการชีววิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนประเภทที่ ๑-๖ ของ กพฟ ในปีพศ ๒๕๖๑-๒๕๖๒ คุณครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รางวัลต่างๆมากมาย ทั้งในด้านวิชาชีพและการเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะทาง ส่วนของผู้เรียนได้ครบกลางวันในการแข่งทักษะต่างๆที่จัดโดย สอศ เช่น ทักษะไม้ดอกไม้ประดับ ทักษะช่างก่อสร้าง ทักษะขวัญใจโคบาล ทักษะ PBL ในสาขาประมง/พืชศาสตร์/สัตวศาสตร์ ทักษะทางภาษา สิ่งประดิษฐ์การเกษตร ทักษะการทำนํ้านมจากพืช รางวัลนักคิดสิ่งประดิษฐ์รุ่นใหม่ รางวัลโครงงานวิทยาศาสตร์

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

มาตรฐานการประกันคุณภาพแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปเพราะเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษา การกรอกผลการประเมินออนไลน์เรียกว่า **v-sar** ซึ่งมีการประเมินมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ : ด้านความรู้ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพและแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ : ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานที่ ๓ การบริการชุมชนและจิตอาสา : ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถาบันได้กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของสถาบัน (พ. ศ. ๒๕๖๑ ถึง ๒๕๖๔) เอาไว้ โดยระบุยุทธศาสตร์ไว้ ๔ ข้อ ในแต่ละข้อได้กำหนดกลยุทธ์ในการบรรลุยุทธศาสตร์นั้น รวมถึงระบุโครงการที่ทำให้ยุทธศาสตร์นั้นประสบความสำเร็จไว้ นอกจากนี้ยังได้ระบุโครงการหรือกิจกรรมที่ทำให้แต่ละมาตรฐานบรรลุผลได้ด้วย

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา : ความรู้เป็นเลิศ ประเสริฐจริยา มีพลสมบุรณ์ เพิ่มพูนหัตถกรรม

อัตลักษณ์ : มีจิตบริการ เชี่ยวชาญทักษะ

เอกลักษณ์ : สร้างสรรค์งานพาร์มสู่สังคม

วิสัยทัศน์ : ผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี มุ่งวิถีกะทรอินทรีย์ เป็นที่ยอมรับของสังคม

พันธกิจ :

๑. ผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา

๒. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

๓. พัฒนาองค์ความรู้สู่วิถีกะทรอินทรีย์

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ :

๑. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

๒. พัฒนาและส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

๓. พัฒนาแนวคิด วิธีการ และการปฏิบัติตามวิถีเกษตรอินทรีย์

๔. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

กลยุทธ์ :

๑. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ

๒. การพัฒนาหลักสูตร

๓. การผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของสังคม

๔. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๕. การสร้างและขยายเครือข่ายการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานประกอบการ

๖. การสร้าง สนับสนุนเทคโนโลยี นวัตกรรม และการวิจัยทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย

๗. การส่งเสริมการทำวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

๘. การสร้าง สนับสนุน เทคโนโลยีนวัตกรรม และการจัดการศึกษา

๙. การพัฒนาแนวคิด วิธีการและการปฏิบัติฟาร์มเกษตรอินทรีย์

๑๐. การพัฒนาองค์ความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์

๑๑. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๑๒. การพัฒนาศักยภาพการบริหารสถานศึกษา

โรงเรียนสมคิดวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๘๐/๕ ถนนหลังวัดป่าประดู่ ตำบลท่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ : ๐ ๓๘๖๑ ๑๒๕๑ E-mail : sasithron.sw@hotmail.com

สังกัด : สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ : เตรียมอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา

ข้อมูลของโรงเรียน

สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาเอกชน Best Practice คือจินตคณิตสู่ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย สถานศึกษามี โครงการสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มรดกไทย (โขน) การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและการสอนว่ายน้ำในเด็กปฐมวัย มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วย Active Learning ฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุมีผลและเป็นขั้นตอน (Coding) และการเรียนรู้ด้วย STEM Education

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ	๓	คน
ครูผู้สอน	๓๓	คน
เจ้าหน้าที่อื่นๆ	๔๐	คน
รวม	๗๖	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๑๗๓	คน
ประถมศึกษา	๔๕๑	คน
รวม	๔๕๑	คน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเมินตนเองด้วย ๓ มาตรฐาน ปัจจุบันโรงเรียนดำเนินงานอยู่ในมาตรฐานการศึกษา ระดับยอดเยี่ยม (๔.๕๘)

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของตนเอง อีกทั้งในประกาศยังระบุว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก การประเมินคุณภาพการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ มาตรฐานได้แก่ มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก แบ่งออกเป็น ๔ ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ แบ่งออกเป็น ๖ ตัวชี้วัด และมาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น ๔ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดโรงเรียน ตัวชี้วัดโรงเรียนได้ (ระดับปฐมวัย)

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน แบ่งออกเป็น ๒ ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ แบ่งออกเป็น ๖ ตัวชี้วัด และมาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้ แบ่งออกเป็น ๕ ตัวชี้วัด (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ทางสถานศึกษาได้กำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัด ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้รับผิดชอบ และมีสำเนารายงานการประชุมกำหนดมาตรฐานการศึกษาไว้ในท้ายเล่มอีกด้วย

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา : การศึกษาดี กิจกรรมเด่น เน้นวินัย ยึดมั่นคุณธรรม

วิสัยทัศน์ : โรงเรียนสมคิดวิทยาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามมาตรฐานของหลักสูตร และพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม มีวิถีชีวิตพอเพียง ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต

เป้าหมาย :

๑. นักเรียนร้อยละ ๗๕ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. นักเรียนร้อยละ ๙๑ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กโดยมุ่งเน้นเด็กดี มีมารยาทอยู่ในระดับดีมาก

๓. นักเรียนร้อยละ ๘๑ ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดีมาก

๔. นักเรียนร้อยละ ๙๑ ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่ในระดับดีมาก

๕. นักเรียนร้อยละ ๘๑ มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก

กลยุทธ์ :

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๒ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๕ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เอกลักษณ์ : สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โชน)

อัตลักษณ์ : สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โชน)

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๑๘/๑ ถนนสมุทรคงคา ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๓๘-๙๕๐-๐๙๑ E-mail : - www.paknamschool.ac.th

สังกัด : สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

เปิดสอนระดับ : ประถมวัยปีที่ ๑ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียน

โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ป่าชายเลน พระเจดีย์กลางน้ำ ชายหาดแหลมเจริญ แม่น้ำระยอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้น้อยและไม่แน่นอน ไม่พร้อมที่จะให้การสนับสนุนการศึกษา มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ธนาคารขยะเพื่อการออมทรัพย์ในโรงเรียน กระดาษแปลงโฉม ปุ๋ยน้ำชีวภาพ แปลงผักสวนครัว ศูนย์สาธิตการหมักน้ำปลาภูมิปัญญาชาวระยอง ศูนย์การเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยว ปุ๋ยหมักอินทรีย์ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนวรรณคดีไทย น้ำดื่มพอเพียง ทางโรงเรียนได้นำปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ได้แก่ การทำน้ำปลา การทำกะปิ การนวดฝ่าเท้า การปะอวน การตัดผม การทำขนมไทย การทำเหรียญโปรยทาน

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ	๒	คน
พนักงานราชการ	๒๗	คน
ครูอัตราจ้าง/ครูพิเศษ	๒	คน
เจ้าหน้าที่อื่นๆ	๑๐	คน
รวม	๔๑	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๑๔๘	คน
ประถมศึกษา	๔๓๓	คน
รวม	๕๘๑	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีประชากรหนาแน่น ประชากรแฝงและคนต่างด้าว เป็นชาวกัมพูชา ชาวไทยใหญ่ และชาวพม่า ไกล่แม่น้ำติดชายฝั่งทะเล อาชีพหลักของชุมชนคือ รับจ้าง ประมง และค้าขาย มีการแปรรูปอาหารทะเล กะปิ น้ำปลา กุ้งแห้ง ปลาหมึกตากแห้ง ปลาหมึกแดดเดียว ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณีที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ ประเพณีห่มผ้าพระเจดีย์กลางน้ำ ประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน ประเพณีสงกรานต์และประเพณีลอยกระทง

ผลการประเมินของสถานศึกษา

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนของระดับการศึกษาปฐมวัยมีมาตรฐาน ๓ ข้อ และส่วนของมาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓ ข้อ การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศ มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพเด็ก อยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศ มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

โรงเรียนมีแผนพัฒนาทักษะกระบวนการพื้นฐานของภาษาของเด็กและสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมครูทุกคนได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ทางวิชาชีพและเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินผลของโรงเรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยและการประเมินในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ : โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมมีคุณภาพในมาตรฐาน บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย บนพื้นฐานอยู่อย่างพอเพียง

อัตลักษณ์ : จิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม

เอกลักษณ์ : โรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อม

พันธกิจ :

๑. จัดประสบการณ์ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม สมรรถนะทักษะเหมาะสมกับวัยเป็นไปตามศักยภาพ

๒. สรรหาและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพียงพอตรงตามมาตรฐานตำแหน่ง

๓. ประสานสร้างและยกระดับการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครองชุมชน ภาควิเคราะห์อย่าง
ต่อเนื่องมั่นคง

๔. จัดหาและพัฒนาปัจจัยเทคโนโลยี ทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอมีคุณภาพได้มาตรฐาน

๕. บริหารจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

๖. น้อมนำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ :

๑. การจัดประสบการณ์ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

๒. การสรรหาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. ยกระดับและประสานการมีส่วนร่วมทางการศึกษา

๔. จัดหาและพัฒนาปัจจัยเทคโนโลยีทรัพยากรทางการศึกษา

๕. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

๖. การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านสมานมิตร

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : หมู่ที่ ๒ ตำบลกะเนต อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๑๐๐

โทรศัพท์ : ๐๘๙ ๖๐๐ ๗๐๐ ๒ E-mail : k13ketdan@gmail.com

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ : ชั้นอนุบาล ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียนและสภาพชุมชนโดยรอบ

บริเวณรอบโรงเรียนมีลักษณะเป็นพื้นที่เขตเกษตรกรรม เขตพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม บริเวณ
ใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สวนผลไม้ สวนยางพารา อาชีพหลักของชุมชนคือเกษตรกรรมและรับจ้าง
ทั่วไป ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณีที่สำคัญคือ ประเพณีตักบาตรเทโว เทศกาลสวนรุกขมรดก งาน
ชุมชนคนกะเนต

ข้อมูลบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑	คน
ครู	๓	คน
ลูกจ้างประจำ	๑	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๑	คน
รวม	๖	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๑๙	คน
ประถมศึกษา	๕๖	คน
รวม	๗๕	คน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

การประเมินในส่วนของระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนมีเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึง ๓ รวม ๒๕ คนครูผู้สอน ๑ คน ผลการประเมินตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนบ้านสมานมิตรจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยแบบคละชั้น ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

การประเมินตนเองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับดีเลิศ สถานศึกษามุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ระดับชั้นปี ๑ มีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนให้มีอิสระในการคิดและแก้ปัญหา นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอน เช่น ความรู้เรื่องการจัดแต่งผ้า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการวัยใสไร้พุง และเพิ่มเวลารู้เรื่องอาชีพ เช่น การปลูกสับปะรดสี การปลูกผัก จำหน่ายให้ครูและผู้ปกครอง การทำผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้

การประเมินตนเองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและจัดการอยู่ในระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนแนะนำการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา จากข้อมูล การประชุมที่หลากหลาย เช่น การประชุมแบบมีส่วนร่วม การประชุมกลุ่ม การประชุมระดมสมอง จากบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อวางแผนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย รับผิดชอบ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนา มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาตามแผนงาน มีการดำเนินการนิเทศ กำหนด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น กำกับติดตามและประเมินผลในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ในการกำหนดติดตามด้านการพัฒนาครู สถานศึกษาได้บอกว่าการนิเทศติดตามสังเกตการสอนแต่กัลยาณมิตรและนำมาสะท้อนห้องเรียนเพื่อการเปลี่ยนแปลง (CRC : Classroom Reflection to Change) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพโดยให้พัฒนาตนเองในหลายๆด้าน รวมถึงโรงเรียนดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ เช่น สวนเกษตรพอเพียง ฐานการเรียนรู้ปุ๋ยหมักไม่กลับกอง สวนสับปะรดสี มีการจัดป้ายนิทรรศการ ป้ายให้ความรู้ในห้องเรียนและรอบๆห้องเรียน มีจุดเด่น **School Concept** ของสถานศึกษาคือโรงเรียนสมานมิตรสร้างสรรค์เชิงนิเวศ เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การประเมินตนเองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ ๓ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดีเลิศ หลักสูตรมีการบูรณาการวิชาเรียน ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมได้ลงมือปฏิบัติจริง และแก้ปัญหาเอง ครูใช้สื่อการสอนนวัตกรรมและเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการสื่อการสอนที่ใช้ ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษาละ ๑ เรื่อง

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินผลของโรงเรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยและการประเมินในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินตนเองได้ระบุโครงการต่างๆ ที่ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาในแต่ละมาตรฐาน รวมถึงบ่งบอกเป้าหมายและผลดำเนินงานด้วย โรงเรียนได้สอดแทรกเอกลักษณ์ของโรงเรียนไว้ในกิจกรรมต่างๆ มีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กำหนดค่ามาตรฐานและค่าเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโดยแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน โดยมีคณะกรรมการติดตามผลซึ่งมีบุคคลนอก ร่วมอยู่ด้วย

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา : ความรู้ประดุจแสงสว่างของชีวิต

คำขวัญ : ศึกษาดี มีคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

สีประจำโรงเรียน : เหลือง ม่วง

อัตลักษณ์ : สมานิภาวนา รักษาสิ่งแวดล้อม

เอกลักษณ์ : โรงเรียนสมานมิตรสร้างสรรค์เชิงนิเวศ

หัวข้อและโครงการที่สถานศึกษากำหนดในการประกันคุณภาพ

ระดับการศึกษาปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ได้แก่ กิจกรรมปลูกผัก กิจกรรมงานครัว กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมงานเล่น กิจกรรมกีฬา

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุมประสบการณ์) กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่ กิจกรรมงานครัว กิจกรรมงานสวน กิจกรรมวันสำคัญ

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมค่ายเล่นิทาน กิจกรรมบ้านวิทยาศาสตร์น้อย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารการจัดการ

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมการจัดทำหลักสูตร

๒.๒ จัดครูให้พอเพียงกับชั้นเรียน

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูในด้านการศึกษาปฐมวัย

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านจัดประสบการณ์

โครงการ/กิจกรรม : การบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูในด้านการศึกษาปฐมวัย กิจกรรมทำแผนพัฒนาบุคลากร กิจกรรมการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียน กิจกรรมปรับภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครู

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมจัดซื้อสื่อและวัสดุการศึกษา

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กิจกรรมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง

มาตรฐานที่ ๓ การวัดประสพการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดประสพการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสพการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมทำ
แผนจัดประสพการณ์

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสพการณ์ตรงเล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสพการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมจัด
บรรยากาศห้องเรียนและห้องสื่อปฐมวัย

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสพการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมจัด
บรรยากาศห้องเรียนและห้องสื่อปฐมวัย กิจกรรมวัดผลประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัด
ประสพการณ์และพัฒนาเด็ก

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสพการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมวัดผล
ประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน กิจกรรมการจัดประสพการณ์โดยใช้สื่อธรรมชาติ กิจกรรมวิจัยในชั้นเรียน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๑.๑ มีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๘ กลุ่ม
สาระ กิจกรรมพัฒนา o-net กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โครงการงานวิทยาศาสตร์ กิจกรรม
คณิตคิดเร็ว กิจกรรมไขปัญหาด้วยสะเต็มศึกษา กิจกรรม English is fun

๑.๑.๒ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการทัศนศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้สู่โลกกว้าง โครงการรักษาสีสิ่งแวดล้อม โครงการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ๔h

๑.๑.๓ มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์และการงานอาชีพ โครงงานสร้างอาชีพ สัปดาห์ EEC

๑.๑.๔ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

๑.๑.๕ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

โครงการ/กิจกรรม : โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมค่ายอังกฤษ กิจกรรมวิทยาศาสตร์

๑.๑.๖ มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมปลูกผักสวนครัว กิจกรรมปุ๋ยหมักไม่พลิกกลับกอง กิจกรรมสัปดาห์สีเขียว Zero Waste

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑.๒.๑ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

โครงการ/กิจกรรม : โครงการสมานมิตร model โครงการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมค่ายธรรมะ การเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารี การฝึกมารยาทไทย การเดิน การแสดงความเคารพ การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

๑.๒.๒ มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

โครงการ/กิจกรรม : โครงการสมานมิตร model โครงการวันสำคัญ

๑.๒.๓ การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลาย

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี กิจกรรมค่ายธรรมะ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

๑.๒.๔ สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมสุขภาพ โครงการวัยใสไร้พุง โครงการส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้ในโรงเรียน กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โครงการต้านยาเสพติด กิจกรรมกีฬา

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

โครงการ/กิจกรรม : โครงการประกันคุณภาพภายใน กิจกรรมกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา กิจกรรมทำแผนพัฒนาการศึกษา กิจกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กิจกรรมการจัดทำรายงานประจำปี (SAR)

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการบริหารงานวิชาการ การจัดแผนการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการสร้างพื้นที่การเรียนรู้กับผู้เรียน การบริหารจัดการเรื่องของขยะลดการใช้ขยะและจัดการขยะอย่างถูกวิธี สวนเกษตรพอเพียง ฐานการเรียนรู้ปุ๋ยหมักไม่กลับกอง สวนสับปะรดสี สวนผลไม้ของโรงเรียน

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตได้

โครงการ/กิจกรรม : การจัดทำแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการจัดการเรียนรู้อุบัติการณ์

๓.๒ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม : การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกระดับชั้น การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ ศึกษาธรรมชาติป่าวังจันทร์ ศึกษาระบบนิเวศและวิถีชีวิตคนบริเวณสวนพฤกษศาสตร์ระยอง

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำมาพัฒนาผู้เรียน

โครงการ/กิจกรรม : แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระวิชา งานวิจัยในชั้นเรียน แบบบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้วิชาชีพ PLC เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่าน แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม : การอบรมประชุมสัมมนา การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะครูและบุคลากร การประชุมผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา การทำแบบสอบถามระหว่างครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียน

โรงเรียนระยองปัญญาคุณ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมือง จังหวัด ระยอง รหัสไปรษณีย์ ๒๑๐๐๐

โทรศัพท์ : โทรศัพท์ ๐๓๘-๙๔๘๖๐๕ E-mail : Rayongpanya@hotmail.com

สังกัด : สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ : ปฐมวัย ถึง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นปีที่ ๑ ถึง ชั้นปีที่ ๑๒)

เอกลักษณ์ : โรงเรียนนำมองสภาพแวดล้อมนำอยู่

อัตลักษณ์ : พัฒนาการดีมีทักษะอาชีพ

คำขวัญ : ใฝ่คุณธรรมก้าวนำวินัยก้าวไกลพัฒนารักษาสิ่งแวดล้อม

สีประจำโรงเรียน : สีเขียวและสีเหลือง

ดอกไม้ประจำโรงเรียน : ดอกประดู่

ปรัชญา : ไม่ควรประมาทปัญญา

เป้าประสงค์

- 1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้เข้ารับการศึกษและพัฒนาอย่างทั่วถึง
- 2 ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุขและมีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

พันธกิจโรงเรียน

- 1 มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2 ส่งเสริมด้านกีฬาและนันทนาการให้แก่ผู้เรียน
- 3 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการประกอบอาชีพข้อมูลบุคลากร

ข้อมูลบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑	คน
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๔	คน
ครู	๓๑	คน
พนักงานราชการ	๒๔	คน
รวม	๖๐	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๓๗	คน
ประถมศึกษา	๑๐๐	คน
มัธยมศึกษา	๔๙๓	คน
รวม	๖๓๐	คน

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

รายงานการประเมินตนเองปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นการรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพนักเรียนและกรอบมาตรฐานการศึกษาเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ๔ มาตรฐาน สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ภาพรวมคุณภาพด้านนักเรียนและด้านครู ระดับปฐมวัย ร้อยละ ๘๙.๗๙ อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม โดยมีผลการประเมินและรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาคูณภาพนักเรียนระดับปฐมวัย มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับวุฒิภาวะเป็นไปตามวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและการศึกษา

เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนรักการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้เหมาะสมตามวัย จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้

กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ภาพรวมร้อยละ ๘๕.๐๐ (๓๓.๘๔ / ๔๐ คะแนน) อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก

จุดเด่น

๑. นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย และเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียน

๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

๓. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะ และด้านวิชาการ อย่างสม่ำเสมอทำให้นักเรียนได้รับโอกาสในการแสดง และการเข้าร่วมแข่งขัน ในโอกาสต่าง ๆ ทั้งใน และนอกสถานที่

๔. มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการสอน ออทิสติก โดยการแบ่งเป็นห้องเรียนเฉพาะ การสอนตามแนวทางวอลดอร์ฟ ในระดับชั้นปฐมวัย กิจกรรมส่งเสริมทักษะทางด้านกีฬาและนันทนาการ ทำให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการฝึกฝนกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนเกิดความสุขและความสนุกในการเรียนรู้

๕. มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เพียงพอ สามารถทำให้นักเรียน เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

๖. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์ตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดกระบวนการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละรายบุคคล

๗. มีการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียนโดยอิงศักยภาพและพัฒนาการนักเรียนเป็นหลัก

๘. มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลายทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ และ เทคโนโลยี และการบูรณาการให้เข้ากับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้เต็มศักยภาพ

จุดควรพัฒนา

๑. เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหา เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้เหมาะสมตามศักยภาพ ให้มากขึ้นและเห็นผลชัดเจน

๒. เน้นกระบวนการให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ส่งเสริมการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนให้มากขึ้น

ระดับขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะและความรู้พื้นฐานที่สำคัญตามพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัย หรือตามศักยภาพในแต่ละระดับชั้น ตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุน เช่น โครงการพัฒนา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้วยกีฬาและนันทนาการ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงการส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

๒. ผลการดำเนินงาน

จากการจัดกิจกรรมต่างๆ ทำให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นตามพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์ และจิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัยในแต่ละระดับชั้น ตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยดูได้จากเกณฑ์ของนักเรียนซึ่งมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย ร้อยละของนักเรียนซึ่งมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจสมวัย

ร้อยละของนักเรียนซึ่งมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการด้านสังคมสมวัยรวมถึงการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นและในรอบปีที่ผ่านมามีนักเรียนเลื่อนชั้นครบทุกคน

๓. จุดเด่น

๑. นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย

๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

๓. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะ อย่างสม่ำเสมอทำให้นักเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนทีมชาติไทย

๔. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพให้นักเรียนอย่างหลากหลาย และส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้

๔. จุดควรพัฒนา

๑. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหา เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้เหมาะสมตามศักยภาพ ให้มากขึ้นและเห็นผลชัดเจน

๒. ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อย่างเหมาะสม ส่งเสริมการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. วิธีดำเนินการและผลการพัฒนา

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษารวมถึงผู้ปกครองชุมชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการที่ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา จุดเน้น เป้าหมายและกลยุทธ์ของสถานศึกษา

๒. ผลงานด้านทักษะงานอาชีพเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ผลงานด้านงานประดิษฐ์การเย็บผ้าจากเศษผ้า การปักผ้า งานผ้าซาโอริ

๔. ผลงานด้านการพัฒนาทักษะกีฬาในระดับชาติ และนานาชาติ ให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทำให้นักเรียนได้เป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

จุดควรพัฒนา

๑. ส่งเสริมพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตามงานในสถานศึกษาให้มากขึ้น

๒. ครูควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของนักเรียน เพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนมีการส่งเสริมประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยการสนับสนุนให้ครูเน้นถึงความสำเร็จของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม การจัดวัสดุอุปกรณ์ และสื่อต่าง ๆ สำหรับการทำกิจกรรมของนักเรียนตามสถานการณ์ที่ครูหรือครูพี่เลี้ยงกำหนดขึ้น

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านรวมทั้งความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู หรือครูที่เลี้ยงกับนักเรียน และผู้ปกครอง

๒. ผลการดำเนินงาน

จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยการเชื่อมโยง ผสมผสาน และสัมพันธ์กับชีวิตจริงได้อย่างมีความหมาย ทำให้นักเรียนมีความรู้ มีความคิดรวบยอดทักษะสำคัญต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายทั้งสุขภาพกายและสุขุณิสัย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคมทั้งวินัยรู้ผิดชอบ ด้านสติปัญญาครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนร่วมกัน ครูยังสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยพัฒนาการ ความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสมตามวัย และคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน

๓. การปฏิบัติงานของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีทิศทาง เนื่องจากมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจน

จุดควรพัฒนา

ควรมีการจัดอบรมบุคลากรครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถมีแนวทางในการพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๓ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานให้ครอบคลุมมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนด ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์สังเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีมาตรฐานตามจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของโรงเรียน ทั้งนี้โดยผ่านความเห็นชอบและการรับรองจากคณะกรรมการสถานศึกษา นอกจากนั้น โรงเรียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน จัดทำระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างทันท่วงที มีการแบ่งกลุ่มงานที่มีการบังคับบัญชาตามลำดับ ซึ่งทำให้เกิดการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อไป

๒. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์ และการประกันคุณภาพ ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างมีทิศทาง มีเป้าหมายชัดเจน และมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่ตัวบ่งชี้ได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และหลอมรวมมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาซึ่งครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาจนเกิดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นมา และมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่แสดงถึงโครงการ / กิจกรรม งบประมาณ และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทั้งยังมีสารสนเทศครอบคลุมทุกฝ่ายงานทั้ง ๕ ฝ่ายงานมีการดำเนินการตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีการรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

จุดเด่น

๑. โรงเรียนมีแผนการจัดการศึกษา และหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ชุมชนมีความพร้อม และให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา

๒. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถด้านนาฏศิลป์ ศิลปะ มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตดี

๓. ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

จุดควรพัฒนา

๑. ควรส่งเสริมให้บุคลากรนำระบบ PDCA มาใช้ในการปฏิบัติงาน

๒. ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศ กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลมาพัฒนางาน

๓. โรงเรียนควรมีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๔. โรงเรียนควรมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. ควรส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาการเรียนและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
๖. ควรพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำสื่อการเรียนการสอน
๗. ควรส่งเสริมให้บุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
๘. ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิทางการศึกษา ร้อยละ ๑๐๐
๙. ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมครูสอนการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดหรือ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การศึกษาพิเศษ ร้อยละ ๑๐๐
๑๐. นำผลจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาโรงเรียน

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๑ หมู่ ๑๑ ต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย จ.ระยอง ๒๑๑๒๐

โทรศัพท์: ๐๓๘-๐๑๗๙๔๑ Website : www.bktech.ac.th E-mail : Bk.technical@gmail.com

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ได้จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและพระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการเปิดการเรียนการสอน ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๑ ถึงปัจจุบัน

ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่เปิดสอน

ระดับ ปวช. การก่อสร้าง เครื่องมือกลและซ่อมบำรุง พณิชยการ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ระดับ ปวส. การก่อสร้าง คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เครื่องกล เทคนิคการผลิต เทคนิคอุตสาหกรรม
เทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร ๕ คน

ข้าราชการครู ๑๓ คน

พนักงานราชการครู ๒๐ คน

ครูพิเศษสอน ๒๖ คน

เจ้าหน้าที่ ๒๓ คน

บุคลากรอื่นๆ ๙ คน

รวมทั้งสิ้น ๙๖ คน

ข้อมูลผู้เรียน

ปวช. ๑,๗๐๙ คน

ปวส. ๗๑๗ คน

รวม ๒,๔๒๖ คน

ปรัชญา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของสถานศึกษา

ปรัชญา : ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย

อัตลักษณ์ : คุณธรรม นำวิชาชีพ " มีวินัย มีน้ำใจ สุภาพ สะอาด"

เอกลักษณ์ : การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ๑๐๐% แผนกวิชาเครื่องกล สาขางานเครื่องกล

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

วิสัยทัศน์ : "มุ่งมั่น พัฒนา จัดการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล"

พันธกิจ :

๑. พัฒนาระบบบริหารการจัดการ

๒. พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน ให้ตรงมาตรฐานวิชาชีพและนโยบายของสำนัก

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๓. พัฒนา IT ในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการศึกษา การเรียนรู้อย่างแท้จริง

๔. พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. จัดสร้างระบบความร่วมมือกับชุมชน โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนางานด้านอาชีพ

๖. พัฒนาภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้

เป้าประสงค์ :

๑. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย

๒. ผู้เรียนรู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิต และบุคลิกภาพที่ดี

๓. มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิจรรย์ญาณ ไม่หมกมุ่นกับสิ่งเสพติด

และมอมเมาและมีวิสัยทัศน์

๔. มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

๕. มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาเห็นคุณค่าและภูมิใจใน ภูมิปัญญาไทย ศิลปะ และวัฒนธรรมที่ดั่งงามของไทย

๖. นำการบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

๗. มีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๘. มีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งบุคลากร ด้านอื่นๆที่มีคุณภาพด้วย

๙. มีครูที่มีวิถุญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

๑๐. มีครูที่มีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมายเพียงพอ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสามารถสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ :

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและขยายการศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียน การสอนให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย มีความต่อเนื่องและให้โอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพแก่เยาวชนตลอดจนจัดการศึกษา

ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดสื่อการเรียนการสอน และทำวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพวิทยาลัยฯ ให้มาตรฐานและมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เร่งรัดพัฒนาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ภายในวิทยาลัยฯ ให้มีความสวยงามสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครู - อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และความมั่นใจในองค์กรให้บุคลากรในวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เปิดโอกาสให้ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษาของวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนสีขาว เพื่อป้องกันและส่งเสริมให้วิทยาลัยฯ เป็นสถานศึกษาที่ปลอดอบายมุขและสารเสพติด โดยเน้นการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

และเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ส่งและจัดการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาให้มีการสร้างงานในสถานศึกษาโดยการรับจัดทำรับบริการ และรับจ้างผลิตเพื่อจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ให้กับนักศึกษาระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนเองมาใช้ในการสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมและสามารถ ใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม พลานามัย และพฤติกรรมของนักศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยดำเนินการตามโครงการคนดีศรีอาชีวະโครงการคุณธรรมนำความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๑ ส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ (IT) และเทคโนโลยีอันทันสมัย ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารวิทยาลัยฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๒ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน โดยการบริหารงานด้วยระบบ ๕ ส และระบบบริหารงานอื่นๆที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๓ พัฒนาและจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และวิชาคอมพิวเตอร์

๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วาณิช ลีทา (๒๕๖๐) ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนเตรียมการ การดำเนินการปฏิบัติตามแผน การกำกับตรวจสอบการปฏิบัติการ และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่า ๑) **สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและแต่ละรายด้านปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ปฏิบัติได้จริงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ๒) **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้าน** มีปัญหาสำคัญในด้านการวางแผนเตรียมการปัญหาสำคัญได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผนได้แก่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดระบบและความไม่จริงจังของคณะกรรมการประกันคุณภาพ และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ ขาดงบประมาณและความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน และ ๓) **แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**แต่ละด้านมีแนวทางสำคัญดังนี้ด้านการวางแผนเตรียมการ ได้แก่ การอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ คณะกรรมการควรดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถและกำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบที่ชัดเจน และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ เชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครูและขอรับการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินการจากผู้ปกครอง

เจนจบ หาญกลับ, สุภัทรา เอื้อวงศ์ (๒๕๕๙) ได้ทำการศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสภาพปัจจุบันของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดและเสนอปัจจัยลักษณะองค์การตามกรอบแนวคิดของ Steers (๑๙๙๑) ที่ส่งผลให้โรงเรียนเอกชนดำเนินการประกันคุณภาพภายในประสบความสำเร็จ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ผ่านการประเมินภายนอกและได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับดีและดีมาก ได้ข้อค้นพบว่า โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงอยู่ในระดับมากโดยมีปัจจัยพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ๖ ปัจจัยส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร ประสบความสำเร็จ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ การ

ปรับตัวและริเริ่มสิ่งใหม่ขององค์กร สภาพแวดล้อมทางสังคม การจัดโครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร กระบวนการติดต่อสื่อสารและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

Lunenberg และ Onstein (๒๐๐๔ อ้างถึงใน เจนจบ หาญกลับ และ สุภัทรา เอื้อวงศ์, ๒๕๕๙) กล่าวว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษามีงานหลายด้านที่ต้องดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และภารกิจขององค์กร การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงานและการประเมินงาน ภารกิจต่าง ๆ เหล่านี้ จะไม่บรรลุผลและการตัดสินใจสั่งการจะไม่สามารถกระทำได้ หากขาดการสื่อสารที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

เพียงตา กิจศิริวงษ์ (๒๕๖๑) ทำการศึกษา การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดเสาชิงหิน เป็นโครงการวิจัยย่อยในชุดโครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ ๔ ข้อ คือ เพื่อศึกษา ๑) บริบทของโรงเรียน ๒) ลักษณะของกิจกรรม สื่อ และโปรแกรมการพัฒนาโรงเรียน ๓) ผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนในด้านผู้บริหารและระบบการบริหาร ครูและระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๔) ผลกระทบของการพัฒนาโรงเรียนตามโครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้และวิถีชีวิตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาในโรงเรียน และผลกระทบที่มีต่อชุมชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน ๑ คน ครูจำนวน ๑๐ คน ผู้ดูแลเด็กจำนวน ๒ คน นักการภารโรงจำนวน ๒ คน นักเรียนระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน ๖๙ คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๑๒๙ คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ๑) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ๒) แบบบันทึกคะแนน NT และ O-NET ๓) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ๔) แบบประเมินร่วมกันสะท้อนและเสริมสร้างความคิดต่อกิจกรรมการฝึกอบรม ๕) แบบสอบถามร่วมสะท้อนคิดวันดอคนนทรีบาน ๖) แบบสัมภาษณ์วันดอคนนทรีบาน ๗) แบบติดตามผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ๘) แบบติดตามผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียน ๙) แบบสังเกตและแบบบันทึกการลงภาคสนาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ ๑) โรงเรียนวัดเสาชิงหินเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สัดส่วนครู : นักเรียน คือ ๑ : ๘ โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี ๒) กิจกรรมการพัฒนาครูประกอบด้วย จำนวน ๔ แผนงาน ๗ โครงการ ที่มีระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งหมด ๑๐ วัน ผลการประเมินจำแนกรายด้านพบว่า ด้านความรู้ที่ได้รับจากการอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=๓.๘๐$, $SD=๐.๔๔๐$) ด้านความพึงพอใจต่อสื่อ/กิจกรรมโดยภาพรวมในระดับมาก ($X=๓.๖๗$, $SD=๐.๗๒๖$) และด้านความเป็นประโยชน์ในการนำความรู้ไปใช้โดยภาพรวมในระดับมาก ($X=๓.๘๓$, $SD=๐.๗๐๗$) ๓) ผลการพัฒนาโรงเรียนมีดังนี้ ๓.๑) มีการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและระบบการบริหาร ซึ่งมีการดำเนินการเสร็จแล้วทั้ง ๑๐

ด้าน โดยพบว่า ผู้บริหารคอยให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการทำงานและการบริหารงานของผู้บริหารมีความเป็นระบบขึ้น ๓.๒) การเปลี่ยนแปลงของครูและระบบการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่ามี การดำเนินการเสร็จแล้วทั้ง ๑๑ ด้าน ๓.๓) การเปลี่ยนแปลงระบบสภาพแวดล้อมของโรงเรียนพบว่า ศูนย์การ เรียนรู้ของชุมชนมีการดำเนินการเสร็จแล้ว ส่วนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยและ อาศรมครูอยู่ระหว่างดำเนินการ ๓.๔) การเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะ และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนพบว่ามี การเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ๔) ผลกระทบของการพัฒนาที่มีต่อ กระบวนการเรียนรู้และวิถีชีวิตในโรงเรียนและผลกระทบต่อชุมชนพบว่ามี การออกเสียงตามสายเพื่อให้ความรู้ แก่ชุมชนและครูจัดการเรียนการสอนแก่ชุมชนเพื่อให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพ ชุมชนให้ความร่วมมือกับ โรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ชุดิกาญจน์ ทองธรรม และ นางลักษณ ใจฉลาด. (๒๕๖๐) ได้ทำการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการ ดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกองค การ บริหารส่วนจังหวัด นายเทศมนตรี นายกองคองค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองการศึกษา และครู ผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๒๒๘ คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปถึงด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ ๑) ด้านการจัดให้มีการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ๒) ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ๓) ด้านการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๔) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๖) การประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษา ๗) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ๘) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานการประเมินคุณภาพภายใน

ศิริพร งามแสง และ คณะ (๒๕๕๕) ได้พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ๒) เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ๓) เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพระบบประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมวิธีดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ศึกษาและพัฒนาแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ การวิเคราะห์และศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบประกันคุณภาพ โดยศึกษาจาก ๓ ส่วน ๑) การศึกษาเอกสาร ๒) การสำรวจสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยใช้แบบสอบถามครูพี่เลี้ยง จำนวน ๔๐๐ ท่านโดยการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ ใช้การสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ๓) การประชุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำหรับสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งได้มาจากการเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ระยะที่ ๒ ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้โครงสร้างมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้และระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๗ ท่าน เลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ระยะที่ ๓ การศึกษาประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ ศูนย์ ได้มาโดยการเลือกจากเกณฑ์ที่สำรวจ และมีความสัมพันธ์ไปตามขอบเขตการศึกษา ดำเนินการประเมินโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผลการวิจัยสรุปได้ว่า

๑. มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ระบบประกันคุณภาพ ประกอบด้วย ๔ ตัวบ่งชี้หลัก ตัวบ่งชี้ย่อย ๑๗ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ๑๔๘ เกณฑ์ คือ ๑) การบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา ๒) การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ๓) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๔) เด็กเล็กได้รับบริการส่งเสริมสุขภาพ ๕) เด็กเล็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๖) การพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ๗) การพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ๘) การดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ๙) การส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
๒. ระบบประกันคุณภาพ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพ ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบหรือทบทวนภายใน (Quality Auditing or Internal School Review) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) โดยในแต่ละขั้นตอนของระบบฯ ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยวงจร ๔ ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผนงาน (planning) การลงมือปฏิบัติงาน (action) การสังเกตผลการปฏิบัติงาน (observation) และการสะท้อนกลับการปฏิบัติงาน (reflection)
๓. ผลการประเมินประสิทธิผลของมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ และระบบประกันคุณภาพฯ พบว่า ๓.๑) มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ ด้านการมีประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) มาตรฐานด้านความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Accuracy Standards) พบว่า ทุกมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ มีประโยชน์และมีความเหมาะสมมากที่สุด ๓.๒) ระบบประกันคุณภาพฯ พบว่า มาตรฐานด้านการมีประโยชน์ (Utility Standards) ทุกขั้นตอนมีประโยชน์ในระดับ มากที่สุด มาตรฐานด้านความเป็นไป

ได้ในการปฏิบัติจริง (Feasibility Standards) พบว่า มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ในระดับ มากที่สุด
 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) พบว่า มีความเหมาะสม ในระดับ มากที่สุด มาตรฐาน
 ด้านความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Accuracy Standards) พบว่า มีความถูกต้องน่าเชื่อ ถือในระดับ มากที่สุด

สาขาวิชาของจนวนเต็ยว และ คณะ (๒๕๕๘) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของ
 วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการ
 ประกันคุณภาพ กำหนดกลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพ และประเมินกลยุทธ์การบริหารการประกัน
 คุณภาพของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม
 (Mixed Method) โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ครู และนักเรียน
 นักศึกษา จำนวน ๕๘๐ คน ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๗๐
 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีการได้มา ๒ ขั้นตอน คือ สุ่มจำนวน
 ตัวอย่างของวิทยาลัยเทคนิคในแต่ละภาค และสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนบุคลากรภายใน
 วิทยาลัยเทคนิค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) กำหนดกลยุทธ์ โดยการสัมภาษณ์
 ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ จำนวน ๙ คน จัดทำร่างกลยุทธ์ ตรวจสอบกลยุทธ์ โดยการ
 ประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๑ คน และประเมินกลยุทธ์ ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความ
 เป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๘ คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การบริหารการ
 ประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มี ๔ ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมขององค์การ ด้านปัจจัยนำเข้า
 กระบวนการบริหาร และผลผลิต มีองค์ประกอบของการบริหารการประกันคุณภาพ ๗ องค์ประกอบ ๑๐๑ ตัว
 แปรสังเกตได้ กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มี ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมาย
 กลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมาย กลไกดำเนินการ และตัวชี้วัด มีจำนวน ๑๒ กลยุทธ์ ได้แก่ ๑) ส่งเสริมการจัดการ
 เรียนการสอนทักษะอาชีพที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดแรงงาน ๒) สร้างเสริมภาพลักษณ์อาชีวะ
 สร้างชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสังคม ๓) พัฒนาครู ให้เป็นมืออาชีพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ
 แข่งขันด้านการศึกษา ๔) พัฒนาและระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ๕)
 ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การให้เป็นวัฒนธรรมคุณภาพ ๖) ส่งเสริมการวางแผนบริหารการประกัน
 คุณภาพแบบมีส่วนร่วม ๗) ส่งเสริมการจัดทำแผนงานให้สอดคล้อง รองรับการประกันคุณภาพมาตรฐาน
 การศึกษาระดับสากล ๘) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ ๙) สร้างความ
 เข้มแข็งในการดำเนินงานการประกันคุณภาพให้ครบวงจรคุณภาพ ๑๐) เร่งรัดติดตามตรวจสอบ พัฒนาการ
 ดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ๑๑) ติดตามผู้สำเร็จ
 การศึกษา อาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ ๑๒) สนับสนุนและต่อยอดความรู้ความสามารถผู้สำเร็จการศึกษา
 อาชีวศึกษา ผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกล

ยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มีความสอดคล้องมากที่สุด รองลงมา ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความเหมาะสม ตามลำดับ

จินตนา ยงทัสนีย์ (๒๕๕๔) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา :กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกรายละเอียดเป็นการวางแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผลและนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ครูพิเศษสอน เจ้าหน้าที่และบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน ๑๓๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา กลยุทธ์การปฏิบัติงาน การศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การกำหนดกรอบการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา การทำรายงานการประเมินตนเองและการใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลจากการศึกษาได้ภาพรวมผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลสัมฤทธิ์ในด้านกำหนดกรอบการประเมิน ด้านการกำหนดเกณฑ์การประเมิน และด้านการทำรายงานการประเมินตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง ในขณะที่ด้านการใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน และด้านแนวทางการพัฒนาสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยเทคนิคชลบุรีมีความพร้อมในเรื่องของการเตรียมความพร้อม และการดำเนินการ แต่ยังขาดความพร้อมในเรื่องของการนำผลจากการประเมินมาทำการพัฒนา ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรียังไม่สมบูรณ์ทุกกระบวนการ จึงต้องมีการพัฒนาในส่วนที่ยังขาดต่อไป

พนทิพย์ รัตนราช (๒๕๕๘) ได้ทำการพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก และเพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติฯ ภายหลังการนำไปใช้ในสถานศึกษาแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรวิทยาลัยการอาชีพอัมพวา จำนวน ๒๔ คน และบุคลากร วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม จำนวน ๑๙ คน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะที่ ๑: R๑ การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ ๒: D๑ การสร้างร่างแนวปฏิบัติฯ ระยะที่ ๓: R๒ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ ๔ D๒ การสร้างแนวปฏิบัติฯ ที่สมบูรณ์ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ด้านลดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยมาก

ที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการประกันคุณภาพช่วยลด/ป้องกัน/ขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปใช้ในการประกันคุณภาพจะช่วยลด/ป้องกัน/ขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ ได้ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test เพื่อหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของทั้งสองสถานศึกษา สรุปว่า ด้านความพึงพอใจของสถานศึกษาทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ และผลจากการสัมภาษณ์มีข้อสรุปที่สอดคล้องกัน คือ แนวปฏิบัติช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าร้อยละ ๘๐

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๕๙) ได้ทำการศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยต่าง ๆ ที่มีจุดเน้นและประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประกอบการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติผลการศึกษา วิเคราะห์การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและยุโรป ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ฟินแลนด์ สหราชอาณาจักร แคนาดา นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย พบว่า แต่ละประเทศ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยบัญญัติจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ในกฎหมายแม่บทการศึกษาจากเป้าหมายหลักสูตรเป้าหมายความต้องการของประเทศที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล สรุปได้ดังนี้

๑) การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ ๑๐ ประเทศ พบว่ามี ๘ ประเทศ กำหนดมาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติเพื่อการพัฒนาพลเมืองที่มีพัฒนาการสมดุลทุกด้าน มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการดำรงชีวิต ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ และมีคุณลักษณะและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามบริบท และประวัติความเป็นมาของแต่ละประเทศ

๒) ทุกประเทศที่มีหลักสูตรแห่งชาติ ต่างเน้นทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ ความร่วมมือ ความสามารถในการสื่อสาร ทักษะชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะภาษาที่หลากหลาย ทักษะการแก้ปัญหาและคณิตศาสตร์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเน้นคุณลักษณะด้านจริยธรรมทางสังคม ซึ่งมีทั้งแบบอิงศาสนาและเป็นกลางทางศาสนา รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เพื่อความยั่งยืนของโลก เทียบเคียงกับผลการสอบวัดความรู้และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือข้อสอบ PISA และ TIMSS

๓) ทำการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับแนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ โดยระดับการศึกษาภาคบังคับ มุ่งพัฒนามาตรฐานด้านการอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและ

คณิตศาสตร์ ส่วนระดับหลังภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านการอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ศึกษาด้วย และมีบางประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา

การเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ที่เป็นกรณีศึกษา ๑๐ ประเทศ แสดงว่า ทุกประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเทียบเคียงกับผลการสอบวัดความรู้และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือ ข้อสอบ PISA และ TIMSS โดยการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับแนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ คือ การอ่านและการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและคณิตศาสตร์ ในระดับการศึกษาภาคบังคับ ส่วนในระดับหลังภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านวิทยาศาสตร์ศึกษาด้วย และบางประเทศกำลังพัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

๑) เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

๒) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

๓) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑) ศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และสื่อเผยแพร่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รวมทั้งรายงานการวิจัย แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่ การปฏิบัติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน : ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี, มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (มาตรฐานปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ, มาตรฐานการอาชีวศึกษา), กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑, พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล : เอกสาร, บทความ, งานวิจัย, หนังสือ, เว็บไซต์ และ สื่อเผยแพร่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือ : แบบบันทึกข้อมูล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : กรอบแนวคิดและแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

๒) การศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ กิจกรรม “กระจ่างปัญหา เข้าใจคน”

ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

การดำเนินงาน : ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

แหล่งข้อมูล : ศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กิจกรรม “รู้ตน รู้งาน”

ลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดละ ๑ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการจัดประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) โดยเริ่มจากกิจกรรมวิเคราะห์ตนเอง (เพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) จากนั้นจึงให้ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษา จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

การดำเนินงาน : สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดละ ๑ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการจัดประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) โดยเริ่มจากกิจกรรมวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากนั้นจึงให้ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษา จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบวิเคราะห์ SWOT (พินิจ มีคำทอง, ๒๕๕๙)

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ข้อมูลสภาพปัจจุบัน, ภาพอนาคต, จุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และ อุปสรรคของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ กิจกรรม “ประสาน วางแผน”

ดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงาน : ร่วมวางแผนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา และดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching)

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : แผนการดำเนินงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ กิจกรรม “โลดเล่นกิจกรรม” ประกอบด้วย

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่พัฒนาขึ้น

การดำเนินงาน : ติดตามให้คำแนะนำในการ ดำเนินงานตามแผนงานและเก็บข้อมูลการดำเนินการตามแผนที่พัฒนาขึ้น

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ข้อมูลการดำเนินการตามแผนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ ๕ กิจกรรม “นำสู่ผลงาน” ประกอบด้วย

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง พัฒนานวัตกรรมขึ้นจากแผนการปฏิบัติงาน

การดำเนินงาน : ติดตามการพัฒนาผลงานจากแผนปฏิบัติงาน

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผลงานที่เกิดจากการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๖ กิจกรรม “ตรวจทาน ประเมินผล” ประกอบด้วย

ทีมผู้วิจัยร่วมกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินสรุปผลจากการปฏิบัติการ

การดำเนินงาน : ทีมผู้วิจัยร่วมกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินสรุปผลจากการปฏิบัติการ

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ใน

พื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ ๗ กิจกรรม “แลกเปลี่ยน ระดม” และ **ขั้นตอนที่ ๘** กิจกรรม “ชื่นชมความสำเร็จ” ประกอบด้วย

จัดกิจกรรมให้สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีโอกาสนำเสนอผลงานและข้อปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ (PDCA)

การดำเนินงาน : ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของทั้ง ๑๐ โรงเรียน

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบและนำไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและ

ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดสอบความเข้าใจในข้อความในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

๓) จัดทำ ร่าง รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกลั่นกรองคุณภาพของงานวิจัย

การดำเนินงาน : จัดทำ ร่าง รายงานผลการวิจัย และจัดส่งให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกลั่นกรองคุณภาพของงานวิจัย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : รายงานโครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

๔) ปรับปรุง ร่าง รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำเป็นรายงานรายงานฉบับสมบูรณ์

การดำเนินงาน : ปรับปรุง ร่าง รายงานผลการวิจัย ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ จัดส่งให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : รายงานโครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองฉบับสมบูรณ์

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

การรายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง ประกอบด้วย

๔.๑ เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

๑) ศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และสื่อเผยแพร่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รวมทั้งรายงานการวิจัย แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่ การปฏิบัติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน : ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี, มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (มาตรฐานปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ, มาตรฐานการอาชีวศึกษา), กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑, พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล : เอกสาร, บทความ, งานวิจัย, หนังสือ, เว็บไซต์ และ สื่อเผยแพร่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือ : แบบบันทึกข้อมูล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : กรอบแนวคิดและแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษา

ข้อมูลการศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และสื่อเผยแพร่ของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา รวมทั้งรายงานการวิจัย แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่ การปฏิบัติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง **ผลการวิจัยอยู่ใน บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง**

๒) การศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ กิจกรรม “กระจ่างปัญหา เข้าใจคน”

ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

การดำเนินงาน : ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษา

แหล่งข้อมูล : ศึกษาในเขตพื้นที่ ที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษา

ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

สถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๘๐ หมู่ที่ ๑ ต.หญ้าปล้อง อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

เปิดสอนระดับ: อนุบาล ๑ ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น

๑. การรับรู้ข่าวสาร เป็นการให้ความรู้โดยการประชุมและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ แต่การรับรู้ข่าวสารของคุณครูในโรงเรียนยังไม่รับรู้ได้ทุกคน

๒. แนวทางการดำเนินงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประกันส่งเป็นไฟล์และเอกสารให้ทางศึกษานิเทศก์เพื่อป้อนเข้าระบบ และจะมีศึกษานิเทศก์มาติดตามตรวจสอบทุกปี

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ทำตามรูปแบบที่กำหนดไว้

๔. อัตลักษณ์ มีการกำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียนแล้วแต่ยังไม่ชัดเจนรวมไปถึงการนำไปใช้ยังไม่เกิดผล ยุคแรกคือ “รักการออม” ครูในโรงเรียนช่วยกันคิดและพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจและดำเนินการ ในปัจจุบันกำลังคิดใหม่อยู่โดยต้องการนำแนวทางของการกำหนดอัตลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษมาใช้ คือ “ทักษะการช่าง”

๕. ปัจจัยความสำเร็จ คือความรู้ความเข้าใจของบุคลากร ความสามัคคี และความรับผิดชอบของคุณครูในสถานศึกษา

๖. ปัญหาและอุปสรรค คือการกระจายความรู้ไปสู่คุณครูท่านอื่น บุคลากรยังไม่พร้อม ความสับสนของข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกัน ขาดความรู้ด้านการกำหนดอัตลักษณ์ของตนเอง การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียน

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มาจากผู้ปกครองและตัวแทนผู้นำชุมชน โรงเรียนมีผู้ปกครองและคนในชุมชนเข้ามาช่วยสอน เช่น สอนนักเรียน ม.๓ เรื่องการทำข้าวเหนียวหมูปิ้งสมุนไพร

๘. การได้รับการส่งเสริม เขตพื้นที่การศึกษาขอให้การอบรมเรื่องประกันคุณภาพอยู่เสมอ

ภาพที่ ๔.๑ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

โรงเรียนไพโรจน์วิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๕๐ หมู่ที่ ๒๐ บ้านโพธิ์ไทร ถ.พยุห์-ขุนหาญ ต.ไพโรจน์ อ.ไพโรจน์ จ.ศรีสะเกษ

สังกัด: องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

เปิดสอนระดับ: มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

๑. การรับรู้ข่าวสาร รับรู้ข่าวสารและกระจายข่าวสารไปถึงคุณครูทุกคนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. แนวทางการดำเนินงาน ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรทางการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เก็บข้อมูล จัดทำคู่มือมาตรฐานการศึกษา และจัดทำรายงานประเมินตนเอง

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ กำหนดค่าเป้าหมายทุกปี มีโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ แต่ละระดับชั้นมีการประเมินตนเอง ทุกคนเข้าใจถึงความสำคัญหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพ รับรู้อัตลักษณ์ของโรงเรียนและนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. อัตลักษณ์ คณะผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ช่วยกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส Best Practice : เพาะพันธุ์ปัญญา อัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ “สุภาพชนคน พ.บ.ค.” โดยกำหนดตัวชี้วัดของอัตลักษณ์และจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้อัตลักษณ์นั้นได้ถูกนำไปใช้

๕. ปัจจัยความสำเร็จ วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ความพร้อมของทรัพยากรทางด้านบุคคลและงบประมาณ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการแบบใช้ข้อมูลเป็นฐาน

๖. ปัญหาและอุปสรรค มีบางส่วนยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร ขาดปัจจัยในการสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม ความต่อเนื่องของผู้รับผิดชอบงาน การแก้ปัญหาคือการทำงานประกันให้มันเป็นปกติ

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐานและการดำเนินการ ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินการพัฒนาตามมาตรฐาน

๘. การได้รับการส่งเสริม ได้รับการอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศึกษาพิเศษองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีส่วนช่วยคิดและให้คำปรึกษา

หมายเหตุ : โรงเรียนมีการสร้างนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้ระบบการมีโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยใช้ Active Learning ให้เด็กคิดแก้ปัญหากล้าตัดสินใจ กำหนดห้องเรียนเป็นแบบเปิด เพื่อที่ทุกคนสามารถเข้าไปสังเกตการณ์ได้ (ถ่ายวิดีโอส่งทางไลน์กลุ่ม)

ภาพที่ ๔.๒ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนไพโรจน์วิทยา

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ถนนวิจิตรนคร ต.เมืองใต้ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

สังกัด: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ: ก่อนประถม ประถมศึกษา มัธยมศึกษา

๑. การรับรู้ข่าวสาร การรับรู้ยังไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจถึงเหตุผลการทำประกันคุณภาพ รับรู้เฉพาะทีมงานที่ทำ ๒-๓ คน

๒. แนวทางการดำเนินงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาแบ่งงานให้ผู้รับผิดชอบ ผู้รับผิดชอบทำกันเฉพาะกลุ่ม ทำเพื่อประเมิน ตามแบบที่ต้นสังกัดส่งมาทั้งหมด

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ทราบว่าสามารถนำมาทำงานได้แต่ขั้นตอนการดำเนินการเยอะ ไม่สามารถทำได้เลยเป็นการสร้างภาระของครู ที่ต้องสร้างภาพให้สถานศึกษาให้คะแนนออกมาดี ประกันคุณภาพทำเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เอามาประยุกต์ใช้กับสถานศึกษา

๔. อัตลักษณ์ “มีวินัย นิสัยกตัญญู อยู่อย่างพอเพียง” อัตลักษณ์ของโรงเรียนไม่ชัดเจน กำหนดให้เป็นโรงเรียนวิถีพุทธมีการออมประจำโรงเรียน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ -

๖. ปัญหาและอุปสรรค ตัวชี้วัดบางตัวไม่เหมาะสมกับโรงเรียน ธรรมชาติของโรงเรียนแตกต่างกัน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลในการทำประกันคุณภาพ ขาดการกระจายข้อมูลข่าวสารและการแบ่งงานยังไม่มีประสิทธิภาพ

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน เจ้าอาวาสวัดหลวงให้การสนับสนุนกิจกรรม

๘. การได้รับการส่งเสริม เขตพื้นที่การศึกษาคอยให้ความรู้เรื่องประกันคุณภาพอยู่เสมอ

ภาพที่ ๔.๓ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๓๓ หมู่ ๒ ต.หนองครก อ.เมืองศรีสะเกษ จ.ศรีสะเกษ

สังกัด: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เปิดสอนระดับ: ป.๑ ถึง ม.๖

๑. การรับรู้ข่าวสาร โรงเรียนได้รับจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งหนังสือมาเรียกประชุมจากนั้นจึงประชุมร่วมกัน

๒. แนวทางการดำเนินงาน หลักสูตรเริ่มตั้งแต่ต้นนอนถึงเช้านอน ผสมผสานกัน จึงมีมาตรฐานการศึกษากำกับโดยเพิ่มมาตรฐานที่ ๕ ว่าด้วยเรื่องการมีทักษะการดำรงชีวิตในกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย กิจกรรมหลักโภชนาการ กิจกรรมหลักไทรรงค์ กิจกรรมสร้างเสริมภาวะผู้นำ กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น กิจกรรมพัฒนาสุนทรียภาพ และมาตรฐานที่ ๓ เพิ่มตัวชี้วัดคือมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยทำตามแบบ SAR ทั้งหมด

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ยังไม่พบสภาพการพัฒนาระบบที่ชัดเจน

๔. อัตลักษณ์ กำหนดอัตลักษณ์ให้เป็นโรงเรียนเกี่ยวกับกีฬา (ยังไม่ชัดเจน) เพราะมีรุ่นพี่ที่จบไปเป็นนักกีฬาว่ายน้ำหนักเข้ามาช่วยสอน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ การเปลี่ยนวิธีคิดและทัศนคติของเด็กและทุกคน ความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการและชุมชน

๖. ปัญหาและอุปสรรค การประเมินไม่ควรเหมือนสถานศึกษาอื่น ประเมินจากช่องทางให้เด็กเลือกตามความถนัดดีกว่าการประเมินคะแนน O-NET A-NET มุมมองของคนภายนอกที่มองโรงเรียนเป็นโรงเรียนดัดสันดาน

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน ชุมชนให้ความร่วมมือ ศิษย์เก่าได้กลับมาสอน (ผู้กำกับ ไท) ทางโรงเรียนอาชีววะและโรงเรียนเกษตรให้ความร่วมมือ

๘. การได้รับการส่งเสริม มูลนิธิวัชรราชประชานุเคราะห์ มูลนิธิศาสตราจารย์สังเวียน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ภาพที่ ๔.๔ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๙๑ หมู่ ๘ ถ.กสิกรรม ต.หนองครก อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

สังกัด: สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

เปิดสอนระดับ: ปวช. ปวส.

๑. การรับรู้ข่าวสาร ได้รับข้อมูลจากสำนักงานมาตรฐานการศึกษาโดยตรง ไม่มีการกระจายข้อมูลที่เพียงพอ มีคนรับผิดชอบงานเรื่องประกันคุณภาพหลักอยู่คนเดียว

๒. แนวทางการดำเนินงาน วิทยาลัยมีกลุ่มคนทำงานประกันการศึกษา หัวหน้าแผนกจะเป็นคนหาข้อมูลให้ในส่วนของที่คณะทำงานการประกันขอมาเท่านั้น โดยข้อมูลทุกอย่างจะเก็บเป็นระบบอยู่แล้ว โดยคณะทำงานการประกันศึกษาออกแบบตั้งแต่การเก็บบันทึกการประชุม ไปจนถึงกระบวนการหลังจากรวบรวมข้อมูล ก็ทำเล่มและเกาะเข้า V-e-SAR

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มีการกำหนดมาตรฐานเพิ่มเติม คือมาตรฐานที่ ๔ จาก ๓ มาตรฐาน แต่ไม่สามารถกรอกเข้า V-e-SAR

๔. อัตลักษณ์ มีความเข้าใจถึงอัตลักษณ์และออกแบบได้อย่างดี กำหนดอัตลักษณ์ก็คือมาตรฐานที่ ๔ เข้าไปในการประเมิน โดยนำอัตลักษณ์จากของเดิมที่เกิดจากผลตอบรับของสังคม คือ “งานฟาร์มสู่สังคม”

๕. ปัจจัยความสำเร็จ เครื่องมือที่ช่วยให้การสร้างมาตรฐานหรือกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพของตัวเองได้ เช่น สามารถเพิ่มมาตรฐานที่ ๔ เข้าไปได้

๖. ปัญหาและอุปสรรค การสื่อสารที่ผิดเพี้ยน โดยเฉพาะความเข้าใจในเรื่องการประเมินของสมศ. กับ สอศ. ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดรูปแบบการประเมินที่แตกต่างกัน ไม่มีปัญหาด้านการกำหนดอัตลักษณ์ แต่มีปัญหาในการกรอก V-e-SAR

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน ความร่วมมือจากชุมชนในการกำหนดอัตลักษณ์

๘. การได้รับการส่งเสริม สมศ. และ สอศ

ภาพที่ ๔.๕ ภาพการลงพื้นที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

สถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง
โรงเรียนสมคิดวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๘๐/๕ ถ. หลังวัดป่าประดู่ ต.ท่าประดู่ อ.เมือง จ.ระยอง

สังกัด: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ: เตรียมอนุบาลถึงประถมศึกษา

๑. การรับรู้ข่าวสาร ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการรับข่าวสาร มีการกระจายข่าวสารไปถึงคุณครูในโรงเรียน จัดประชุมและเชิญผู้มีความรู้มาอบรมให้

๒. แนวทางการดำเนินงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาจะเชิญหัวหน้าฝ่ายมาประชุมแล้วร่วมวิเคราะห์ตามมาตรฐาน แล้วตั้งค่ามาตรฐาน จากนั้นจึงเรียกคุณครูมาประชุมชี้แจง หน่วยจัดมาตรฐานให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มีการตั้งเป้าหมาย และตั้งคณะกรรมการประเมินว่าบรรลุตามนั้นหรือไม่ เพื่อให้ครบ PDCA โดยยึดมาตรฐาน ๓ ข้อ สอดแทรกมาตรฐานของตนเองไว้ในมาตรฐาน ๓ ข้อ

๔. อัตลักษณ์ กำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียนคือการใช้โซน นำมารวมกับวิชาต่างๆ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้คุณครูมีบทบาทและนำผลเข้าสู่แผนการสอนในทุกรายวิชา

๕. ปัจจัยความสำเร็จ การให้ความรู้และการจ่ายความรู้ จนนักเรียนเกิดผลตามความสำเร็จที่ได้กำหนดเป้าหมายที่กำหนดไว้

๖. ปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากเป็นโรงเรียนเอกชนจึงมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรบ่อย จึงต้องคอยให้ความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ยังไม่มีการใช้ PLC ในชั้นเรียน

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน มีการทำแบบสอบถามโดยสอบถามในการประชุมผู้ปกครอง ว่าต้องการให้พัฒนาเด็กไปด้านใด และผู้นำชุมชนมาเป็นกรรมการสถานศึกษา

๘. การได้รับการส่งเสริม ได้รับความรู้จากศึกษาธิการจังหวัดมาประชุมให้โดยตรง รวมถึงมีศึกษานิเทศก์เตรียมจัดทำมาตรฐานให้ และหาวิทยากรที่ตรงกับเป้าหมายมาให้ความรู้คุณครูในโรงเรียน โดยเกาะติดสถานการณ์จากกระทรวงศึกษาธิการและสมาคมการศึกษาเอกชน

ภาพที่ ๔.๖ ภาพการลงพื้นที่ที่โรงเรียนสมคิดวิทยา

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๑๘/๑ ถ.สมุทรคงคา ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.ระยอง

สังกัด: กองการศึกษาเทศบาลนครระยอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

เปิดสอนระดับ: ป.๑ - ป.๖

๑. การรับรู้ข่าวสาร ส่งคนไปอบรมตามที่ส่วนการจัตอบรม และเชิญวิทยากรมาอบรมให้ที่สถานศึกษา มีการกระจายความรู้เรื่องประกันคุณภาพให้คุณครูแต่ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าประสบความสำเร็จในการกระจายข่าวหรือไม่

๒. แนวทางการดำเนินงาน มีการกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาซึ่งเกิดจากคณะกรรมการสถานศึกษาตกลงร่วมกัน จากนั้นจึงประกาศค่าเป้าหมายในเว็บไซต์ของโรงเรียน หลังจากนั้นจึงจัดทำโครงการให้บรรลุเป้าหมาย โดยฝ่ายวิชาการเป็นคนจัดทำ SAR ส่ง

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มีการปรับประเด็นพิจารณาประจำปีโดยยึดมาตรฐาน ๓ ข้อหลัก และปรับตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

๔. อัตลักษณ์ ยังไม่มีอัตลักษณ์ที่เป็นรูปกระทำอย่างชัดเจน ระดับแรกเป็นการกำหนดว่าเป็นโรงเรียนด้านสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมทางอาชีพท้องถิ่น โดยนำบริบททางสังคมเข้ามาแทรกและมีปราชญ์ชาวบ้านมาสอนนักเรียนในเรื่องทักษะชีวิต เช่น การซ่อมอวน การตัดผม วงดนตรีพื้นบ้าน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ ทักษะที่ดีของคุณครูในโรงเรียน การทำงานเป็นทีม การรู้จักบทบาทของการเป็นผู้นำและผู้ตาม การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำประกันคุณภาพให้เป็นทำงานปกติ

๖. ปัญหาและอุปสรรค วิทยากรให้ข้อมูลไม่ตรงกัน

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยคณะกรรมการโรงเรียนประกอบไปด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาภาคพื้นฐาน กรรมการวัด

๘. การได้รับการส่งเสริม เทศบาลนครระยองให้งบประมาณ โดยสามารถขอโครงการเสนอไปเป็นรายปี ศึกษาวิเคราะห์ของเทศบาล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดหาวิทยากรให้เมื่อต้องการ

ภาพที่ ๔.๗ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

โรงเรียนบ้านสมานมิตร

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : หมู่ ๒ ต.กะเจ็ด อ.เมือง จ.ระยอง

สังกัด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ: อนุบาล ๒ - ป.๖

๑. การรับรู้ข่าวสาร มีการกระจายข่าวสารอย่างชัดเจน ผอ. รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษาจากนั้นมาขยายผลโดยการพูดคุยกันในหมู่ครู

๒. แนวทางการดำเนินงาน ใช้ SWOT Analysis ทุกปี ตั้งแต่ปรับเข้าสู่พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้
เข้ากับ School Concept

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา โดยนำระบบการบริหาร
จัดการพื้นที่นวัตกรรมมาใช้

๔. อัตลักษณ์ โรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างสรรค์เชิงนิเวศเรื่องสิ่งแวดล้อม พอเพียง และยั่งยืน โดยมอง
บริบทของตัวเองจากนั้นจึงนำบริบทของสังคมเข้ามา นำอัตลักษณ์เข้าสู่คณะกรรมการสถานศึกษา จากนั้น
ตรวจสอบความเข้าใจของบุคลากร

๕. ปัจจัยความสำเร็จ การทำ SWOT Analysis การรู้จักตัวตนของตนเอง การรู้บริบทของชุมชน
การมีทัศนคติที่ดี การนำขนาดของโรงเรียนมาพิจารณาการจัดมาตรฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมค่านิยม
ของเด็กต่างจังหวัด

๖. ปัญหาและอุปสรรค กรรมการตรวจประกันคุณภาพมีแนวทางไม่สอดคล้องกับ สมศ. และ สพฐ.
เพื่อให้ได้มาตรฐานที่ตรงกัน การตีตราภาพรวมของการประเมินของ สมศ. การทำความเข้าใจกับผู้บริหาร
ระดับสูง และการบังคับให้คุณครูสร้างวิถียุทธนะ

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษา การคิดอัตลักษณ์ของโรงเรียน
ก็มาจากชุมชน โดยการที่คุณครูลงพื้นที่เข้าไปสู่นักเรียน

๘. การได้รับการส่งเสริม ศึกษาพิเศษ คณะกรรมการการศึกษา

หมายเหตุ: คุณครูของโรงเรียนนอกจากจะทำงานของตนแล้ว ยังสามารถช่วยโรงเรียนอื่นๆในบริเวณ
เดียวกันในเรื่องการแนะนำการทำประกันการศึกษา การลงพื้นที่โรงเรียนบ้านสมานมิตร ต.ทับมา อ.เมือง จ.
ระยอง พบว่า เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๗๕ คน ครู ๓ คน และผู้อำนวยการโรงเรียน
เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม โดยมีรูปแบบ
การพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาที่เรียกว่า SAMANMIT MODEL ดังนี้

S = การยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

A = การจัดทำแผนปฏิบัติงาน

M = การบริหารจัดการ

A = การมุ่งผลสัมฤทธิ์

N = การสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน

M = การมีศีลธรรม จริยธรรม

I = การบูรณาการร่วมกัน

T = การทำงานเป็นทีม

ซึ่ง Concept ของโรงเรียนคือ "การสร้างพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม" ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และโรงเรียนได้ดำเนินการโดยยึดมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรอบหลักโดยเพิ่มข้อกำหนดที่ตรงกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อตอบโจทย์ School Concept ของโรงเรียน จึงทำให้โรงเรียนได้เป็นโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งได้รับรางวัล IQA Award ๒๐๑๙ (ระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ) ที่จัดโดย สพฐ.

ภาพที่ ๔.๘ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนบ้านสมานมิตร

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๑๔ หมู่ ๑ ต.บ้านแลง อ.เมือง จ.ระยอง ๒๑๐๐๐

สังกัด: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เปิดสอนระดับ: ป.๑ ถึง ม.๖

๑. การรับรู้ข่าวสาร ฝ่ายแผนงานเป็นคนรับข้อมูล (ฝ่ายแผนงานประกอบไปด้วยฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายปกครอง ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายละ ๑-๒ คน) โดยทำบันทึกข้อความ และกระจายข่าวสารให้คุณครูทั้งโรงเรียนประชุมกันทุกเดือน แต่การกระจายความรู้ยังไม่ทั่วถึง รับรู้เฉพาะคนที่ทำงานประกันทันนั้น

๒. แนวทางการดำเนินงาน ใช้มาตรฐานเดียวกับ สมศ. ทั้งหมด

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ กำหนดแผนยุทธศาสตร์และแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเอง โดยมีการตั้งเป้าหมายเฉพาะของสถานศึกษา

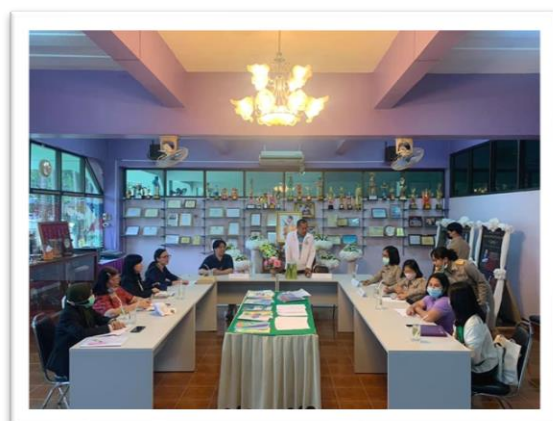
๔. อัตลักษณ์ กำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียนคือ “พัฒนาการดีมีทักษะอาชีพ” แต่อัตลักษณ์ยังตอบโจทย์ไม่ได้คิดเพื่อการประเมินเท่านั้น

๕. ปัจจัยความสำเร็จ วัดจากความพึงพอใจของผู้ปกครองเป็นหลัก

๖. ปัญหาและอุปสรรค ภาระของอาจารย์มีมาก การสื่อสารที่ยังไม่ถึงการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่ไปคนละทิศคนละทางของงานประกันการศึกษา การเปลี่ยนเกณฑ์บ่อยๆทำให้เกิดการอบรมที่มากเกินไป วิทยากรพูดไม่ตรงกัน

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและมีส่วนร่วมในการอบรมให้การศึกษาพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็ก โดยโรงเรียนตั้งเป้าหมายว่าให้ใช้บ้านเป็นโรงเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ในเรื่องกำหนดหลักการประกันคุณภาพยังไม่มีข้อมูลชัดเจน

๘. การได้รับการส่งเสริม ได้รับงบประมาณในการจัดการประชุมจากกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพที่ ๔.๙ ภาพการลงพื้นที่โรงเรียนระยองปัญญานุกูล

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ตำบล หนองละลอก อำเภอบ้านค่าย ระยอง ๒๑๑๘๐

สังกัด: สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

เปิดสอนระดับ: ปวช. ปวส.

๑. การรับรู้ข่าวสาร จากได้รับข้อมูลมาก็ประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของวิทยาลัย หลังจากนั้นหัวหน้างานรวบรวมและแบ่งให้ผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูล ฝ่ายประเมินสรุปมาจากหัวหน้างานโดยตรง ระบบประกันคุณภาพอยู่ในรูปแบบการทำงานอยู่แล้ว การสื่อสารจึงเป็นไปได้โดยง่าย

๒. แนวทางการดำเนินงาน ยึดตามของ สอศ. โดยประชุมแต่งตั้งมอบหมาย โดยทำแบบฟอร์มสิ่งที่ต้องการในงานประกัน ให้หัวหน้าฝ่ายรวบรวมข้อมูลรวบรวมข้อมูลและนำส่งให้ผู้รับผิดชอบทำงานประกัน

๓. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเป็น ๑๓ ขั้นตอน เป็นการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและกระบวนการประกันคุณภาพระบบทวิภาคีที่เป็นเฉพาะของสถาบัน

๔. อัตลักษณ์ การจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ๑๐๐% แต่สิ่งที่วิทยาลัยนำเสนออย่างชัดเจนที่สุดคือเด็กทุกคนมีงานทำ มีค่าตอบแทนระหว่างเรียน มีความร่วมมือระหว่างบริษัทกับโรงเรียน โดยครึ่งหนึ่งของระยะเวลาการศึกษานักเรียนจะต้องไปทำงานที่สถานประกอบการซึ่งจะได้ค่าตอบแทน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเป็น ๑๓ ขั้นตอน ที่ชัดเจน การทำงานประกันเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ

๖. ปัญหาและอุปสรรค ปริมาณบุคลากรในการทำงานประกันคุณภาพ เพราะคุณครูในโรงเรียนต้องออกนิเทศเกือบทุกวันจันทร์ถึงศุกร์

๗. การมีส่วนร่วมของภาคส่วน สอบถามความต้องการของสถานประกอบการ รวมถึงสังเกตความต้องการของคนในชุมชน

๘. การได้รับการส่งเสริม ความร่วมมือจากสถานประกอบการ

ภาพที่ ๔.๑๐ ภาพการลงพื้นที่ที่วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

ขั้นตอนที่ ๒ กิจกรรม “รู้ตน รู้งาน”

ลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดละ ๑ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการจัดประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) โดยเริ่มจากกิจกรรมวิเคราะห์ตนเอง (เพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) จากนั้นจึงให้ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษา จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

การดำเนินงาน : สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดละ ๑ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการจัดประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) โดยเริ่มจากกิจกรรมวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากนั้นจึงให้ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษา จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

แหล่งข้อมูล : ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน

เครื่องมือ : แบบวิเคราะห์ SWOT

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ข้อมูลสภาพปัจจุบัน, ภาพอนาคต, จุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และ อุปสรรคของสถานศึกษา

ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) จากกิจกรรมวิเคราะห์สถานศึกษา (เพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

ผลการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) สถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ ๔.๑๑ ภาพการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. มีนโยบายกฎระเบียบ/โครงสร้างคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
๒. มีบุคลากรเพียงพอและพัฒนาตนเองเสมอ
๓. มีนวัตกรรมใหม่ๆใช้ในการบริหารจัดการ
๔. มีระบบประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง
๕. การบริหารงบประมาณเป็นไปตามระเบียบและเหมาะสม
๖. มีเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมช่วยเหลือกัน
๗. มีการให้บริหารชุมชนและหน่วยงานต่างๆ
๘. เป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

จุดอ่อน

๑. การดำเนินงานตามนโยบายไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื่องจากนโยบายเร่งด่วนและซ้ำซ้อน
๒. บุคลากรมีภาระงานมาก

โอกาส

๑. ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนในด้านการจัดการศึกษาจาก คณศ.ขั้นพื้นฐาน ชุมชน ผู้ปกครอง สนง.เขตพื้นที่และองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน (SCB กสศ. Ture (โรงเรียนประชารัฐ) มูลนิธิลิปม.)
๒. มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
๓. ชุมชนมีรายได้เลี้ยงตนเองทำให้ง่ายต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา
๔. ทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนและกฎหมายบ้านเมือง

อุปสรรค

๑. นักเรียนบางส่วนมีปัญหาทางครอบครัว
๒. ผู้ปกครองมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ค่าครองชีพสูงและปัญหาด้านสุขภาพ

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. พัฒนานวัตกรรมการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบมาใช้ในการจัดการศึกษา
๒. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คุณธรรมให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร
๓. จัดการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. จัดการศึกษาโดยใช้ระบบภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำนักเรียนไปศึกษายังแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะทุกด้าน

ST กลยุทธ์คง (ตัวเชิงรับ)

นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้และทำงาน

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

๑. PLC ศึกษา-วิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาชาติ / สพฐ. / ข้อมูลสารสนเทศ SAR
๒. กำหนด มาตรฐานการศึกษา / ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา
๓. แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบแต่ละมาตรฐานและคณะกรรมการติดตามตรวจสอบระดับโรงเรียน
๔. จัดทำแผนพัฒนา ๓ ปี / แผนปฏิบัติการประจำปี
๕. ดำเนินงานตามแผนฯตลอดปี
๖. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับโรงเรียน
๗. ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๘. จัดทำรายงานการประเมินด้วยตนเอง SAR
๙. รับการติดตามตรวจสอบยืนยันรายงาน SAR จากคณะกรรมการรายงานโรงเรียน (ระดับเขตพื้นที่การศึกษา)
๑๐. เผยแพร่ผลการจัดการศึกษาสู่สาธารณชน
๑๑. PLC อภิปรายผลลัพธ์ (Outcome) ของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาโครงการนั้น ๆ ต่อไป

โรงเรียนโพธิ์บึงวิทยาคม

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. มฐ.๑ : มี K.S.A ตามเกณฑ์ที่สถาบันศึกษากำหนด/อัจฉริยภาพ กีฬา ดนตรี ศิลปะ การงาน
๒. มฐ.๒ : เป้าหมายวิสัยทัศน์ แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน (การบริหารแบบมีส่วนร่วม)
๓. มฐ.๓ : อัตรากำลังครูครบ/ตรงตามสาขาวิชา มีนวัตกรรมที่จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย

จุดอ่อน

๑. มฐ.๑ : ผู้เรียนมีความหลากหลายและแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. มฐ.๒ : ควรพัฒนาระบบสนับสนุนให้ทันต่อการดำเนินงาน
๓. มฐ.๓ : ภาระงานพิเศษมีมาก

: ควรพัฒนาระบบ PLC, AAR

โอกาส

๑. หน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุน (SBMLD)
๒. มีการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองหน่วยงานอื่นๆ
๓. มีเครือข่ายทางวิชาการสนับสนุน (สยามกัมมาเจด, มหาวิทยาลัย, สสวท., สกสว.)

อุปสรรค

๑. เศรษฐกิจของผู้ปกครอง
๒. มีการเข้าถึงของผู้ปกครองในการใช้เทคโนโลยี (สื่อสาร) กับโรงเรียน

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ระบบการบริหารมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล. โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็ก
ในโรงเรียนใหญ่
๒. ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร/มาตรฐานการศึกษาชาติ
๓. โรงเรียนสร้างเครือข่ายทางวิชาการ ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาตามความสามารถของผู้เรียน

WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. ผู้บริหารมีความเข้าใจรูปแบบการบริหารโรงเรียน
๒. ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
๓. ประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ST กลยุทธ์เชิงรับ

๑. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียน
๒. หลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชน
๓. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน/ระบบช่วยเหลือผู้เรียน
๔. สร้างแรงบันดาลใจ/สร้างอาชีพทางเลือก

WT กลยุทธ์ป้องกัน

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้โอกาสและเป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
๒. สร้างเครือข่ายทางวิชาการ ด้านบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนโพธิ์บึงวิทยาคม

P การวางแผน

๑. รับนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด (อปท.+อบจ.)
๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการจากหน่วยงานต้นสังกัด โดย มาตรฐานการศึกษาของชาติ ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษา/ประเด็นพิจารณา

D การดำเนินงาน

๑. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา/ผอ.+รองผอ.และคณะบริหารสถานศึกษา
๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดมาตรฐาน/ประเด็นพิจารณาและกำหนดค่าเป้าหมาย
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ/จัดทำเครื่องมือ
๔. การรวบรวมข้อมูลตลอดปีการศึกษา

C ตรวจสอบ

๑. นำข้อมูลที่ได้รับจากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์ (ประชุมเชิงปฏิบัติการ)
๒. คณะกรรมการตรวจตามเกณฑ์กำหนดไว้

A กระบวนการปรับปรุง

๑. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษารับรอง (SAR)
๒. รายงานหน่วยงานต้นสังกัด (อบจ. สก.)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. มีการกำหนดโครงสร้างนโยบายเป้าหมายการศึกษาที่ชัดเจน
๒. บุคลากรโรงเรียนชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน
๓. โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารที่สอดคล้องกับกระทรวงฯ สศศ.
๔. มีหลักสูตรทักษะการดำรงชีวิตหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรอาชีพระยะสั้น
๕. มีกระบวนการส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่มีประสิทธิภาพ
๖. มีระบบการดูแลช่วยเหลือและการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ
๗. บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามวิชาเอกที่สอน
๘. มีแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลายเช่น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๙. โรงเรียนได้รับงบประมาณและมีการกำหนดแผนการใช้จ่ายชัดเจน
๑๐. มีระบบงานประกันและแผนที่มีประสิทธิภาพ

จุดอ่อน

๑. นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียนและกระบวนการคิดค้นและแก้ปัญหา
๒. ผลสัมฤทธิ์และผลการทดสอบระดับชาติมีระดับต่ำกว่า สพม. สพป. จังหวัด
๓. มีการโยกย้ายบุคลากรบ่อยครั้งส่งผลให้การพัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่อง
๔. บุคลากรบางส่วนขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส
๕. ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนเช่น การดูแลหอพัก ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
๖. การส่งต่อนักเรียนที่ป่วยด้านจิตเวช
๗. การบริการชุมชนทั้งภายในและภายนอกส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน

โอกาส

๑. มีความหลากหลายด้านวัฒนธรรม สังคม ภาษา ความเชื่อ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยน
๒. ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนมีการสนับสนุนปัจจัยด้านการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเอื้อต่อการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน

อุปสรรค

๑. ผู้ปกครองนักเรียนมีศักยภาพที่จะส่งเสริม พัฒนาต่อยอดค่อนข้างน้อยส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. ผู้ปกครองและนักเรียนอยู่ในถิ่นทุรกันดารทำให้เข้าถึงเทคโนโลยีทั้งด้านการศึกษาและการสื่อสารค่อนข้างลำบาก

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ
  - ฝึกวิธีคิดการเป็นผู้ประกอบการ
  - พัฒนาทักษะอาชีพ
  - พัฒนาผู้เรียนทางด้านวิชาการ
  - พัฒนาความสามารถพิเศษ เช่น กีฬา ดนตรี ศิลปะ เทคโนโลยี
๒. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เป็นโมเดลต้นแบบที่ครบวงจร เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
๓. ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมทางด้านภาษา ความเป็นอยู่
๔. ส่งเสริมความร่วมมือ ประสานกับองค์กรภายนอก ทั้งด้านการศึกษาและวิชาชีพ

WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. พัฒนาโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานทางการศึกษา
๒. พัฒนาระบบการส่งต่อผู้เรียนในการแก้ปัญหาพฤติกรรม

ST กลยุทธ์เชิงรับ

๑. ปรับแผนวิธีการในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองให้เข้ากับสภาพบริบท
๒. พัฒนาผู้เรียนให้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล (digital intelligence)

WT กลยุทธ์ป้องกัน

๑. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทั้งด้านวิชาการและการดูแลนักเรียนประจำ (ด้อยโอกาส)

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาฯ

๒. วิเคราะห์องค์ประกอบ ตัวชี้วัดของมาตรฐานการศึกษาฯ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยเน้นความเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ (โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการเป็นอยู่ของนักเรียนประจำ ทักษะการดำรงชีวิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)

๓. กำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมาย

๔. ตรวจสอบและทบทวน (ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาเห็นชอบ)

๕. ประกาศใช้และเผยแพร่

๖. สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงการประกันคุณภาพกับครูและบุคลากรในโรงเรียน

๗. จัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการที่มาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์ จุดเน้น โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๘. ดำเนินงานตามแผนฯ มีการติดตามผลดำเนินงาน (โครงการต่างๆ)

๙. ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาฯ (ประเมินภายใน/ภายนอก)

๑๐. จัดทำ SAR เผยแพร่

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. เรียนฟรี การกุศล
๒. ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุน
๓. เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
๔. ชุมชนสัมพันธ์เข้าถึงผู้ปกครอง, มีรถรับส่งฟรี
๕. โครงการติวฟรีสู่รั้วมหาลัย
๖. ครูบุคลากรมีความถนัดเฉพาะด้าน
๗. ได้รับการยอมรับทางด้านวิชาการและกีฬา

จุดอ่อน

๑. นักเรียนร้อยละ ๗๐ อยู่กับผู้ปกครองที่เป็นปู่ ย่า ตา ยาย
๒. มีการเปลี่ยนแปลงครูบุคลากรบ่อย
๓. ขาดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ
๔. พื้นที่โรงเรียนมีขนาดเล็ก

โอกาส

๑. ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษสนับสนุน
๒. กรรมการสถานศึกษา
๓. ผู้ปกครอง
๔. ศิษย์เก่า
๕. มหาวิทยาลัย

อุปสรรค

๑. จำนวนนักเรียนลดลง
๒. คู่แข่งโรงเรียนในเมือง โรงเรียนใกล้บ้าน

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. พัฒนาบุคลากร
๒. พัฒนาการเรียนการสอน
๓. ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สู่อาชีพ
๔. ติดตามช่วยเหลือแหล่งเงินทุนทางการศึกษา

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการสอนตรงกับสาขา
๒. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับ
๓. สร้างเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดูแล ติดตามช่วยเหลือนักเรียน

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. ติดตามประเมินนิเทศบุคลากรสม่ำเสมอ
๒. สร้างนวัตกรรม สื่อการเรียนการสอน
๓. เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสนใจเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำไปสู่อาชีพ

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร
๒. มีรูปแบบติดตามดูแลช่วยเหลือ และสวัสดิการให้นักเรียน

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดหลวงวิทยา

๑. รับทราบมาตรฐานชาติ,เขตพื้นที่ (สพฐ.)
๒. ประชุมอบรมครูที่เกี่ยวข้อง (ผู้ปกครอง,คณะกรรมการสถานศึกษา,ชุมชน)
๓. ประกาศมาตรฐานค่าเป้าหมาย (อนุบาล,ขั้นพื้นฐาน)
๔. จัดทำแผนพัฒนาระยะยาว๔ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) มาตรฐาน สพฐ.
๕. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
๖. จัดทำโครงการรองรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานค่าเป้าหมาย

๗. ดำเนินโครงการ กิจกรรม ตามกลุ่มสาระ, ฝ่าย

๘. ประเมินติดตามโครงการ/กิจกรรม

- ศึกษาพิเศษเข้ามาติดตาม เสนอแนะ

- โรงเรียนปรับปรุง พัฒนา แก้ไข

๙. จัดทำสรุปโครงการ กิจกรรม ของแต่ละกลุ่มสาระ ,ฝ่าย

๑๐. ตรวจสอบโดยมีทีมงานวิชาการ นิเทศติดตาม

๑๑. รวบรวมข้อมูล สรุปผลรายงานตนเอง (SAR)

แนวทางจัดทำมาตรฐานของโรงเรียน

ส่งเสริมทักษะชีวิตและมีความกระตือรือร้นด้านคุณธรรม

- ✓ จิตอาสา
- ✓ ความซื่อสัตย์
- ✓ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. มีการชี้แจงนโยบายที่ชัดเจน
๒. ผ่านกรรมการสถานศึกษา
๓. เพิ่มเติมความคิดเห็นของสถานประกอบการ
๔. มีคณะทำงานที่ประกอบจากทุกภาคส่วนของวิทยาลัย
๕. มีการเพิ่มหลักสูตรระยะสั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนนักศึกษาและบุคลากรทั่วไป

จุดอ่อน

๑. ไม่สามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของตนเองได้
๒. ความเข้าใจของบุคลากรที่มีต่อภาระงานประกัน
๓. มาตรฐานของการศึกษาไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ

โอกาส

๑. นโยบายจากส่วนกลางให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาทางอาชีวศึกษา
๒. มีเครือข่ายจากภายนอกให้สนับสนุน

อุปสรรค

๑. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน, การฝึกปฏิบัติ
๒. ค่านิยมต่อผู้เรียนต่ออาชีวเกษตร

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. Smart Farm ฟาร์มเกษตรอัจฉริยะ

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. พัฒนาบุคลากรด้านงานประกัน

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. สร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับวิทยาลัยเกษตร

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

๑. ชี้แจงนโยบาย

- ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

- ประชุมครูและบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายชาติ นโยบายกระทรวง นโยบาย สคศ. และสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพ

๒. แต่งตั้งคณะทำงานระบบประกันคุณภาพ

๓. ประชุมครูบุคลากรเพื่อระดมความคิดเห็นร่วมกันกำหนด เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ พันธกิจและมาตรฐานสถานศึกษา

๔. คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ลงนามเห็นชอบ

ผลการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) สถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดระยอง

ภาพที่ ๔.๑๒ ภาพการประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) จังหวัดระยอง

โรงเรียนสมคิดวิทยา

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. มีโครงการบริหารที่ชัดเจน
๒. มีนำอัตลักษณ์สถานศึกษาสืบสานวัฒนธรรมมรดกไทย (โขน) บูรณาการเรียนการสอน
๓. ผลสอบระดับชาติ O-net ของโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศในวิชา ไทย คณิต อังกฤษ
๔. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามสถานศึกษากำหนด
๕. นักเรียนระดับปฐมวัยมีผลพัฒนาการตามหลักสูตรครบทั้ง ๔ ด้านและมี Best Practice
๖. การพัฒนาการด้านสติปัญญาได้รับรางวัลระดับภาครางวัลการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย Best Practiceตามโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
๗. จำนวนนักเรียนน้อยส่งผลให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทั่วถึง

จุดอ่อน

๑. ครูและบุคลากรขาดประสบการณ์ ที่เชี่ยวชาญในการส่งเสริมการเรียนรู้เฉพาะทาง
๒. ผู้รับผิดชอบดำเนินงานขับเคลื่อนภาระงานไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา
๓. การร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะดูแลรักษาสาธารณสมบัติของสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมชุมชน

โอกาส

๑. สถานศึกษาอยู่ในสังคมเมือง ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจัดการสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาอยู่ในสังคมเมืองสะดวกต่อการเดินทางแก่ผู้รับบริการ
๓. สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาที่มีชื่อเสียงมาอย่างต่อเนื่อง จึงสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน

อุปสรรค

๑. ผู้ปกครองมีภารกิจงานอาชีพมากส่งผลให้การสื่อสารระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองยังไม่รวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่ชัดเจนที่จะช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

๒. การแข่งขันด้านการเปิดห้องเรียนในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น สถานศึกษาตั้งอยู่ในเขตใจกลางเมือง แวดล้อมไปด้วยสถานศึกษาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งเด็กท้องถิ่นซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดของตน

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์ ตามที่หลักสูตรกำหนดและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา

กลยุทธ์ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. เพื่อการมีส่วนร่วมต่อการดูแลและรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

กลยุทธ์ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. เพื่อนำอัตลักษณ์สถานศึกษาสืบสานศิลปวัฒนธรรมมรดกไทย (โยน) มาบูรณาการเรียนการสอน เพื่อความมั่นคงของสังคมประชาชาติ

กลยุทธ์ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร

กลยุทธ์ พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสมคิตวิทยา

๑. จุดเน้นนโยบาย สช.
๒. จุดเน้นนโยบายศึกษาธิการจังหวัดระยอง
๓. จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
๔. จัดทำมาตรฐานโรงเรียน
๕. จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนระยะ ๔ ปี
๖. จัดทำแผนปฏิบัติงานโรงเรียนรายปี
๗. จัดทำปฏิทินดำเนินงาน/ปฏิทินโรงเรียน
๘. ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา

๙. จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา/๔ ฝ่าย/เห็นชอบ
๑๐. จัดตั้งประชุมครูเพื่อดำเนินงานตามแบบแผน
๑๑. กำกับติดตามแผนงานตรวจสอบ ด้วยหัวหน้าแต่ละแผนงาน
๑๒. สรุปการดำเนินแต่ละโครงการ
๑๓. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายใน
๑๔. สรุปประเมินตนเอง
๑๕. จัดตั้งประชุมคณะกรรมการ/คณะกรรมการ ๔ ฝ่ายเพื่อรายงาน SAR พร้อมทั้งเผยแพร่

Facebook/Line

๑๖. มีกระบวนการ DPCA การบริหารงานระบบประกันคุณภาพและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการแสดงความคิดเห็นแนวทางการเรียนการสอนโดยคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

- คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา
- คณะกรรมการ 4 ฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน
- ออกแบบสำรวจสอบถามผู้ปกครองเพื่อจัดทำข้อมูลมาร่วมวิเคราะห์ในการ SWOT โรงเรียน จุดอ่อน จุดแข็ง และผลจากการพัฒนาโรงเรียนตามแผนปฏิบัติงานโครงการ สรุปผลที่ SAR กลับมาปรับปรุงแผนพัฒนา แผนปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนด ผลสรุปประเมินภายในแต่ละปี ส่งข้อมูลให้ผู้ปกครองรับทราบทางช่องทางไลน์ชั้นเรียนและเฟซบุ๊กโรงเรียน

๑๗. นำอัตลักษณ์โรงเรียน (โขน) เข้าในโครงการสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมมรดกไทย (โขน) แผนปฏิบัติงาน กำหนดในหลักสูตร บูรณาการ ๘ สาระ

วิเคราะห์การจัดทำกำหนดมาตรฐานโรงเรียน

๑. โดยใช้มาตรฐานแห่งชาติ
๒. โดยใช้ระบบคุณภาพภายใน
๓. โดยใช้ระบบประกันคุณภาพภายนอก
- จุดเน้นของ คช. สช.
- จุดเน้นของ ศึกษาธิการจังหวัดระยอง

ผลที่ลงสู่เด็ก

- เด็กมีความรู้สอดรับมาตรฐานชาติในหัวข้อที่๒ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นผู้ที่มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่๒๑ ความฉลาดดิจิทัล ทักษะการคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม โอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคมนำอัตลักษณ์เข้าโครงการสืบสานอนุรักษ์

๑๘. วัฒนธรรมมรดกไทย (โขน) อยู่ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน

- กำหนดบูรณาการในหลักสูตรทั้ง ๘ สาระ
- การวัดประเมินผลตามตัวชี้วัดในหลักสูตร
- ผลที่ได้เด็กมีความรู้ความเข้าใจและทักษะปฏิบัติ กิจกรรมเรื่องโขนที่นำมาบูรณาการ ทำให้เด็กมีค่านิยม ความเป็นไทย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมมรดกไทย (โขน) , เด็กบุคลิกภาพที่ดีและสุขภาพดี , เด็กมีทักษะชีวิต

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. คน บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านทวิภาคี ๑๐๐%
๒. วัสดุอุปกรณ์ ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ ๒๐๐ แห่ง ในการสนับสนุนวัสดุ/ครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนแบบโรงเรียนและโรงงาน
๓. การบริหาร การบริหารระบบที่ชัดเจน ต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยน พัฒนาตามสถานการณ์และความต้องการของตลาดแรงงานซึ่งได้กจบแล้วมีการทำ ๑๐๐%

จุดอ่อน

๑. บุคลากรน้อยมากด้วยปัจจัยด้านกรอบอัตราและด้านอื่นๆ
๒. ผู้บริหาร ๕, ขรก.๗ พรก.๑๙
๓. การพัฒนานวัตกรรมของวัสดุครุภัณฑ์ที่รวดเร็วทำให้ครูต้องทิ้งห้องเพื่ออบรมเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ
๔. กรอบการใช้งบและมาณที่ไม่ตอบโจทย์อย่างแท้จริง
๕. การโยกย้ายและปรับเปลี่ยนผู้บริการตามวาระหรือย้ายฝ่าย

โอกาส

๑. S สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคมโรงงาน ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการและพนักงานในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน
๒. E EEC เป็นเมืองเศรษฐกิจมีการมีรายได้ต่อหัวสูงสุดของประเทศเป็นโอกาสในการพัฒนาวิทยาลัย
๓. P - รัฐบาลสนับสนุนการเรียนแบบอาชีวะแบบ ๕๐ : ๕๐
- สอศ. สนับสนุนให้ทุกสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี

อุปสรรค

๑. S การเป็นสังคมแรงงานทำให้วิทยาลัยบ้านค่ายได้นักเรียน/นักศึกษาต่างถิ่น (ประชากรแฝง) ซึ่งส่วนใหญ่ขาดทุนทรัพย์
๒. E ค่าครองชีพสูง ประชากรบางกลุ่มไม่มีโอกาสแม้จะส่งบุตรหลานเรียน
๓. P การน่านโยบายลงสู่การปฏิบัติขาดความชัดเจน ขาดกฎหมาย/ระเบียบรองรับปฏิบัติ

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำเช่น บริษัทจากอเมริกา, ญี่ปุ่น, เยอรมนีมากขึ้น
๒. พัฒนาทักษะครูให้เป็นครูมืออาชีพโดยอบรมกับบริษัทโรงงานที่ทำความร่วมมือ
๓. พัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการฝึกอาชีพจากต่างประเทศเช่น จีน ญี่ปุ่น

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. ขออัตรากำลังข้าราชการและพนักงานมากขึ้น

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนในระบบทวิภาคีมากขึ้น เช่น
  - สนับสนุนทุนการศึกษา
  - ให้โควตาผู้เรียน

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. ใช้ระบบการเรียนการสอน Online เต็มรูปแบบในสถานการณ์ที่ควบคุมไม่ได้เช่น COVID-๑๙
๒. ใช้ระบบนิเทศผู้เรียนรู้ผ่าน Social Network เช่น Line group/Facebook

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

๑. การสำรวจความพร้อม
๒. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
๓. การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการ
๔. การประชาสัมพันธ์ แน่แนว ผู้เรียน
๕. คัดเลือกผู้เข้าเรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
๖. ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
๗. ปฐมนิเทศผู้เรียน / การประชุมผู้ปกครอง
๘. การจัดการเรียนการสอน/ การฝึกอาชีพ
๙. นิเทศการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ

- ๑๐. วัดผลและประเมินผลรายวิชา/การฝึก
- ๑๑. สำเร็จการศึกษา
- ๑๒. ติดตามผู้สำเร็จการศึกษา
- ๑๓. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี

Input

- บุคลากร (ผู้บริหาร, ครู, ฝ่ายสนับสนุน)
- หลักสูตร (ปวช., ปวส.)
- งบประมาณการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ๑๐๐%
- วัสดุอุปกรณ์/ครุภัณฑ์
- ผู้เรียน

Process

- จัดคนให้ตรงกับงาน
- พัฒนาครู/อาจารย์/ทักษะK,S,A ให้กับครูผู้สอน

Output

- นวัตกรรมกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ๑๐๐%
- ผู้เรียนจบหลักสูตรมีงานทำ ๑๐๐%
- เป็นศูนย์ส่งต่อนิเทศติดตามผู้เรียนในระบบทวิภาคีจากทั่วประเทศที่ฝึกอาชีพ EEC ภาคตะวันออก

โรงเรียนบ้านสมานมิตร

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. ครูมีคุณภาพทางคณิต/วิทย์/เทคโนโลยีฯ
๒. ผล NT G๒/RT๖๒ สูง
๓. ครู/ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำทางวิชาการ
๔. ผู้เรียนคุณธรรมจริยธรรม
๕. การใช้งบประมาณที่คุ้มค่า
๖. การให้บริการทางการศึกษามีคุณภาพ

จุดอ่อน

๑. ครูไม่ครบชั้น
๒. ขาดครูต้นสนภาษา/ปฐมวัย
๓. ครูภัณฑ์ทางเทคโนโลยีไม่เพียงพอ
๔. งบประมาณไม่เพียงพอ การเบิกจ่ายไม่คล่อง
๕. O-net ๖๒ ลดต่ำลง
๖. อาคารสถานที่ทรุดโทรม

โอกาส

๑. โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานอื่น
๒. ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนให้ความร่วมมือดี
๓. มีภาคีเครือข่ายทุกส่วน
๔. มีพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลาย
๕. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย

อุปสรรค

๑. หน่วยงานต้นสังกัด
๒. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ แนวคิดวิถีชุมชน

๓. มลพิษทางอากาศของอุตสาหกรรม ทางการเกษตร-โรงงาน

๔. การคมนาคม-ขนส่งไม่สะดวก

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะภายใต้การดำเนินงานตาม พรบ. พื้นที่วัดกรรมการศึกษา ๖๒

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. จัดทำ ตอบกลับภาคีเครือข่ายเช่น ศูนย์ดิจิทัลชุมชน ตำบลกระเฉดในการจัดการเรียนการสอน

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. ใช้พื้นที่การเรียนรู้ (Learning Space) ส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการสู่ทักษะอาชีพ

๒. บริหารจัดการสถานศึกษาเชิงระบบ

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการคละชั้น

๒. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

๓. จัดทำแผนที่คนดีเพื่อสร้างความตระหนักให้เห็นถึงคุณค่าแท้

**แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนบ้านสมานมิตร**

- ศึกษา DOE ชาติ และ DOE ระยอง (Rayong Marco) พัฒนา DOL ของ สถานศึกษา

- กำหนด School Concept โดยมี วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์

- ศึกษาความต้องการของพื้นที่ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาและการลงพื้นที่ชุมชน

พัฒนาระบบประกันคุณภาพ จากหลักสูตรสถานศึกษา

-จัดทำแผนการจัดการเรียน

- กำหนดแผนการวัดประเมินผล

- กำหนดแผนการพัฒนาการศึกษา

- กำหนดแผนปฏิบัติการ

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. ครูมีความรู้ด้านความสามารถ
๒. สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาชัดเจน
๓. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจและเป้าประสงค์อย่างชัดเจน
๔. ผู้บริหารและครูมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์
๕. บุคลากรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน

๑. ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนไม่ชัดเจน
๒. ผู้เรียนไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร

โอกาส

๑. มีงบประมาณเพียงพอ
๒. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ
๓. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุมชนมีส่วนร่วม
๔. สภาพแวดล้อมเหมาะสมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

อุปสรรค

๑. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ชอบทิ้งบุตรหลานให้อยู่กับปู่กับย่าตายาย ทำให้เกิดอุปสรรคในการเชื่อมโยงความรู้ของนักเรียนกับโรงเรียน
๒. การประกอบอาชีพผู้ปกครองไม่มั่นคงรายได้ไม่แน่นอน
๓. เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่สามารถนำมาบริหารจัดการได้อย่างทันเหตุการณ์

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. โครงการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น
๒. โครงการพัฒนาศักยภาพและศึกษาดูงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. โครงการสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. โครงการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น
๒. โครงการพัฒนาสัมฤทธิ์การเรียนรู้
๓. โครงการบูรณาการพัฒนาก่อนเด็กปฐมวัย

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน
๒. โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๓. โครงการทุนการศึกษาเพื่อนักเรียนขาดแคลน
๔. โครงการให้บริการสารสนเทศ ICT

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. โครงการบูรณาการพัฒนาก่อนเด็กปฐมวัย
๒. โครงการพัฒนาสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

Plan

๑. ผู้บริหารและคณะครูกำหนดเป้าหมายในแต่ละปีการศึกษาตามมาตรฐานชาติและบริบทของโรงเรียน

Do

๑. จัดโครงการและกิจกรรม โดยการวิเคราะห์จากมาตรฐานตัวบ่งชี้แบ่งเป็น ๔ ฝ่าย (ฝ่ายบริหารงานวิชาการ / ฝ่ายบริหารงานบุคลากร / ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ / ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

Check

๑. สรุปโครงการและวิพากษ์ภายในสถานศึกษา และจัดทำ SAR เพื่อรายงานต้นสังกัด

Act

๑. ประชุมไตรภาคี (ต้นสังกัด ศิษยานุศิษย์หรือนักวิชาการกองการศึกษาเทศบาลระยอง – กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๓ ท่าน - คณะครู)

๒. ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลงนามประกาศ ผล. ลงนามเป็นพยาน

๓. ส่งไฟล์รูปเล่ม SAR กรรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านโปรแกรม AQA

๔. ประกาศผลการประเมินในเว็บไซต์

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล

การวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix

จุดแข็ง

๑. โครงสร้างบริหารชัดเจน
๒. ครูมีความยืดหยุ่น
๓. มีจำนวนครูและบุคลากรเพียงพอ
๔. ระบบรับนักเรียน (ตลอดปี)
๕. สนับสนุนการพัฒนาตนเอง (นโยบายการพัฒนาครู)

จุดอ่อน

๑. ครูขาดเทคนิคการสอนและใช้สื่อที่ถูกต้อง
๒. ขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน
๓. การย้ายออกของครู
๔. งานธุรการยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ
๕. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเช่น ฟรี Wifi

โอกาส

๑. ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ/เอกชน
๒. โรงเรียนอยู่ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
๓. องค์กร/ภาคี/เครือข่าย สนับสนุนดี
๔. นโยบายจากต้นสังกัด (สศศ.)

อุปสรรค

๑. องค์กรที่เปิดตามมาตรา ๓๖
๒. ผู้ปกครองย้ายถิ่นบ่อย (กลุ่มแรงงาน)
๓. หลักสูตรเฉพาะความพิการ (ไม่อนุวัติ) ทำให้ต้องมีการเทียบโอน

๔. หลักสูตรเปลี่ยนแปลงบ่อย (สศศ.)

๕. ฐานะของผู้ปกครองค่อนข้างยากจน

SO กลยุทธ์เชิงรุก

๑. ส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายโดยใช้การมีส่วนร่วมของกลุ่มภาคี เครือข่าย

๒. สนับสนุนพัฒนาตนเองและบุคลากรทุกรูปแบบ

WO กลยุทธ์คงตัว (เชิงแก้ไข)

๑. พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาพิเศษ

๒. ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓. สร้างขวัญกำลังใจให้กับคุณครูและบุคลากร

ST กลยุทธ์คงตัว (เชิงรับ)

๑. ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความชัดเจนโดยอ้างอิงจากหลักสูตรแกนกลาง

๒. การสร้างความมั่นใจกับผู้ปกครองในการดูแลนักเรียน

WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑. พัฒนาศักยภาพปฏิบัติงานครู

๒. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๓. จัดหาทรัพยากรสนับสนุนการพัฒนาระบบ ICT

แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนระยองปัญญานุกูล

๑. ศึกษามาตรฐานตามประกาศกระทรวง – ผู้รับผิดชอบ

๒. ชี้แจงทำความเข้าใจให้กับครูและบุคลากร เพื่อกำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมายของสถานศึกษา

๓. จัดประชุมเพื่อกำหนดค่าเป้าหมาย/มาตรฐานสรุปและรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

๔. จัดทำประกาศและเผยแพร่ต่อต้านสังกัดและสถานศึกษาในสังกัด สศศ.

ขั้นตอนที่ ๓ กิจกรรม “ประสาน วางแผน”

ดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความ
 คิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในการจัดทำ
 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงาน : ร่วมวางแผนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพ
 การศึกษาของสถานศึกษา และดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : แผนการดำเนินงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน
 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ กิจกรรม “โลดเล่นกิจกรรม”

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่พัฒนาขึ้น

การดำเนินงาน : ติดตามให้คำแนะนำในการ ดำเนินงานตามแผนงานและเก็บข้อมูลการดำเนินการ
 ตามแผนที่พัฒนาขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ข้อมูลการดำเนินการตามแผนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ ๕ กิจกรรม “นำสู่ผลงาน”

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง พัฒนานวัตกรรมขึ้นจากแผนการปฏิบัติงาน

การดำเนินงาน : ติดตามการพัฒนาผลงานจากแผนปฏิบัติงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผลงานที่เกิดจากการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน
 คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๖ กิจกรรม “ตรวจทาน ประเมินผล”

ทีมผู้วิจัยร่วมกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินสรุปผลจากการปฏิบัติการ

การดำเนินงาน : ทีมผู้วิจัยร่วมกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินสรุปผลจากการปฏิบัติการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพ
 การศึกษาของสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น

โดยทั้ง ๔ ขั้นตอนใช้แหล่งข้อมูลเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ
 สถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน ส่วนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์การ
 ดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

สถานศึกษามีการนำผล SWOT Analysis มากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของโรงเรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและจุดเน้นของสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมาย (DOE) จัดทำแผนพัฒนา (แผนกลยุทธ์ระยะ ๓ ปี) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการดำเนินการตามแผนและกำกับติดตามและตรวจสอบประเมินผล และรายงานผล (SAR) นอกจากนี้การทำ SWOT Analysis พบว่าบางโครงการที่ทำได้แล้วแต่เกินความจำเป็นก็นำมาปรับแผนงานโครงการให้สอดคล้อง

สถานศึกษามีการหาความต้องการจากภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยการออกแบบสอบถามการของผู้ปกครองและชุมชนจากฐานทุนของจังหวัดศรีสะเกษ (Sisaket ASTECS) รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลสถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการกรอกข้อมูลเป็นอย่างดี ทำให้สถานศึกษาทราบความต้องการของชุมชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และได้นำกรอบความต้องการของจังหวัดศรีสะเกษใน ๑๐ ปีข้างหน้า จากผลสำรวจพบว่า ผู้ปกครองและชุมชนต้องการให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันดับ ๑ รองลงมาคือ รู้จักชุมชน เห็นคุณค่าภูมิปัญญา ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นนักผลิตการเกษตรเชิงวิถีชีวภาพครบวงจร และใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามลำดับ

จากผลการสำรวจดังกล่าวทางโรงเรียนประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน และการดำเนินการ PLC เพื่อคัดกรองเป็น School Concept ซึ่งสามารถกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหญ้าปล้องในอนาคต คือ GOLD ประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้ ๑) เป็นผู้มีกิริยามารยาทดี (Good Manner) - กิริยามารยาทดี ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพเรียบร้อย สำรวม กิริยาท่าทางและคำพูด เกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น มีสัมมาคารวะ ๒) เป็นนักเกษตรอินทรีย์ (Organic Farmer) - ทำการเกษตรด้วยกรรมวิธีทางธรรมชาติไม่ใช้สารเคมี ๓) รักท้องถิ่น (Local Love) - เห็นคุณค่าในรากหญ้าวัฒนธรรมของท้องถิ่น รู้จักชุมชนตัวเองเห็นคุณค่าภูมิปัญญา ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม มีสำนึกต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๔) เป็นผู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ (Developer) - มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความฝัน มีเป้าหมายของชีวิต มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ ๔.๑๓ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

โรงเรียนไพรบึงวิทยา

สถานศึกษานำการวิเคราะห์ค่า S กับ O (จุดแข็งและโอกาส) เพื่อการก้าวไปข้างหน้า หลังจากได้ฐานทุนของตนเอง จะนำผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (DOE) ซึ่งต้องตบโจทย์มาตรฐานชาติทั้ง ๓ ประการ มากำหนดกรอบหลักสูตรขึ้น ซึ่งในกรอบหลักสูตรนี้ทางสถานศึกษาได้คำนึงถึงการเรียนรู้ใน ๒๐ ปีข้างหน้าด้วย หลังจากขั้นตอนทั้งหมด สถานศึกษาจะได้ชุดความรู้ที่นำมาใช้กับการเรียนการสอนในสถานศึกษา ในการลงพื้นที่ในครั้งนี้ทางสถานศึกษากำลังทำการหาค่า DOE ที่สอดคล้องกับโรงเรียนอย่างแท้จริง

สถานศึกษาได้หาความต้องการจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยสถานศึกษาได้นำความต้องการของจังหวัดมาประกอบการจัดทำกรอบมาตรฐานของสถานศึกษา ในส่วนของจังหวัดศรีสะเกษมีการใช้กรอบ Sisaket ASTECS* เพื่อจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีการดำเนินการประชุม ๑ ครั้งต่อภาคการศึกษา หรือตามโอกาส มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนผ่านผู้รับความคิดเห็นที่จะเปิดทุกสัปดาห์เพื่อหาความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังมี ห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญา โดยในห้องเรียนนี้ครูจะคุยกับนักเรียนเป็นประจำ ถามสิ่งที่นักเรียนต้องการ แนะนำนักเรียน ปรึกษาหาแนวทางในอนาคตของนักเรียน หรือสอบถามความช่วยเหลือที่นักเรียนต้องการจากสถานศึกษา

*หมายเหตุ Sisaket ASTECS ไปด้วย ๑) Organic Agriculture - เกษตรอินทรีย์ก้าวหน้า ๒) World Class Sport - กีฬาก้าวไกล ๓) Creative Tourism - ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ๔) Innovative Entrepreneur - นวัตกรรมประกอบการ ๕) Culture Diversity - ร่ำรวยศิลปวัฒนธรรม ๖) SiSaKet Spirit - จิตวิญญาณศรีสะเกษ

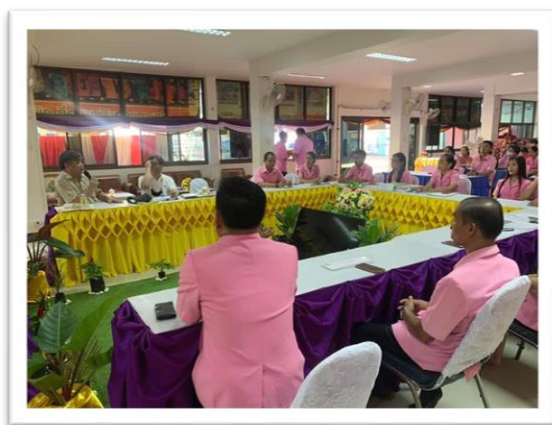

ภาพที่ ๔.๑๔ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนไพรบึงวิทยา

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

สถานศึกษามีการนำข้อมูลจากการทำ SWOT Analysis ไปดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาดังต่อไปนี้ ๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกาศใช้มาตรฐาน ๒) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ เป้าหมาย พันธกิจ ดำเนินตามแผน ๓) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ๔) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ๕) ติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ๖) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองเพื่อรายงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องรับทราบข้อมูล

สถานศึกษาได้ทำศึกษาข้อมูลจากภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้แก่ ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนรอบสถานศึกษา เป็นฐานข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะทำการพูดคุยตามห้องเรียน การออกไปแนะแนว การติดตามนักเรียนตามบ้าน ทำให้ทราบความต้องการของผู้ปกครอง และกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ในทุกปี โดยฝ่ายวิชาการและฝ่ายบุคคลออกเอกสารมาให้ครูแต่ละระดับใช้เป็นมาตรฐานในการหาข้อมูล สถานศึกษาได้ทั้งมุมมองที่ดีที่สามารถพัฒนาต่อยอดและมุมสะท้อนในการบริหารจัดการที่เหลื่อมล้ำกันในสังคม กลายเป็นจุดแข็งของโรงเรียนที่ได้นำมาออกแบบปรับปรุงจนเกิดเป็นการทำงานที่เชื่อมโยงกันของฝ่ายบริหาร และสร้างจุดแตกต่างของการบริหารจัดการตลอดจนนำมาสู่กระบวนการบริหาร และเป็นพันธกิจหลักของโรงเรียน อาทิ การเปิดรับการศึกษาของนักเรียนนอกเขตพื้นที่รับบริการและการออกเยี่ยมและประชาสัมพันธ์ของระบบติดตามดูแลนักเรียน (ชุมชนสัมพันธ์) การส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้มีอาชีพที่มั่นคงทางการศึกษาโดยการจัดตั้งโครงการเตรียมนักเรียนนายสิบและสนับสนุนนักเรียนเรียนดี ในโครงการทุนนักเรียนพยาบาลพระบรมราชชนนี รวมทั้งแนะแนวการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนทุกคน นอกจากนี้ในส่วนของการมีจิตอาสาและการทำประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน ศาสนสถาน วัด ผู้บริหารและคณะครูให้ความสนใจและพร้อมสนับสนุนร่วมมือ มีการจัดกิจกรรมทำบุญ ตักบาตรในวันพระและการสวมชุดขาวตั้งแต่ระดับผู้บริหารตลอดจนนักเรียนทุกระดับชั้น แล้วยังเป็นหนึ่งในโรงเรียนคุณธรรมเพื่อหล่อหลอมและสร้างค่านิยมที่ดีแก่ครู นักเรียน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและสร้างความตระหนักของการเป็นพุทธมามกะที่ดี

ภาพที่ ๔.๑๕ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนวัดหลวงวิทยา

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ มีการจัดทำ SWOT Analysis นำข้อมูลมาจากทำมาตรฐานการศึกษา จัดทำโครงการ ทำแผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา จัดทำโครงการที่ส่งเสริม ปรับปรุงและประเมินโครงการที่ต้องพัฒนา โดยแต่ละโครงการจะมีผู้รับผิดชอบแล้วประเมินโครงการ มีวงจรการทำงานการประกันคุณภาพ โดยมีข้อมูลนำเข้า (Input) คือ ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย นโยบาย และบทบาทหน้าที่ ผ่าน Process กระบวนการ PDCA (P : กำหนดมาตรฐาน จัดทำแผน จัดระบบบริหารและสารสนเทศ D : ดำเนินการตามแผน C : นิเทศติดตามตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพภายใน จัดทำรายงานประจำปี A : จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง) IQA (องค์ประกอบที่ ๑ การกำหนดเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพ องค์ประกอบที่ ๒ การขับเคลื่อนคุณภาพสู่มาตรฐาน องค์ประกอบที่ ๓ การประเมินความสำเร็จตามมาตรฐาน องค์ประกอบที่ ๔ การนำการเปลี่ยนแปลงสู่สถานศึกษาและการสร้างคุณค่าแก่งวิชาการ องค์ประกอบที่ ๕ การเกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน) PLC ซึ่งมีผลิตผล (output) คือนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน จะมีข้อมูลป้อนกลับเพื่อนำเข้าในข้อมูลนำเข้าและกระบวนการต่อไป

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมทำการวิเคราะห์บริบทและสภาพการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ และสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด คือ เด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ พ.ศ. ๒๕๖๑ นอกจากนี้ยังมีการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน ผู้แทนชุมชน ผู้แทนศาสนา โดยมีการประชุมผู้ปกครองทุกต้นปีการศึกษาเพื่อชี้แจงงานประกันคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาจัดประชุมทุกปีก่อนเปิดภาคเรียน โดยร่วมกันตั้งมาตรฐานค่าเป้าหมายในงานประชุม นอกจากนี้ยังมีแบบสอบถามผู้ปกครองในเรื่องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการเรียนและการช่วยเหลือตัวเอง ซึ่งส่วนนี้จะทำให้ครูผู้สอนเห็นงานอาชีพของผู้ปกครองของนักศึกษา ที่สามารถเป็นแนวทางในการสอนเพื่อให้นักศึกษาจบไปประกอบอาชีพที่บ้านได้

ภาพที่ ๔.๑๖ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

สถานศึกษาใช้ SWOT Analysis ในการทำงาน โดยมอบหมายให้แต่ละแผนกวิชาทำการ SWOT Analysis ในแผนกวิชาของตนเอง หลังจากนั้นจึงนำผลที่ได้เข้าที่ประชุม โดยใช้ S กับ O มาทำมาตรฐานเชิงรุก แตกต่างจากที่อื่นที่เป็นเชิงนโยบายทั้งหมด

สถานศึกษาสอบถามความต้องการของภาคีเครือข่าย โดยส่วนใหญ่จะเป็นการให้แบบสอบถามไปกับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อสอบถามผู้ประกอบการ เก็บข้อมูลจากงานสัมมนาการฝึกงาน เก็บข้อมูลจากชุมชนจากการลงพื้นที่ไปทำงาน โดยงานประกันเป็นฝ่ายให้ประเด็นเพื่อไปเก็บข้อมูล เช่น การเก็บคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลพบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละบริบทจะแตกต่างกันไป เพราะงานแต่ละที่ไม่เหมือนกัน ความต้องการจึงแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการหานักศึกษาที่มีความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต เมื่อมีข้อมูลตรงนี้แล้วทางสถานศึกษาจึงนำไปจัดการโครงการที่มีตัวชี้วัดเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการต่อไป

ภาพที่ ๔.๑๗ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

สถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง

โรงเรียนสมคิดวิทยา

สถานศึกษามีการจัดทำ SWOT Analysis หลังจากนั้นจึงนำจุดอ่อนไปปรับแผนพัฒนา ปรับแผนปฏิบัติงาน และจัดทำโครงการที่สอดคล้องตอบสนองต่อจุดอ่อนนั้น หลังจากนั้นจึงดำเนินงานมอบหมายบุคลากรรับผิดชอบงาน หากผลที่ได้รับบรรลุตามเป้าหมายจะดำเนินการพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่อง หลังจากนั้นจึงจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) แล้วทำการสรุปผลเพื่อชี้แจงให้บุคลากรทุกคนทราบ หลังจากนั้นจึงดำเนินการรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา แล้วจึงรายงานผลไปยังผู้ปกครองผ่านเว็บเพจซึ่งเป็นช่องทางสื่อสารช่องทางหนึ่งของโรงเรียน

สถานศึกษามีการหาความต้องการจากผู้แทนชุมชน ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้รับใบอนุญาต รับฟังความต้องการของผู้ปกครองจากการทำแบบสอบถามผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครอง และการประชุมนิเทศนักเรียน มีการเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook) และไลน์ (LINE) ซึ่งผู้ปกครองสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นและสอบถาม โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์ของห้องเรียน ซึ่งผู้ปกครองจะสามารถรับชมภาพกิจกรรมที่คุณครูบันทึกระหว่างการจัดกิจกรรมชั้นเรียนได้

ภาพที่ ๔.๑๘ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนสมคิดวิทยา

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำมีการจัดทำ SWOT Analysis โดยผลของการจัดทำใช้เป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงโครงการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

สถานศึกษามีการรับฟังความคิดเห็นนักวิชาการเทศบาล คณะกรรมการสถานศึกษา และตัวแทนผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองที่ให้ผู้ปกครองรับฟังความคิดเห็นและร่วมกำหนดความต้องการจากการดำเนินการของสถานศึกษา ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้บุตรหลานมีงานทำ มีการรายงานพัฒนาการของนักเรียน ๑ ครั้งต่อภาคการศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบ

ภาพที่ ๔.๑๙ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

โรงเรียนบ้านสมานมิตร

สถานศึกษามีการจัดทำ SWOT Analysis เพื่อหาฐานทุน ซึ่งเป็นต้นทุนในบริบทโดยรอบของโรงเรียนของตนเอง โดยโรงเรียนบ้านสมานมิตรได้มีการประชุมหมู่บ้าน คนในชุมชน ผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อหาความต้องการของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยทางสถานศึกษาได้บอกเล่ากระบวนการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า ประชาชนชาวบ้านในชุมชนมีความรู้ความสามารถมากกว่าที่ทางสถานศึกษาตั้งเป้าหมายไว้ จึงเกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างคุณครูผู้สอน และคนในชุมชน เช่น การเกิดโครงการยุวสาธิตสร้างสติปัญญาเพื่อเด็กไทยหัวใจสุจริต โดยผู้นำชุมชนได้เข้าสอนเรื่องสมาธิให้กับนักเรียนในโรงเรียน ทางโรงเรียนยังได้รับความรู้จากสถาบันพลังจิตตานุภาพ หลวงพ่อวิริยงค์ สิริธโร สาขา ๑๖๐ วัดสารนารถธรรมาราม โดยมีวิทยากร ครูเมธี จงเกษิ ครูโรงเรียนชุมชนวัดทับมา ให้ความรู้เรื่องกระดาษสร้างสรรค์กิจกรรมศิลปะสติ อาจารย์ชัยมินพงษ์ พงษ์สุรนาท ผู้ดูแลมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพหลวงพ่อวิริยงค์สิริธโรสาขา ๑๖๐ วัดสารนารถธรรมาราม พร้อมคณะอาจารย์สอนสมาธิทุกท่าน อีกทั้งมีกระบวนการประกันคุณภาพของเขตพื้นที่การศึกษาที่จะลงไปติดตามทุกปีอย่างน้อย ๑ ครั้ง เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในระบบประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการ การทำแผน และการรายงานตนเองในกระบวนการประกันคุณภาพ

ภาพที่ ๔.๒๐ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนบ้านสมานมิตร

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล

สถานศึกษามีการนำผล SWOT Analysis เดิมมาพิจารณาควบคู่กับผลการทำ SWOT Analysis ใหม่ เพื่อดูทิศทางการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการทำงาน นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์ ระดมสมองของแต่ละกลุ่มเพื่อมาประมวลเป็นผลลัพธ์ความน่าจะเป็นที่เกิดจากค่ากลางทางความคิดของคนทุกกลุ่มทำงาน แปลงผลการจัดทำ SWOT Analysis รายงานต่อผู้อำนวยการ เผยแพร่ต่อครูและบุคลากรโรงเรียนระยองปัญญานุกูล เพื่อวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนที่ยังมีอยู่

สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองโดยการติดต่อผ่านครูประจำชั้นเป็นส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนดูแลบุตรหลานให้อยู่ดีมีสุข ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นคนต่างถิ่น ประกอบอาชีพแรงงานรับจ้าง มีความต้องการให้นักเรียนอยู่โรงเรียนมากขึ้น และขอเวลาในการรับส่งในช่วง ๒ สัปดาห์ต่อครั้งไปจนถึงเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนและครอบครัวให้สมดุลมากที่สุด และให้สอดคล้องกับการทำงานของผู้ปกครอง สถานศึกษาได้สนองนโยบายโดยการจัดกิจกรรมในวันเสาร์-อาทิตย์ให้กับเด็กนักเรียน เพื่อผู้ปกครองสามารถฝากบุตรหลานไว้และไปทำงานในวันเสาร์-อาทิตย์ได้ คณะกรรมการสถานศึกษาแนะนำให้โรงเรียนเข้าร่วมงานชุมชนเป็นประจำ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและยังเป็นส่วนให้ได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนรอบด้าน ผ่านกิจกรรมที่ชุมชนทำเป็นประจำ เช่น การเดินบาสโลบ เป็นต้น โรงเรียนระยองปัญญานุกูลสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของทีมในชุมชน จนสามารถสร้างชื่อเสียงผ่านการแข่งขันระดับจังหวัดได้ และสถานศึกษาได้นำนักเรียนออกไปแข่งขันแสดงการออกกำลังกาย และได้รับรางวัลชนะเลิศ เมื่อเดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๒ ในงานเทศกาลผลไม้ของจังหวัดระยอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลืออย่างดี เช่น การเข้าชมและรับประทานผลไม้ประจำฤดูกาลฟรีจากสวนลุงทองใบ ซึ่งเป็นสวนของคนในชุมชน การได้รับบริจาคข้าวสารอาหารแห้งจากวัดในชุมชนเป็นประจำ ส่วนของสถานประกอบการ ทางสถานศึกษาได้นำนักเรียน ๑๐ คนจาก ๓ สาขาไปทำงานนอกเวลา (part-time) ที่ร้านอาหาร ทุกวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี ซึ่งทางสถานศึกษาจะได้ความเห็นจากสถานประกอบการเหล่านี้ด้วย (ในปัจจุบันไม่ได้นำนักเรียนไปฝึกการทำงาน นอกเวลา เนื่องจากความต่อเนื่องของการส่งนักเรียนไปฝึกงาน)

ภาพที่ ๔.๒๑ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลโรงเรียนระยองปัญญานุกูล

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายจัดทำ SWOT Analysis ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นประจำในทุกภาคการศึกษาและได้นำผลของการจัดทำ SWOT Analysis ไปใช้งานเป็นกระบวนการที่ทำอย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างเช่น การจัดทำ SWOT Analysis ครั้งล่าสุดทำให้รู้ว่าทางวิทยาลัยขาดความร่วมมือกับต่างประเทศ ทางวิทยาลัยจึงตั้งเป้าหมายจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับต่างประเทศ โดยเริ่มที่ประเทศจีน โดยการปรับการเรียนการสอนให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้น และส่งครูไปอบรมที่ประเทศจีนเพื่อนำความรู้กลับมาปรับใช้ แล้วจึงส่งนักเรียนไปศึกษาที่สถาบันการศึกษาที่ได้ทำบันทึกความเข้าใจกับทางวิทยาลัย เพื่อให้ตอบโจทย์การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

สถานศึกษามีการหาความต้องการโดยการทำวิจัยในสถานประกอบการ (Demand Site) จากแบบสอบถามเพื่อศึกษาคุณลักษณะบุคลากรที่สถานประกอบการต้องการ โดยการส่งแบบสอบถามไปยังสถานประกอบการที่นักเรียนต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งทางสถานศึกษามีการทำความร่วมมือกับสถานประกอบการมากกว่า ๒๐๐ แห่ง สถานศึกษาได้ยกตัวอย่างการทำวิจัยครั้งล่าสุดแล้วพบว่า ทักษะที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการในปัจจุบันคือ ทักษะทางด้านบัญชีและโลจิสติกส์ โดยในปี ๒๕๖๒ ทางสถานศึกษาจึงได้เปิดสอนในสาขาดังกล่าว และมีจำนวนนักเรียนเข้ามาสมัครเต็มอัตรา

ภาพที่ ๔.๒๒ ภาพการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามข้อมูลวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

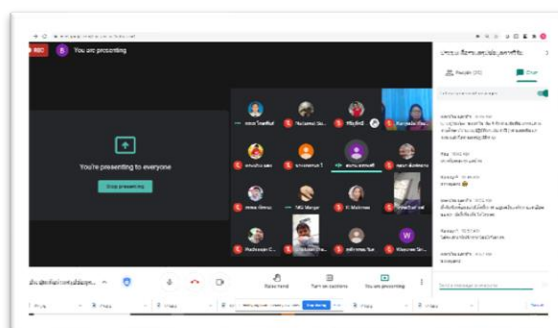
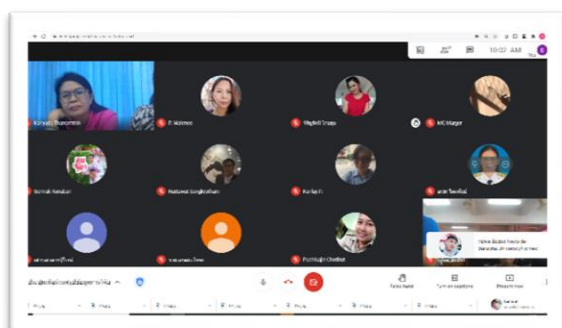
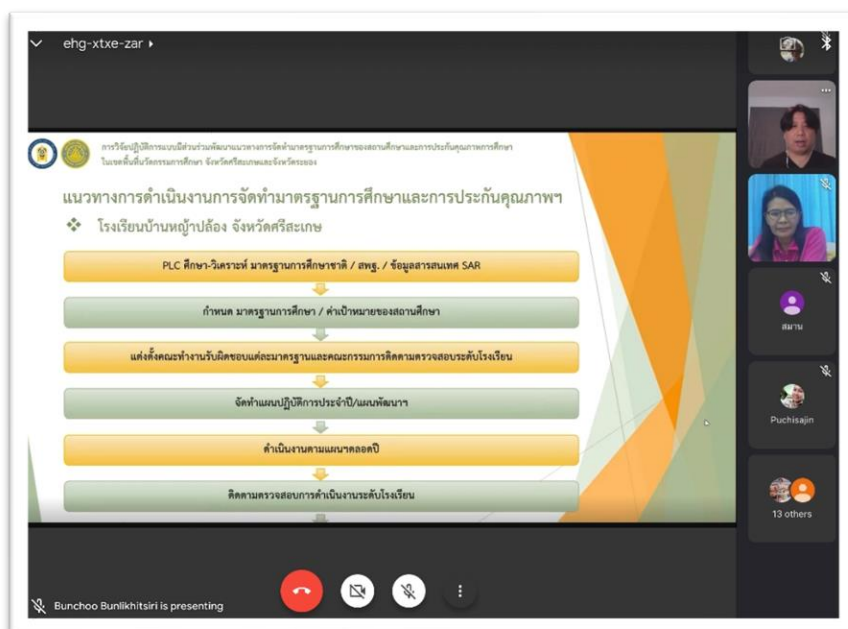
ขั้นตอนที่ ๗ กิจกรรม “แลกเปลี่ยน ระดม” และ **ขั้นตอนที่ ๘** กิจกรรม “ชื่นชมความสำเร็จ” จัดกิจกรรมให้สถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีโอกาสนำเสนอผลงานและข้อปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ (PDCA)

การดำเนินงาน : ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของทั้ง ๑๐ โรงเรียน

แหล่งข้อมูล : ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์การดำเนินการตามแผนงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพที่ ๔.๒๓ ภาพการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีระหว่างสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

๔.๒ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนบ้านห้วยป่าปล้อง	โรงเรียนบ้านสมานมิตร
การวางแผน (Plan)	<p>๑. PLC ศึกษา-วิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษา ชาติ / สพฐ. / ข้อมูลสารสนเทศ SAR</p> <p>๒. สำรวจความต้องการของผู้ปกครอง และ ชุมชน</p> <p>๓. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อ สรุปรายข้อมูลความต้องการ</p> <p>๔. กำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา / ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา</p>	<p>๑. ศึกษา DOE ชาติ และ DOE ระยอง (Rayong Marco) พัฒนา DOL ของ สถานศึกษา</p> <p>๒. กำหนด School Concept โดยมี วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์</p> <p>๓. ศึกษาความต้องการของพื้นที่ผ่าน คณะกรรมการสถานศึกษาและการลงพื้นที่ ชุมชน (ฐานทุน)</p> <p>๔. กำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา / ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>- สถานศึกษามีการใช้ PLC (Professional Learning Community) : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกันในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษารวมทั้งการกำหนดค่าเป้าหมาย ของสถานศึกษา</p> <p>- ศึกษานิเทศก์มีการประสานร่วมมือกับ โรงเรียนในรูปแบบพี่เลี้ยง ให้คำปรึกษา และ สื่อสารข้อมูลจากต้นสังกัดให้มีความเข้าใจที่ ไม่คลาดเคลื่อน</p>	<p>- เนื่องจากสถานศึกษาเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีบุคลากรน้อย ทำให้การสื่อสาร ระหว่างผู้อำนวยการลงสู่บุคลากรครูทำได้ ง่าย ไม่คลาดเคลื่อน เข้าใจตรงกัน</p> <p>- บุคลากรทั้งหมดมีภาพความสำเร็จที่ ตรงกันจากการปลูกฝังของผู้อำนวยการทำให้มีกำลังใจในการทำงานและเห็นเป้าหมาย ที่ยิ่งใหญ่</p>
การลงมือปฏิบัติ (Do)	<p>๑. แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบแต่ละ มาตรฐานและคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบระดับโรงเรียน</p> <p>๒. จัดทำแผนพัฒนา ๓ ปี / แผนปฏิบัติการ ประจำปี</p> <p>๓. ดำเนินงานตามแผนฯตลอดปี</p>	<p>๑. พัฒนาระบบประกันคุณภาพ จาก หลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>๒. จัดทำแผนการจัดการเรียน</p> <p>๓. กำหนดแผนการวัดประเมินผล</p> <p>๔. กำหนดแผนการพัฒนาการศึกษา</p> <p>๕. กำหนดแผนปฏิบัติการ</p> <p>๖. ดำเนินงานตามแผน โครงการ</p>

แนวปฏิบัติที่ดี	-	- โรงเรียนใช้ความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนมีขนาดเล็กขาดอุปกรณ์การเรียนพื้นฐาน เช่น คอมพิวเตอร์ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงอาศัยการทำร่วมมือกับพื้นที่ เช่น ศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชนที่มีทั้งอุปกรณ์และบุคลากรในการสนับสนุน เป็นต้น
การตรวจสอบ (Check)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับโรงเรียน ๒. ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๓. จัดทำรายงานการประเมินด้วยตนเอง SAR ๔. รับการติดตามตรวจสอบยืนยันรายงาน SAR จากคณะกรรมการรายงานโรงเรียน (ระดับเขตพื้นที่การศึกษา) ๕. เผยแพร่ผลการจัดการศึกษาสู่สาธารณชน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินติดตามโครงการ/กิจกรรมศึกษานิเทศก์เข้ามาติดตาม เสนอแนะให้โรงเรียนปรับปรุง พัฒนา แก้ไข ๒. จัดทำสรุปโครงการ กิจกรรม
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-
การปรับปรุงแก้ไข (Action)	๑. PLC อภิปรายผลลัพธ์ (Outcome) ของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาโครงการนั้น ๆ ต่อไป	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบโดยมีทีมงานวิชาการนิเทศติดตาม ๒. รวบรวมข้อมูล สรุปผลรายงานตนเอง (SAR)
แนวปฏิบัติที่ดี	- สถานศึกษามีการใช้ PLC (Professional Learning Community) : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการในแต่ละปี ทำให้เห็นแนวทางรอบด้านในการทำงานตามแผนให้สำเร็จหรืออุปสรรคในการทำงาน ทำให้สามารถวางแผนในปีต่อไปได้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น	

ตารางที่ ๔.๑ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

	สถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม	โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ
การวางแผน (Plan)	<p>๑. รับนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด (อปท.+อบจ.)</p> <p>๒. ประชุมเชิงปฏิบัติงานจากหน่วยงานต้นสังกัด โดย มาตรฐานการศึกษาของชาติ ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษา/ประเด็นพิจารณา</p> <p>๓. สำรวจความต้องการของผู้ปกครอง และ ชุมชน</p> <p>๔. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา/ผอ.+รองผอ.และคณะบริหารสถานศึกษา</p> <p>๕. ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา/ประเด็นพิจารณาและกำหนดค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. ผู้บริหารและคณะครูกำหนดเป้าหมายในแต่ละปีการศึกษาตามมาตรฐานชาติและบริบทของโรงเรียน</p> <p>๒. หาข้อมูลความต้องการในพื้นที่จากครอบครัวนักเรียน</p> <p>๓. ศึกษาทุนพื้นที่จากปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>๔. กำหนด มาตรฐานการศึกษา / ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา</p> <p>๕. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อชี้แจง มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา / ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>- สถานศึกษาใช้แนวทางการบริหารแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ (School in School) เน้นการกระจายอำนาจทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างขององค์กรทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึก ชัดเจน ในทุกระดับ ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>- ศึกษาวิเคราะห์การประสานร่วมมือกับโรงเรียนในรูปแบบพี่เลี้ยง ให้คำปรึกษา และสื่อสารข้อมูลจากต้นสังกัดให้มีความเข้าใจที่ไม่คลาดเคลื่อน</p>	<p>- เนื่องจากสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ที่สามารถนำมาผนวกกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ สถานศึกษาจึงใช้ ผู้นำชุมชน ปราชญ์พื้นที่ มาให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่มากขึ้น</p>
การลงมือปฏิบัติ (Do)	<p>๑. แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ/จัดทำเครื่องมือ</p> <p>๒. ดำเนินงานตามแผนฯตลอดปี</p> <p>๓. การรวบรวมข้อมูลตลอดปีการศึกษา</p>	<p>๑. จัดโครงการและกิจกรรม โดยการวิเคราะห์จากมาตรฐานตัวบ่งชี้แบ่งเป็น ๔ ฝ่าย (ฝ่ายบริหารงานวิชาการ / ฝ่ายบริหารงานบุคลากร / ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ / ฝ่ายบริหารงานทั่วไป</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>- ผลจากการที่สถานศึกษาใช้แนวทางการบริหารแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ (School in School) ทำให้รูปแบบการทำงานมีความรวดเร็ว ข้อมูลที่ได้รับแต่ละ</p>	<p>- กิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น เน้นใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อน</p>

รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

	โครงการ ครอบคลุม เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบมีการพัฒนาให้ชัดเจนในแต่ละระดับชั้น	
การตรวจสอบ (Check)	๑. นำข้อมูลที่ได้รับจากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์ (ประชุมเชิงปฏิบัติการ) ๒. คณะกรรมการตรวจตามเกณฑ์กำหนดไว้	๑. สรุปโครงการและวิพากษ์ภายในสถานศึกษา และจัดทำ SAR เพื่อรายงานต้นสังกัด
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-
การปรับปรุงแก้ไข (Action)	๑. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษารับรอง (SAR) ๒. รายงานหน่วยงานต้นสังกัด (อบจ. สก.)	๑. ประชุมไตรภาคี (ต้นสังกัด ศึกษาพิเศษ หรือ นักวิชาการกองการศึกษาเทศบาลระยอง - กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 13 ท่าน - คณะครู) ๒. ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงนามประกาศ ผล. ลงนามเป็นพยาน ๓. ส่งไฟล์รูปเล่ม SAR กรรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านโปรแกรม AQA ๔. ประกาศผลการประเมินในเว็บไซต์
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-

ตารางที่ ๔.๒ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

	สถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙	โรงเรียนระยองปัญญานุกูล
การวางแผน (Plan)	<p>๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษา</p> <p>๒. วิเคราะห์องค์ประกอบ ตัวชี้วัดของมาตรฐานการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยเน้นความเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ (โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการเป็นอยู่ของนักเรียนประจำ ทักษะการดำรงชีวิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)</p> <p>๓. ประชุมผู้ปกครองเพื่อหาความต้องการของผู้ปกครอง</p> <p>๔. กำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมาย</p> <p>๕. ตรวจสอบและทบทวน (ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาเห็นชอบ)</p> <p>๖. ประกาศใช้และเผยแพร่</p>	<p>๑. ศึกษามาตรฐานตามประกาศกระทรวง – ผู้รับผิดชอบ</p> <p>๒. ชี้แจงทำความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรเพื่อกำหนดมาตรฐานและค่าเป้าหมายของสถานศึกษา</p> <p>๓. ประชุมผู้ปกครองเพื่อหาความต้องการของผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชน</p> <p>๔. จัดประชุมเพื่อกำหนดค่าเป้าหมาย/มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสรุปและรายงานเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>๕. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานสถานศึกษา</p> <p>๖. จัดทำประกาศและเผยแพร่ต่อต้านสังกัด และสถานศึกษาในสังกัด สศศ.</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>- ทั้ง ๒ สถานศึกษามีความชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนในกลุ่มการศึกษาพิเศษ เลือกกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงเรื่องทักษะการดำรงชีวิตของผู้เรียนเป็นหลัก</p> <p>- มีการศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อได้รับข้อมูลป้อนกลับในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	
การลงมือปฏิบัติ (Do)	<p>๑. สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงการประกันคุณภาพกับครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>๒. จัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการที่มาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์ จุดเน้น โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>๓. ดำเนินงานตามแผนฯ มีการติดตามผลดำเนินงาน (โครงการต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ดำเนินงานตามแผนฯ มีการติดตามผลดำเนินงาน (โครงการต่าง ๆ)</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>- มีการทำความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการ</p>	

	ประกันคุณภาพว่ามีประโยชน์และส่งผลดีต่อผู้เรียนอย่างไร	
การตรวจสอบ (Check)	๑. ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (ประเมินภายใน/ภายนอก) ๒. จัดทำ SAR เผยแพร่	๑. ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (ประเมินภายใน/ภายนอก) ๒. จัดทำ SAR เผยแพร่
แนวปฏิบัติที่ดี	- มีหน่วยงานหลากหลายช่วยสะท้อนผลการปฏิบัติงานและมีความเข้าใจในธรรมชาติของโรงเรียนกลุ่มการศึกษาพิเศษ เช่น สหวิทยาเขตรัตนวงษา, สพม ๒๘, กลุ่มการศึกษาพิเศษกลุ่ม ๔ ประเมินเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ (สศศ), มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ประเมินด้านมูลนิธิ	-
การปรับปรุงแก้ไข (Action)	๑. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษารับรอง (SAR)	๑. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษารับรอง (SAR)
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-

ตารางที่ ๔.๓ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนวัดหลวงวิทยา	โรงเรียนสมคิดวิทยา
การวางแผน (Plan)	๑. รับทราบมาตรฐานชาติ,เขตพื้นที่ (สพฐ.) ๒. สำรวจความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน ๓. ประชุมอบรมครูที่เกี่ยวข้อง (ผู้ปกครอง, คณะกรรมการสถานศึกษา,ชุมชน) ๔. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา / ประกาศค่าเป้าหมาย (อนุบาล,ขั้นพื้นฐาน)	๑. ศึกษาจุดเน้นนโยบาย สช. / นโยบายศึกษาธิการจังหวัดระยอง ๒. จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ๓. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา / ประกาศค่าเป้าหมาย
แนวปฏิบัติที่ดี	- สถานศึกษาใช้การลงพื้นที่พบผู้ปกครองเพื่อพูดคุย ชักถาม ความต้องการ รวมทั้งผลที่นักเรียนได้จากการเรียนในสถานศึกษา	- นำอัตลักษณ์โรงเรียน (โชน) เข้าในโครงการสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมมรดกไทย (โชน) แผนปฏิบัติงาน กำหนดในหลักสูตร บูรณาการ ๘ สาร วิเคราะห์การจัดทำกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ๑. โดยใช้มาตรฐานแห่งชาติ ๒. โดยใช้ระบบคุณภาพภายใน ๓. โดยใช้ระบบประกันคุณภาพภายนอก - จุดเน้นของ คช. สช. - จุดเน้นของ ศึกษาธิการจังหวัดระยอง ผลที่ลงสู่เด็ก - เด็กมีความรู้สือได้รับมาตรฐานชาติในหัวข้อที่๒ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นผู้ที่มีทักษะทางปัญญาทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล ทักษะการคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคมโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคมนำอัตลักษณ์เข้าโครงการสืบสานอนุรักษ์ วัฒนธรรมมรดกไทย (โชน) อยู่ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน - กำหนดบูรณาการในหลักสูตรทั้ง ๘ สาร - การวัดประเมินผลตามตัวชี้วัดในหลักสูตร
การลงมือปฏิบัติ (Do)	๑. จัดทำแผนพัฒนาระยะยาว๔ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) มาตรฐาน สพฐ. ๒. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ๓. จัดทำโครงการรองรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานค่าเป้าหมาย	๑. จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนระยะ ๔ ปี ๒. จัดทำแผนปฏิบัติงานโรงเรียนรายปี ๓. จัดทำปฏิทินดำเนินงาน/ปฏิทินโรงเรียน ๔. ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา

รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

	๔. ดำเนินโครงการ กิจกรรม ตามกลุ่มสาระ, ฝ่าย	๕. จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา/๔ ฝ่าย/ เห็นชอบ ๖. จัดตั้งประชุมครูเพื่อดำเนินงานตามแบบแผน
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-
การตรวจสอบ (Check)	๑. ประเมินติดตามโครงการ/กิจกรรม - ศึกษาพื้นที่เข้ามาติดตาม เสนอแนะ - โรงเรียนปรับปรุง พัฒนา แก้ไข ๒. จัดทำสรุปโครงการ กิจกรรม ของแต่ละกลุ่ม สาระ ,ฝ่าย	๑. กำกับติดตามแผนงานตรวจสอบ ด้วยหัวหน้า แต่ละแผนงาน ๒. สรุปการดำเนินแต่ละโครงการ ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายใน ๔. สรุปประเมินตนเอง
แนวปฏิบัติที่ดี	-	- สถานศึกษามีการใช้สื่อออนไลน์สำหรับการรับ ผลป้อนกลับจากผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ตรวจสอบในอีกทางหนึ่ง
การปรับปรุงแก้ไข (Action)	๑. ตรวจสอบโดยมีทีมงานวิชาการ นิเทศติดตาม ๒. รวบรวมข้อมูล สรุปผลรายงานตนเอง (SAR)	๑. จัดตั้งประชุมคณะกรรมการ/คณะกรรมการ ๔ ฝ่ายเพื่อรายงาน SAR พร้อมทั้งเผยแพร่ Facebook/Line ๒. มีกระบวนการ DPCA การบริหารงานระบบ ประกันคุณภาพและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการแสดงความคิดเห็นแนวทางการเรียนการสอนโดยคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา - คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา - คณะกรรมการ ๔ ฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้แทน ครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน - ออกแบบสำรวจสอบถามผู้ปกครองเพื่อจัดทำ ข้อมูลมาร่วมวิเคราะห์ในการ SWOT โรงเรียน จุดอ่อน จุดแข็ง และผลจากการพัฒนาโรงเรียน ตามแผนปฏิบัติงานโครงการ สรุปผลที่ SAR กลับมาปรับปรุงแผนพัฒนา แผนปฏิบัติงานให้ บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนด ผลสรุปประเมินภายในแต่ละปี ส่งข้อมูลให้ ผู้ปกครองรับทราบทางช่องทางไลน์ชั้นเรียนและ เฟสบุ๊คโรงเรียน
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-

ตารางที่ ๔.๔ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
การวางแผน (Plan)	<p>๑. ชี้แจงนโยบาย</p> <p>- ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา</p> <p>- ประชุมครูและบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายชาติ นโยบายกระทรวง นโยบาย สคศ. และสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพ</p> <p>๒. ศึกษาข้อมูลความต้องการจากสถานประกอบการ</p> <p>๓. จัดทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ</p> <p>๔. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา / ประกาศค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. การสำรวจความพร้อมของสถานประกอบการ</p> <p>๒. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ</p> <p>๓. การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการ</p> <p>๔. ชี้แจงนโยบาย ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายชาติ นโยบายกระทรวง นโยบาย สคศ. และสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพ</p> <p>๕. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา / ประกาศค่าเป้าหมาย</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>- สถานศึกษามีการมอบหมายและแบ่งภาระงานในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายลงไปแต่ละแผนก</p>	<p>- สถานศึกษามีการทำวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลกับสถานศึกษา ทำให้สามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ได้อย่างชัดเจน (Demand Site) รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมก่อนเข้าฝึกงานกับสถานประกอบการให้ครอบคลุมทุกมิติ เช่น ด้าน Soft Skill เป็นต้น</p> <p>- สถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ</p>
การลงมือปฏิบัติ (Do)	<p>๑. แต่งตั้งคณะทำงานระบบประกันคุณภาพ</p> <p>๒. ประชุมครูบุคลากรเพื่อระดมความคิดเห็นร่วมกันกำหนด เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ พันธกิจและมาตรฐานสถานศึกษา</p> <p>๓. คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ลงนามเห็นชอบ</p> <p>๔. จัดทำโครงการรองรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานค่าเป้าหมาย</p> <p>๕. ดำเนินโครงการ กิจกรรม ตามฝ่าย</p>	<p>๑. แต่งตั้งคณะทำงานระบบประกันคุณภาพ</p> <p>๒. จัดทำโครงการรองรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานค่าเป้าหมาย</p> <p>๓. ดำเนินโครงการ กิจกรรม ตามฝ่าย</p>

รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

แนวปฏิบัติที่ดี	- แต่ละแผนกเป็นผู้รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและส่งมอบต่อให้ฝ่ายประกันคุณภาพ ทำให้ได้รับข้อมูลครบรอบด้าน	-
การตรวจสอบ (Check)	๑. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามฝ่าย ๒. ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาผ่าน V-e-SAR ๓. เผยแพร่ผลการจัดการศึกษาสู่สาธารณชน	๑. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามฝ่าย ๒. ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาผ่าน V-e-SAR
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-
การปรับปรุงแก้ไข (Action)	๑. ประชุมเพื่อสรุปผลของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาโครงการในปีถัดไป	๑. ประชุมเพื่อสรุปผลของโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาโครงการในปีถัดไป
แนวปฏิบัติที่ดี	-	-

ตารางที่ ๔.๕ แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๔.๓ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนบ้านห้วยปลอึง	โรงเรียนบ้านสมานมิตร
ผลการดำเนินการ	<p>หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทุกมาตรฐาน เช่น มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน หลักสูตรระบุกระบวนการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนตลอดจนการวัดและประเมินผลเพื่อทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้านการประเมินในหลักสูตรฐานสมรรถนะนั้นทางสถานศึกษายึดการประเมินตามฐานสมรรถนะ KAS และประเมินจากชิ้นงาน โดยนำrubricจากกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่สร้างขึ้นมาร่วมกันมาใช้ (ตามเอกสารแนบ : การประเมินโครงการ PBL โรงเรียนบ้านห้วยปลอึง) โดยส่วนใหญ่จะประเมินด้านความรู้ร้อยละ ๓๐ ด้านทักษะร้อยละ ๔๐ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ร้อยละ ๓๐ โดยมีครูดูกระบวนการทำงานของนักเรียนอยู่โดยตลอดอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>การจัดตั้ง “School Concept” ตามแผนการพัฒนาโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้คิดค้นและแสวงหานวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอง โดยเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติของการเป็นพลเมืองดี รวมไปถึงทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่ง School Concept ของโรงเรียน คือ “โรงเรียนสมานมิตรสร้างสรรค์เชิงนิเวศ (Samanmit Creative Eco - School)” เป็นโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่สร้างสรรค์อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ๗ Change* เพื่อใช้การเรียนรู้หล่อหลอมสมาชิกในโรงเรียนให้เป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม และเป็นเรื่องกระบวนการคิดจากบริบทของตนเองในการตัดสินใจ ลงมือทำและสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคล การร่วมมือกับสมาชิกในโรงเรียน และชุมชนโดยใช้ประเด็นการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมสิ่งใกล้ตัวเป็นจุดเริ่มต้นและใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษา SAMANMIT Model ซึ่ง School Concept สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และอยู่ภายใต้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดระยอง Rayong MACRO**</p> <p>* หมายเหตุ ๗ Change ประกอบด้วย ๑) School Concept เปลี่ยนนิสัยทัศนคติเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียน</p>

รายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

	<p>มีเป้าหมายเดียวกันคือ การบรรลุผลที่ผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ๒) School Director ผู้อำนวยการเป็นผู้นำวิชาการช่วยปรับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ ศตวรรษที่ ๒๑ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่คุณครูและทำงานร่วมกัน ๓) Teacher ครูปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จาก Passive Learning เป็น Active Learning ใส่ใจการมองภาวะการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาศักยภาพตัวเองอยู่เสมอ ๔) Classroom พัฒนาพื้นที่การเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ เช่น สนามเด็กเล่นฝึกทักษะ ปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้พื้นที่ภายในและภายนอกโรงเรียนในการเรียนการสอน ไม่เพียงเรียนรู้แต่ในห้องเรียน ๕) Curriculum ปรับเปลี่ยนหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้แบบแยกส่วนให้เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการ ๖) Pedagogy ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากการเรียนรู้แบบรับสู่การเรียนรู้แบบใฝ่รู้ โดยเน้นการฝึกฝน ลงมือปฏิบัติ การทำงานเป็นกลุ่ม และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ หรือประยุกต์ใช้ความรู้ได้ทันที ๗) Evaluation เปลี่ยนการวัดผลและประเมินผล เป็นการประเมินสภาพจริง ใช้การสังเกตการทำงานของผู้เรียนและเปลี่ยนเป้าหมายเป็นประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพ</p> <p>**หมายเหตุ Rayong MACRO เป็นคำย่อที่ประกอบด้วย <i>Manpower</i> - พัฒนากำลังคนสู่ความเป็นผู้นำ <i>Ancestor</i> - ภูมิปัญญาท้องถิ่น <i>Resource</i> - ทรัพยากร <i>City Planning</i> - การจัดการถิ่นฐาน <i>Occupation</i> - อาชีพ ซึ่งหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรท้องถิ่น สะท้อนสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง ซึ่งมี</p>
--	--

		<p>เป้าหมายหลัก ๔ ประการ คือ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง ๓ ด้าน (KSA model) ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา พัฒนานวัตกรรม การบริหารการศึกษา และการประสานเครือข่าย ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีสมรรถนะไม่เหมือนกัน ดังนั้น จึงเกิดการบูรณาการโดยวัดสมรรถนะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน โดยเฉพาะ มีการแบ่งการวัดสมรรถนะออกเป็น ๒ กลุ่ม ตามกรอบหลักสูตรการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดระยอง (RAYONG MACRO) คือ <i>สมรรถนะหลักทั่วไป</i> ได้แก่ ๑) ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม ๒) การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล ๓) ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน ๔) ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ ๕) การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและภาวะผู้นำ ๖) พลเมืองมีส่วนร่วมและสำนึกสากล และ <i>สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน</i> ได้แก่ ๑) การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและความเป็นไทย ๒) คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๓) การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ๔) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p>
<p>แนวปฏิบัติที่ดี</p>	<p>การใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community: PLC) ในด้านการดำเนินการและนำวงจรบริหารงานคุณภาพแบบ PDCA มาใช้ควบคู่กัน เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้สถานศึกษามีการใช้งาน PLC มาเป็นระยะเวลา ๓-๔ ปี มีการปรับเปลี่ยนการประชุมให้มีประสิทธิภาพและมีความหมายมากขึ้น มีผู้นำการประชุม (FAR - facilitator) โดยไม่กำหนดไว้ตายตัว ผู้ร่วมประชุม ผู้บันทึกการประชุม ผู้บันทึกภาพระหว่างการประชุม มีการสะท้อนในกรอบที่อยู่ในวงกิจกรรม (SS : System Study,</p>	<p>“SAMANMIT Model” (S : Sufficiency Economy - การยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง , A : Action Plan - การจัดทำแผนปฏิบัติงาน, M : Management - การบริหารการจัดการ, A : Achievement Motivation - การมุ่งผลสัมฤทธิ์, N : Network - การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน, M : Morality - การมีศีลธรรมจริยธรรม, I : Integrating Knowledge - การบูรณาการความรู้ร่วมกัน, T : Teamwork - การทำงานเป็นทีม)</p>

	<p>LS : Lesson Study, CS : Case Study) และการสร้างพลังบวกให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม มีการสะท้อนผลโดยการนำคลิปวิดีโอที่บันทึกการสอนของครูแต่ละคนมาคุยกัน สร้างพื้นที่พลังบวก ให้กำลังใจคุณครูแต่ละคน และแนะนำเพื่อปรับการเรียนการสอน เป็นการพูดคุยในเชิงบวก โดยทุกงานของสถานศึกษาจะลงกลุ่ม PLC ทั้งหมด ซึ่งทุกคนได้ร่วมมือกันแก้ปัญหา จัดการปัญหาได้เลยในการลง PLC ถือได้ว่าเป็นนวัตกรรม “สนามพลังบวก” ที่เป็นการพูดเชิงบวกเพื่อเสริมแรงใจให้กับครูทุกคน นอกจากนี้ทางสถานศึกษายังมีการจัดทำหน่วย PBL “สวรรค์บ้านนา” ทุกชั้นเรียน</p>	
<p>ผลลัพธ์ (โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา)</p>	<p>โครงการพัฒนานวัตกรรมการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (จิตศึกษา PBL PLC) และโครงการพัฒนาบุคลากร นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมย่อย ได้แก่ สวรรค์บ้านนา เป้าหมายให้ทุกคนหันมาใกล้ชิดธรรมชาติมากขึ้น เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข และสนามพลังบวก</p>	<p>กิจกรรม“ยุวสาสมาธิสร้างสติปัญญาเพื่อเด็กไทยหัวใจสุจริต โดยใช้รูปแบบ SAMANMIT Model” ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) โรงเรียนสุจริต ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นการจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยมีการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและเลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการปรับตัวเข้ากับชุมชนและสังคม การเรียนยุวสาสมาธิเพื่อสะสมสมาธิสร้างกำลังใจ ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ เกิดคุณธรรม ๓ ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ความมีเมตตา เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ดำเนินการปลูกจิตสำนึกสุจริตตามคุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียน ประกอบด้วย กระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ <i>โดยการใช้รูปแบบ SAMANMIT Model</i> จากกิจกรรมนี้ทำให้เห็นถึงความโดดเด่นด้านระบบประกันและการบริหาร</p>

		โรงเรียนที่ดี ได้ผลสัมฤทธิ์ ของการบริหารงานอยู่ในระดับต้นของโรงเรียนขนาดเล็กทำให้โรงเรียนสมานมิตรได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัล IQA Award ๒๐๑๙ ระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ เวที TEP FORUM RAYONG ๒๐๑๙ ณ โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดระยอง
ปัจจัยความสำเร็จ	ความตระหนักของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู บุคลากร ชุมชน นักเรียน และผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของทั้งองค์กรภายนอกและภายใน เช่น ผู้ปกครอง มาร่วมสอน ให้ความร่วมมือ เป็นวิทยากรมาช่วยสอน เกิดนวัตกรรมใหม่ ทำให้เห็นทิศทาง มีระบบคิดเข้ามาทำให้ได้เครื่องมือในการใช้งาน คุณครูเปลี่ยนพฤติกรรมเกิดขึ้นในเชิงบวก จากพื้นที่สนามพลังบวก และ ความต่อเนื่อง ในกระบวนการใช้ PLC ที่นำไปแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการ บุคลากร ที่ดี การลงมือทำร่วมกันระหว่างผู้นำและผู้ตาม คณะครูและผู้ปกครองให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ขณะที่ขนาดของโรงเรียนและงบประมาณไม่มีส่วนในปัจจัยของความสำเร็จ เมื่อสถานศึกษามีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน ชุมชนจะเห็นถึงทิศทางของสถานศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษามากยิ่งขึ้น
ปัญหา/อุปสรรค	ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	การประเมินผู้เรียนด้านสมรรถนะโดยระบบรูบรีค (Rubric) ยังมีปัญหาอยู่ สถานศึกษา ยังขาดระบบการประเมินฐานสมรรถนะที่ชัดเจน เนื่องจากยังขาดการทดลองให้ระบบมีความสมบูรณ์ และเกณฑ์การประเมินโดยใช้เปอร์เซ็นต์ การสอบ O-NET นั้นผูกติดกับการประเมินผู้สอน ทำให้ผู้สอนโดยทั่วไปต้องการจะสอนเพื่อการสอบ O-NET เพียงอย่างเดียวเพื่อตอบสนองต่อการประเมินตนเอง

ตารางที่ ๔.๖ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

	สถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม	โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ
ผลการดำเนินการ	<p>การกำหนดค่าสมรรถนะเองโดยการสร้างรูปรีค ครูสามารถสอนนอกตารางด้วยกระบวนการของครูแล้วแนบริบรีคการประเมินที่สอดคล้องตามธรรมชาติของวิชา ในการตรวจประเมินผล สถานศึกษาเน้นการประเมินผลเพื่อการพัฒนา และมีรูปแบบในการประเมินหลายมิติ ทั้งประเมินในระดับชั้น ระดับสาระ ระดับสมรรถนะ</p>	<p>ต้นสังกัดของสถานศึกษาคือ เทศบาลนครระยอง ได้กำหนดเป้าหมาย แล้วให้กองการศึกษา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อ ในส่วนงานประกันคุณภาพของโรงเรียนได้รับนโยบายของต้นสังกัดในการจัดดำเนินงานกำหนดค่าเป้าหมายของตนเอง โดยศึกษามาตรฐานของท้องถิ่น มาตรฐานของชาติ มาตรฐานของจังหวัด นำมาวิเคราะห์และปรับให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน แล้วนำมาจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยให้ผลสัมฤทธิ์ด้านอาชีพในระดับสูง กว่าด้านอื่น ซึ่งถือได้ว่าสถานศึกษามีอิสระในการตั้งค่าเป้าหมาย ส่วนในด้าน การประเมินผล สถานศึกษามีการวัด ประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรมจาก จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมและทักษะในการปฏิบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>การบริหารจัดการแบบ “การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพผู้เรียน รูปแบบ ทีซีเออีอาร์ เอ (TCAERA Model*) โดยใช้ นวัตกรรม SPED**” โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่จะแบ่งออกเป็น อาจารย์ใหญ่ระดับมัธยมต้น ๑ ท่าน และ อาจารย์ใหญ่ระดับมัธยมปลาย ๑ ท่าน ในแต่ละระดับจะมีรองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และแบ่งย่อยออกเป็นโรงเรียน ม.๑ - โรงเรียน ม.๖ แต่ละสายการบริหารแบ่ง ออกเป็นที่ปรึกษา ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ วิชาการ กิจกรรม อนามัย และมีครูที่ปรึกษา ประจำห้องเรียนในแต่ละห้องเรียนอีกด้วย โดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐตำแหน่ง อย่างชัดเจน</p>	<p>หลักสูตรอาชีพท้องถิ่นในบริบทพื้นที่ของสถานศึกษา เนื่องจากบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษาตั้งอยู่บริเวณปากน้ำ อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่คือ การทำการประมง ดังนั้นหลักสูตรอาชีพที่จัดทำเป็นกิจกรรมให้นักเรียนจึงเน้นการประกอบอาชีพในท้องถิ่นเป็นหลัก ได้แก่ กิจกรรมการฝึกตัดผม กิจกรรมการปะอวน กิจกรรมฝึกตีกลองยาว</p>

	<p>*หมายเหตุ TCAERA Model (T : Training - การฝึกอบรม, C : Classifying - การแบ่งกลุ่ม, A : Action - การปฏิบัติ, E : Evaluation - การประเมิน, R : Reflection - การสะท้อนผล, A : Announce - การเผยแพร่)</p> <p><i>Training</i> ประชุม อบรม สร้างความตระหนักให้คณะครูในเรื่องของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม รวมถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน</p> <p><i>Classifying</i> คณะบริหารพิจารณาความเหมาะสมให้แต่ละตำแหน่งของบุคลากรครูให้ปฏิบัติหน้าที่ตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p><i>Action</i> การปฏิบัติตามโครงสร้างทำนการปฏิรูประบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพผู้เรียน SPED</p> <p><i>Evaluation</i> ประเมินการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ ประเมินตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมที่แสดงออกตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p><i>Reflection</i> สะท้อนความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง</p> <p><i>Announce</i> เผยแพร่ เพื่อสร้างเครือข่าย ขยายผล และชื่นชมผลงาน</p> <p>โดยมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้คือ</p> <p>๑) ครู ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่น จริงใจในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่เป็นฐานด้วยความเต็มใจ ร่วมมือกันและมีความรับผิดชอบในชั้นการปฏิบัติ ๒) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสนับสนุนงบประมาณสิ่งอำนวยความสะดวกและกำลังใจสร้างแรงจูงใจให้กับครู ๓) ผู้บริหารและคณะครูต้องทุ่มเทประสบการณ์ความสามารถต่าง ๆ นิเทศแนะนำและติดตาม</p>	
--	--	--

	<p>**หมายเหตุ SPED (S : School In School - โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่, P : Parents Networking - เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน, E : Emphasis on Learning - การพัฒนานักเรียนด้านการเรียน, D : Designed Character - การพัฒนานักเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)</p> <p><i>School In School</i> เป็นการปฏิบัติรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นการกระจายอำนาจจากโรงเรียนระดับใหญ่ไปสู่ระดับโรงเรียนเล็กได้บริหารจัดการตนเอง ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านการเรียนด้านพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมอื่น ๆ โดยได้กำหนดให้แต่ละระดับสายชั้นเป็น ๑ โรงเรียนเล็ก เรียกว่า โรงเรียน ม.๑ - โรงเรียน ม.๖</p> <p><i>Parents Networking</i> เป็นการนำหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเองร่วมกับคณะครูตามความต้องการ โดยเน้นคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาชาติและหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการให้โอกาสการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สามารถพัฒนาแก้ปัญหา และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเชื่อมโยงเป็นผู้ปกครองเครือข่ายห้องเรียนที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนด้านการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p><i>Emphasis on Learning</i> เป็นกระบวนการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียน ด้วยการประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเล็ก ช่วยกำกับติดตามเฝ้าดูแลนักเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญ ร่วมกันวางแผนพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เน้นการ</p>	
--	---	--

	<p>ทำงานเป็นทีมที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน</p> <p><i>Designed Character</i> เป็นกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนานักเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดให้มีคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสานงาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ด้วยความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเล็ก และครูที่ปรึกษาประจำห้องเรียน</p>	
<p>ผลลัพธ์ (โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา)</p>	<p>“โครงการโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่” และ “โครงการจัดกระบวนการเรียนรู้บนพื้นฐานการวิจัย” ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างของบุคคล เป็นรายวิชาเพิ่มเติมนอกจากการเรียนการสอนปกติ มีห้องเรียนพิเศษตามความสนใจของนักเรียน เช่น ห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญา ห้องเรียนภาษาจีน-ญี่ปุ่น-อังกฤษ ห้องเรียนทั่วไป ทางงานอาชีพ ห้องเรียนพิเศษที่เน้นการสอนเพื่อเข้ามหาวิทยาลัยตามความสนใจ ในส่วนของห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญานั้นเด็กนักเรียนมีโอกาสได้ค้นคว้าอิสระ คุณครูเป็นผู้นำเท่านั้น เด็กนักเรียนต้องสะท้อนบทเรียนและนำเสนอผลงานของตนเองให้เพื่อนได้แลกเปลี่ยนกัน ตัวอย่างเช่น หัวข้อจากปัญหาในชุมชน นักเรียนต้องเรียนรู้และเขียนเค้าโครงนำเสนอโครงการบนเวที เป็นต้น</p>	<p>“โครงการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น” เป็นโครงการที่สนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายในท้องถิ่น เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีห่มผ้าพระเจดีย์กลางน้ำ การแข่งเรือยาว การศึกษาป่าชายเลน ฯลฯ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพ ได้แก่ นวดฝ่าเท้า ปะอวน ตัดผม อาหารท้องถิ่น กลองยาว อังคะลุง ดนตรีสากล กีฬา นาฏศิลป์ ภาษาถิ่นระยอง รวมถึงการนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ป่าชายเลนพระเจดีย์กลางน้ำ ชายหาดแหลมเจริญ วิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน และ “โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา”</p>
<p>ปัจจัยความสำเร็จ</p>	<p>การเป็นพื้นที่นวัตกรรมทำให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เกิดการเชื่อมโยงสู่ชุมชน การยกระดับความสำคัญของการศึกษาเป็นการสนับสนุนครูและนักเรียน นอกจากนี้ ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญคือ การทำงานเป็นทีม ในรูปแบบของทีมขนาดเล็กสามารถทำให้อุดูแลเด็กได้ใกล้ชิดขึ้น</p>	<p>การมีส่วนร่วมของแต่ละทุกภาคส่วน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ภายในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐาน และหน่วยงานต้นสังกัดให้คำแนะนำ การ</p>

		ทำงานเป็นทีม การรับรู้ข้อมูลการประกันคุณภาพ ความรับผิดชอบของครูที่ได้รับมอบหมาย มีการวางแผนหน้าที่รับผิดชอบ และรายงานผลในที่ประชุมคณะครูผู้สอน และสรุปผลเพื่อปรับปรุงต่อไป
ปัญหา/อุปสรรค	ทางสถานศึกษายังไม่เจอปัญหาหรืออุปสรรคที่ชัดเจนหรือแก้ไขไม่ได้	องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพของสถานศึกษา แต่ตัวชี้วัดเชิงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่เด่นชัด เป็นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบเท่านั้น ไม่สะท้อนอัตลักษณ์ของตนเองอย่างชัดเจน ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาควรมีตัวชี้วัดที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นของโรงเรียนนั้น ๆ และเนื่องจากสถานศึกษาไม่มีศึกษานิเทศก์จากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ดังนั้นเมื่อมีข้อมูลที่ปรับปรุงใหม่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ครูจึงต้องศึกษาข้อมูลและจัดทำตามความเข้าใจของตนเอง

ตารางที่ ๔.๗ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

	สถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙	โรงเรียนระยองปัญญานุกูล
ผลการดำเนินการ	<p>โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้กับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา มีการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่องสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์จะมีการกำหนดตัวชี้วัดการมีทักษะการดำรงชีวิตในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่้องถิ่นสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ (กิจกรรมส่งเสริมสุขนิสัย กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย กิจกรรมหลักโภชนาการ กิจกรรมหลักไทรรงค์ กิจกรรมสร้างเสริมภาวะผู้นำ กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น กิจกรรมพัฒนาสุนทรียภาพ) และการจัดทำคู่มือระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาอีกด้วย ในด้านการประเมินตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของโครงการแต่ละโครงการที่แตกต่างกัน เช่น กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของผู้ที่เข้าร่วมเชิงคุณภาพในด้านความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา กำหนดตามผลผลิตที่ได้ออกมา ประเมินทักษะการดำรงชีวิต หรือความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p>โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ มีหน่วยงานที่เข้ามาประเมินสถานศึกษา ดังนี้</p>	<p>หลักสูตรสถานศึกษามีการปรับปรุงล่าสุดในปี ๒๕๖๒ โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประกอบไปด้วย ๖ ทักษะ คือ ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะการสื่อสาร ทักษะการช่วยเหลือตนเองและสุขอนามัย ทักษะสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะวิชาการ และทักษะอาชีพ ส่วนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะจัดเป็นรายวิชาที่ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ เช่น แนะแนว ลูกเสือเนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นต้น</p> <p>การวัดและประเมินผล ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ จะมีการวัดประเมินผลจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP: Individual Education Plan) ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องมีแผน IEP จากการทำแผนของครูประจำชั้น ครูประจำวิชา โดยความร่วมมือของผู้ปกครอง ครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ นักเรียน และนักสหวิชาชีพอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนานักเรียนแต่ละบุคคล เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น ซึ่งจะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้อำนวยการโรงเรียนจึงจะถือว่าเป็นแผนฯ ที่สมบูรณ์ ในส่วนของเกณฑ์การผ่าน นักเรียนจะต้องผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนดในแต่ละทักษะที่ร้อยละ ๖๐ และจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามจุดประสงค์ระยะสั้นที่กำหนดในแผน ซึ่งหากจุดประสงค์ที่กำหนดนักเรียนยังไม่สามารถผ่านได้ในภาคเรียนที่ ๑ จะต้องมี การปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอีกครั้งในภาคเรียนที่</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - สหวิทยาเขตรัตนวงษา ประเมินในระดับมัธยม - สพม. ๒๘ ประเมินในระดับมัธยม - CEO สวนสมเด็จ ประเมินในระดับประถม - กลุ่มการศึกษาพิเศษกลุ่ม ๔ ประเมินเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ (สศศ.) - มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ประเมินด้านมูลนิธิ - สมศ. หน่วยงานประเมินภายนอก 	๒ เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความสามารถนักเรียน
<p>แนวปฏิบัติที่ดี</p>	<p>การมีระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ โครงการพัฒนางานประกันคุณภาพในการจัดทำมาตรฐาน โครงการสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีการประชุมหารือผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การกำหนดผู้รับผิดชอบมาตรฐานอย่างชัดเจน สถานศึกษาได้รับคัดเลือกเป็นแนวปฏิบัติที่ดีด้านทักษะอาชีพ จากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทั้งหมด ๕ อาชีพ ได้แก่ ๑) เพาะชำกล้าไม้ ๒) การผลิตอิฐบล็อกตัวหนอน ๓) ขนมอบขนมไทย ๔) ผ้ามัดย้อมจากเปลือกไม้มะดันป่า ๕) ผลิตภัณฑ์สานจากเส้นพลาสติก</p>	<p>การมีโครงสร้างการบริหารและกลุ่มงานที่ดีเหมาะสมกับความสามารถและการบริหารจัดการ มีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน การกระจายงานที่ทั่วถึง งานไม่เป็นภาระเฉพาะกลุ่มงานใดกลุ่มงานหนึ่ง ในเรื่องของการสอนมีการจัดกระบวนการสอนให้เกิดแนวคิดพร้อมในการใช้ชีวิตในสังคมโดยไม่เป็นภาระ ตามนโยบายความพอเพียงและการออม</p>
<p>ผลลัพธ์ (โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา)</p>	<p>โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาด้วยศาสตร์พระราชา โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โครงการยกระดับผลการทดสอบระดับชาติ ที่เด่นชัดที่สุดคือ โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาด้วย “ศาสตร์พระราชา” เป็นโครงการที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>กิจกรรมสถานศึกษาพอเพียง มีโครงการและกิจกรรมรูปแบบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งระบบ ซึ่งเป็นโครงการที่ทำมาแล้ว ๓ ปี ประกอบไปด้วย กิจกรรม ๙ นอ ๙ กอ แนวพอ ร.๙ เป็นการปลูกกล้วยของคุณครูในโรงเรียนให้นักเรียนได้ศึกษา และสถานศึกษายังสามารถนำกล้วยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีโครงการกล้วยลิง ซึ่งสถานศึกษาได้แขวนกล้วยไว้ในโรงเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้พัฒนาการเรียนรู้การโครงการเลี้ยงปลาตุ๊ก โครงการผักไฮโดรโปนิคส์ขายในโรงครัว และโครงการที่สะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องตามมาตรฐาน</p>

	<p>ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง ๔ มิติ ๔ ด้าน ได้รับรางวัลสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนร้อยละ ๘๑ ผ่านการประเมินการมีทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการประเมินการมีทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนด้านการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การทำแกั้วอื้อหวาย การก่ออิฐตัวหนอน การย้อมผ้าด้วยไม้มะดัน จักสานไม้ไผ่ สวนถาด สวนแก้ว การแปรรูปผลิตผลการเกษตร ซึ่งจะมีการเปิดตลาดหน้าโรงเรียนในภาคการศึกษาปลาย</p>	<p>การศึกษาอีกโครงการที่สำคัญ คือ โครงการอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่ส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน หรือเปิดโอกาสในการจ้างงานให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นักเรียนจะได้ฝึกประสบการณ์อาชีพหลายอย่าง เช่น การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ โครงการผลิตน้ำดื่มของโรงเรียน ซึ่งมีเด็กนักเรียนมาช่วยในการผลิต การทอผ้าซาโอริ การผลิตน้ำยาล้างจาน การเลี้ยงปลาตุ๊ก การทำนา การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การแปรรูปอาหาร การทำกระถางต้นไม้ และขยายพันธุ์พืชการเพาะพันธ์และจัดจำหน่าย</p>
<p>ปัจจัยความสำเร็จ</p>	<p>โครงการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีความชัดเจนเป็นขั้นตอน ความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p>	<p>การให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นหลัก ถึงแม้บุคลากรจะไม่มีเวลาใส่ใจด้านงานประกันคุณภาพมากนัก แต่สิ่งที่สะท้อนจากการทำงานคือคุณภาพเด็กและคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารจัดการตามโครงสร้างโรงเรียนเข้มแข็ง ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม เช่น มีการเปิดชั้นเรียนสำหรับปรับพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มออทิสติก ให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้นก่อนกลับเข้าสู่ห้องเรียนปกติ เป็นต้น</p>
<p>ปัญหา/อุปสรรค</p>	<p>การขาดเครื่องมือสำหรับจัดเก็บข้อมูลในแต่ละมาตรฐานที่ชี้ชัดให้เป็นรูปธรรม ผู้รับผิดชอบมาตรฐานการศึกษา คณะครูบุคลากรบางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา</p>	<p>ภาระงาน เนื่องจากกิจกรรมประจำวันของโรงเรียนแบบนักเรียนอยู่ประจำมีค่อนข้างมาก บางปีไม่สามารถดำเนินงานตามปฏิทินการทำงานได้ลงตัว รวมไปถึงมีผลกระทบกับกระบวนการทำงานของงานประกันคุณภาพด้วย ซึ่งไม่สามารถที่จะจัดชั่วโมงการให้ความรู้เกี่ยวกับงานมาตรฐานและการประกันคุณภาพได้ อีกทั้งยังเกิดการสูญหายของงานจากการจัดเก็บงาน</p>

		<p>ประจำปีของบางกลุ่มงานที่เปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานหรือเปลี่ยนห้องทำงาน นอกจากนี้การที่ผู้ปกครองขาดความเข้าใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา เนื่องจากผู้ปกครองประกอบอาชีพแรงงานเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่มีเวลาในการทำความเข้าใจกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษา</p>
--	--	---

ตารางที่ ๔.๘ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	โรงเรียนวัดหลวงวิทยา	โรงเรียนสมคิดวิทยา
ผลการดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้นำหลักเกณฑ์มาตรฐานและยุทธศาสตร์ชาติ ผู้บริหารเลือกและออกแบบหลักสูตรให้ตอบสนองต่อผู้เรียนมากกว่าและปรับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการแบบเชิงรุกในทุกมิติ มีรายละเอียดที่สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งของสังกัดเอกชน โดยมีการติดตามประเมินผลสรุปรายงานผล นำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ส่วนการวัดประเมินผลนั้นการประเมินผลโดยยึดตามเป้าหมายของโครงการนั้น เช่น ความสนใจในการเข้าร่วมของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นต้น	สถานศึกษาได้ศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติร่วมกับศิลปวัฒนธรรมของชาติ ได้แก่ โขน และกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน แล้วนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการประเมิน สถานศึกษาดำเนินการประเมินตามตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาของชาติ โดยใน ๑ รายวิชาสถานศึกษาจะมี ๑ แผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นสมรรถนะเป็นหลัก มีรูปประกอบอยู่ท้ายแผนในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผน มีการจัดทำแผนทุกภาคการศึกษาเพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบการดำเนินงาน ประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองลงชื่อรับทราบ ซึ่งจะได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้ปกครองกลับมาทุกภาคการศึกษา
แนวปฏิบัติที่ดี	๑) การมีกลุ่มงานที่รับผิดชอบการจัดทำแผนการศึกษาของสถานศึกษา ๒) การมีแผนการปฏิบัติงานระยะกลาง ๓ ปีและระยะสั้น ๑ ปี ๓) การติดตามสรุปรายงานประจำปีในการประเมินตนเองเพื่อส่งรายงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง	จินตคณิต ซึ่งทางสถานศึกษาได้รางวัลจินตคณิต และการบูรณาการ “โขน” เข้าไปสู่การเรียนการสอนทุกรายวิชา ได้รับชื่อเสียงรู้จักทั่วทั้งจังหวัด มีร่องรอยทางสื่อโทรทัศน์ตลอด ๓๐ ปี
ผลลัพธ์ (โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา)	โครงการส่งเสริมเจตคติที่ดีในการศึกษาต่อในงานอาชีพ ประกอบไปด้วยกิจกรรมการเตรียมความพร้อมการสอบนายสิบ เกณฑ์การสอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารสี่เหล่าทัพ และพยาบาลทุนพระบรมฯ โครงการส่งเสริมกีฬาฟุตบอล โครงการธรรมศึกษา โครงการจัดประกวดการร้องเพลงดนตรีสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมจิตอาสา ได้แก่ การทำความสะอาดภายในวัดและภายในโรงเรียน การช่วยงานกับทางวัดและทางชุมชน	โครงการอัตลักษณ์โรงเรียนบูรณาการเรียนการสอน

	นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทำบุญตักบาตรทุกวัน พระ	
ปัจจัยความสำเร็จ	การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ติดตาม วัดผล และประเมินผลแบบทันที และนำ การประเมินผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุง แก้ไขพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งขึ้นและเป็น ปัจจุบัน การทำงานและการประสานงาน ของบุคคล อาทิ การร่วมกันทำงานเป็นทีม ติดตามงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ความ เข้าใจในค่าเป้าหมายในมาตรฐานการศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติให้ได้คุณภาพตามที่ กำหนด การประสานความร่วมมือกันกับ ผู้เกี่ยวข้องทั้งทางชุมชน ผู้ประกอบการ และกรรมการบริหารสถานศึกษา และปัจจัย สุดท้ายคือ การสำรวจความต้องการของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	การพิจารณาและวางกรอบการ ดำเนินงานให้ชัดเจน ศึกษามาตรฐานของ ชาติ จุดแข็งของสถานศึกษา กำหนด ทิศทางในการพัฒนาอย่างชัดเจน มีความ สม่ำเสมอในการปฏิบัติ มีการประเมินผล และปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา
ปัญหา/อุปสรรค	ความเข้าใจของครู บุคลากร ยังไม่ชัดเจน เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ เนื่องจากมีการ เปลี่ยนแปลงครูบุคลากรในโรงเรียน มีการ ย้ายออก-รับเข้าอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ระบบงาน ไม่ต่อเนื่อง นักเรียนมีข้อจำกัดทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย สถานศึกษายังไม่สามารถจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้คุณภาพตาม ตัวชี้วัดและประเด็นพิจารณาจากการติดตาม การประเมินมาตรฐานการศึกษาได้ครบทุก ประเด็นพิจารณาอย่างที่เป้าหมายตั้งไว้	ภาระงานของคุณครูมีมากขึ้น มีการ เปลี่ยนของครูตลอดเวลา ทำให้ต้องฝึกฝน งานให้ผู้รับผิดชอบที่เข้ามาปฏิบัติงานแทน

ตารางที่ ๔.๙ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
	จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดระยอง
	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
ผลการดำเนินการ	<p>สถานศึกษาได้นำมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีทั้งหมด ๓ มาตรฐาน มาปรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีจำนวน ๓ ด้าน ๗ มาตรฐาน</p> <p>มาตรฐานที่ ๑ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๓๐)</p> <p>มาตรฐานที่ ๒ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐)</p> <p>มาตรฐานที่ ๓ ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐)</p> <p>มาตรฐานที่ ๔ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐)</p> <p>มาตรฐานที่ ๕ ด้านการจัดสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐)</p> <p>มาตรฐานที่ ๖ ด้านการดำเนินงานสถานศึกษาคุณธรรม (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐)</p> <p>มาตรฐานที่ ๗ ด้านการจัดการงานฟาร์มเพื่อการเรียนการสอน (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐)</p> <p>ซึ่งแต่ละมาตรฐานมีตัวบ่งชี้ที่แตกต่างกันออกไปทั้งหมด ๓๓ ตัวบ่งชี้ อยู่ในคู่มือระบบประกันคุณภาพภายใน ส่วนในด้านการประเมินทางฝ่ายวิชาการออกแบบรูปรีดและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อมาวัดผู้เรียน แล้วส่งมาทางประกันเพื่อจัดทำ V-E-SAR</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนและการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทั้งหมด เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแบบทวิภาคีร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ ๑) สำรวจประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี ๒) การประชุมสถานประกอบการและครูฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ๓) รับสมัครนักศึกษา/นักเรียน ๔) ทำสัญญาการฝึกอาชีพ ๕) ฝึกอาชีพและประเมินผลการฝึกอาชีพตามหลักสูตร ๖) จบการศึกษาตามหลักสูตร (ปวช. และ ปวส.) โดยในการประเมินของการศึกษาแบบทวิภาคี เป็นการประเมินผลร่วมกันทั้งจากสถานประกอบการและครูนิเทศก์</p>
แนวปฏิบัติที่ดี	<p>การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเป็นการกระจายงานให้แต่ละฝ่ายแล้วมารวมตรงกลาง</p>	<p>สถานศึกษาเป็นทวิภาคีร้อยละ ๑๐๐ ครั้งหนึ่งของระยะเวลาในการศึกษานักเรียนต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการที่ได้ทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกับสถานศึกษา โดยทางสถานศึกษามีสถานประกอบการที่ร่วมทำบันทึกความเข้าใจมากกว่า ๒๐๐ แห่ง และมีโรงเรียนใน</p>

		<p>เครือข่าย ๒๑ โรงเรียน ที่ได้ส่งครูไปสอนวิชาชีวทุกวันพุธและวันพฤหัสบดี เพื่อปูพื้นฐานให้แก่นักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายทราบความต้องการในการศึกษาของตนเอง ซึ่งเด็กนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายทั้ง ๒๑ โรงเรียนได้มาศึกษาต่อที่สถานศึกษาร้อยละ ๗๐ และสถานศึกษามีนวัตกรรมด้านการฝึกอบรมซึ่งถูกออกแบบให้สอดคล้องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยสถานศึกษาหาความต้องการของสถานประกอบการในเครือข่าย และออกแบบการฝึกอบรมที่เหมาะสม เช่น การฝึกนักศึกษาใช้โปรแกรมจำลอง SAP ซึ่งเป็นโปรแกรมในการควบคุมแขนกลในโรงงาน และเป็นโปรแกรมที่โรงงานส่วนใหญ่ใช้กันในปัจจุบัน เป็นต้น</p>
<p>ผลลัพธ์ (โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา)</p>	<p>กระบวนการในการสร้างคน “สร้างสรรค์งานฟาร์มสู่สังคม” ซึ่งอยู่ในมาตรฐานที่ ๗ ของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการงานฟาร์มเพื่อจัดการเรียนการสอน โดยสถานศึกษาดำเนินการพัฒนางานฟาร์มให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือผู้รับบริการ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการผู้เรียนเพียงพอต่อความต้องการเอื้อในการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นแหล่งเรียนรู้กับผู้เรียนหรือผู้รับบริการและบุคคลภายนอก มีผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากฟาร์มสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ที่สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลผลิตจากฟาร์มหรือการจัดการเรียนการสอน ผลิตภัณฑ์นั้นจะต้องเป็นที่ต้องการของตลาดและสร้างรายได้ให้กับนักศึกษา มีตราผลิตภัณฑ์ ที่สามารถพัฒนาในเชิงพาณิชย์ได้ในอนาคต เช่น ผลิตภัณฑ์นม ไอศกรีม เป็นต้น</p>	<p>ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เกิดการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคี ๑๐๐% ซึ่งเป็นผลสะท้อนจากความต้องการของสถานประกอบการและความต้องการของสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายว่าจะทำอะไรให้ผู้เรียนพัฒนาให้ได้มากที่สุด การส่งผู้เรียนไปฝึกงานกับสถานประกอบการจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ก่อนว่าควรพัฒนาศักยภาพของตนเองในลักษณะไหน อีกครั้งพฤติกรรมการทำงาน เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการปรับตัว ไม่สามารถสัมภาษณ์ในครั้งเดียวได้ การส่งผู้เรียนไปฝึกงานจะช่วยให้สถานประกอบการนำไปสู่โอกาสของผู้เรียนที่สถานประกอบการจะเห็นศักยภาพและจะได้รับการจ้างงานหลังจากสำเร็จการศึกษา</p>

<p>ปัจจัยความสำเร็จ</p>	<p>ความร่วมมือของคนในสถานศึกษา การรับรู้ร่วมกันทั้งหมด การมีส่วนร่วมในการบริการ ตัดสินใจร่วมกันโดยมีหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ประสาน ผู้บริหารมีความเข้าใจในกระบวนการทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยงานประกันคุณภาพต้องชัดเจนทั้งตัวชี้วัด เครื่องมือ การถ่ายทอด โดยที่หัวหน้าแผนกแต่ละแผนกต้องรับได้อย่างชัดเจนและถ่ายทอดได้อย่างดี</p>	<p>ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร้อยละ ๑๐๐ คือ ๑) ผู้ปกครองและชุมชน ๒) สถานประกอบการและภาคีเครือข่าย ๓) การเตรียมความพร้อมนักศึกษาทวิภาคี ๔) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทวิภาคี ๕) การประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการ ๖) การสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมอาชีวศึกษาทวิภาคี นอกจากนี้ ยังมี เรื่องของการระบุหลักเกณฑ์และกระบวนการที่ชัดเจน ผู้ตรวจประเมินต้องมีความชัดเจนและมีมาตรฐาน และรวมถึงความต่อเนื่องในการสืบทอดงาน</p>
<p>ปัญหา/อุปสรรค</p>	<p>ระบบ V-e-SAR ไม่สามารถรองรับการเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาที่มีความเฉพาะทางของวิทยาลัย เนื่องจากระบบ V-e-SAR มีรูปแบบที่สามารถรายงานได้ ๓ มาตรฐาน วิทยาลัยมีการกำหนดมาตรฐานที่ ๔ แต่ไม่สามารถรายงานเพิ่มเติมได้</p>	<p>ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทางวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายเห็นว่า การทำประกันคุณภาพการศึกษาไม่ควรอยู่ในลักษณะของเอกสาร คณะกรรมการควบคุมผลสำเร็จของผู้เรียน การกำหนดเป็นเอกสารต้องกำหนดค่าตัวชี้วัดเป็นร้อยละ ซึ่งไม่ตอบโจทย์ที่ทางสถานศึกษาตั้งไว้ การนำผลของตัวชี้วัดไปผูกติดกับการแข่งขันจนเกินไป ทั้งที่สถานศึกษาต้องการตอบสนองในการสร้างชาติ สร้างนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายให้มีการปฏิบัติงานและผลงานตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชาติ มากกว่าเพื่อตอบจุดประสงค์ในการแข่งขันทั่วประเทศ สถานศึกษาจึงเห็นว่าควรมีตัวชี้วัดที่สะท้อนบริบทแต่ละท้องถิ่น เพราะแต่ละท้องถิ่นมีบริบทที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ กระบวนการประกันคุณภาพยังมีความยุ่งยากและซ้ำซ้อนมาก เนื่องจากข้อมูลของสถานศึกษาเกี่ยวกับการประกัน</p>

		<p>คุณภาพการศึกษาอยู่ในส่วนกลางแล้ว แต่ทางสถานศึกษายังต้องกรอแบบประเมินคุณภาพการศึกษาอีกครั้ง ควรมีการจัดเก็บข้อมูลในส่วนกลางเพื่อสะดวกต่อการนำข้อมูลมาใช้</p>
--	--	--

ตารางที่ ๔.๑๐ ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทที่ ๕

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง และ ๓) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและศูนย์การศึกษาพิเศษ ในจังหวัดศรีสะเกษและระยอง สังกัดละ ๑ แห่ง รวม ๑๐ แห่ง

การวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ๒) ศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยการลงพื้นที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษาจากการวิเคราะห์ SWOT รวมทั้งดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงานในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา และ ๓) นำเสนอแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

๑. การดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

ในการการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา คณะผู้วิจัยมีกระบวนการมีส่วนร่วมกับนักวิจัยในพื้นที่และสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๘ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ กิจกรรม “กระจ่างปัญหา เข้าใจคน”

เป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยดำเนินงานลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้รับข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กิจกรรม “รู้ตน รู้งาน”

เป็นการลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดละ ๑ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการจัดประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) โดยเริ่มจากกิจกรรมวิเคราะห์ตนเอง เพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากนั้นจึงให้ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษา จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยดำเนินงานสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สังกัดละ ๑ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง โดยใช้วิธีการจัดประชุมเสวนากลุ่มย่อย (focus group) โดยเริ่มจากกิจกรรมวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เข้าใจวิธีการและเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากนั้นจึงให้ร่วมกันวิเคราะห์สถานศึกษา จากการวิเคราะห์ SWOT ไปสู่ TOWS Matrix มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้รับข้อมูลสภาพปัจจุบัน ภาพอนาคตจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา รวมทั้งกลยุทธ์เพื่อวางแผนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ กิจกรรม “ประสาน วางแผน”

เป็นการดูแล ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา โดยการลงพื้นที่สถานศึกษาและผ่านช่องทางออนไลน์ มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้แผนการดำเนินงานจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ กิจกรรม “โหลดเล่นกิจกรรม”

คณะผู้วิจัยติดตามข้อมูลของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่พัฒนาขึ้น รวมทั้งให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงานและเก็บข้อมูลการดำเนินการตามแผนที่พัฒนาขึ้น มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลการดำเนินการตามแผนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ ๕ กิจกรรม “นำสู่ผลงาน”

คณะผู้วิจัยติดตามให้สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง พัฒนานวัตกรรมขึ้นจากแผนการปฏิบัติงาน มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูล ผลงาน รูปแบบโครงการที่เกิดจากการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๖ กิจกรรม “ตรวจทาน ประเมินผล”

คณะผู้วิจัยร่วมกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในการประเมินสรุปผลจากการปฏิบัติการ มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ ๗ กิจกรรม “แลกเปลี่ยน ระดม” และ ขั้นตอนที่ ๘ กิจกรรม “ชื่นชมความสำเร็จ” ประกอบด้วย

เป็นการจัดกิจกรรมให้สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีโอกาสนำเสนอผลงานและข้อปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ (PDCA) โดยจัดในรูปแบบออนไลน์ มีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง ๑๐ โรงเรียน จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง ๘ ขั้นนี้ พบว่า กระบวนการดังกล่าวช่วยให้สถานศึกษาเกิดความเข้าใจในการดำเนินงานเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ รวมถึงมีความเข้าใจเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มสถานศึกษาตามระดับความช่วยเหลือในการดำเนินงาน ได้ดังนี้

๑) **กลุ่มที่ต้องการการแนะนำ** เป็นสถานศึกษาที่ต้องการการสร้างความเข้าใจเพิ่มเติมในเรื่องการประกันคุณภาพอยู่บ้างในบางประเด็น และพบว่ามีปัญหาในการดำเนินการนำมาตรฐานการศึกษาชาติสู่การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ ทั้งปัญหาในด้านการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและปัญหาการขาดบุคลากรในการดำเนินงาน ประสานงาน รวมถึงความต้องการการสนับสนุนแนวคิดเพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินงาน ซึ่งสถานศึกษาในกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการแนะนำใน **ขั้นตอนที่ ๒ กิจกรรม “รู้ตน รู้งาน”** เพื่อช่วยให้รู้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตนให้ชัดเจน ผ่านการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix ตลอดจนการช่วยสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติระหว่างการดำเนินการด้วย

๒) **กลุ่มที่ดำเนินการได้ด้วยตนเอง** เป็นสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษาได้ตรงตามเป้าหมายและเห็นผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน เกิดผลลัพธ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

๒. การพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง
การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยองนั้น สามารถสรุปแนวทางการดำเนินการได้ดังนี้

สถานศึกษาทั้ง ๑๐ แห่ง มีแนวทางการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดในการประกันคุณภาพด้วยวงจร PDCA ซึ่งมีความสำคัญและใช้กันอย่างแพร่หลาย วงจรคุณภาพ (Quality Control Circles - QCC) อาจเรียกว่าวงจร PDCA เป็นการควบคุมคุณภาพโดยการวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงพัฒนากระบวนการผลิตและผลผลิตให้มีคุณภาพการปรับปรุงคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA นี้ เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ๔ ขั้นตอนวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย **การวางแผน (Plan-P)** หมายถึง ขั้นตอนการศึกษาปัญหา กำหนดเป้าหมายการแก้ปัญหา และการวางแผนแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน การวางแผนจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมา ทำให้เกิดรายละเอียดที่พร้อมจะนำไปสู่การปฏิบัติ **การปฏิบัติตามแผน (Do-D)** หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการแก้ปัญหาหรือการนำวิธีการแก้ปัญหาไปปฏิบัติ ซึ่งต้องออกแบบวิธีการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา **การตรวจสอบ (Check-C)** หมายถึง การตรวจสอบประเมินว่า การดำเนินการบรรลุผลตามความต้องการหรือไม่ การตรวจสอบประเมินอย่างต่อเนื่องจะสร้างความมั่นใจว่าคุณภาพของผลผลิตจะมีอยู่ตลอดเวลา และ**การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหา (Act-A)** หมายถึง ขั้นตอนการนำวิธีการแก้ปัญหาที่ได้จากการตรวจสอบแล้วว่าได้ผล มากำหนดเป็นมาตรฐานการทำงาน เพื่อยึดเป็นแนวปฏิบัติต่อไป หากพบข้อบกพร่อง ให้ปฏิบัติการแก้ไขตามลักษณะของปัญหาที่ค้นพบซึ่งการจัดการคุณภาพที่จะประสบความสำเร็จนั้นต้องเป็นการกระทำทั่วทั้งองค์กร เพราะการจัดการคุณภาพเป็นปรัชญาสำหรับองค์กรและคนในองค์กรนั้น

ทั้งนี้แม้ว่าการดำเนินการของสถานศึกษาจะอยู่บนฐานของการใช้วงจร PDCA เป็นฐานในการดำเนินการ เช่นเดียวกันทั้ง ๑๐ แห่ง แต่สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการดำเนินการที่แตกต่างกันไปในแต่ละขั้นตอน โดยแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการตามวงจร PDCA นั้น สามารถสรุปภาพรวมได้ ดังนี้

แนวทางในการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา

๑) การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน

การให้บุคลากรครูในสถานศึกษารับรู้ข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการจัดประชุมและเชิญผู้มีความรู้มาอบรมให้บุคลากรในสถานศึกษา ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้าใจถึงความสำคัญของหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพ การสร้างทัศนคติที่ดีของคุณครูในโรงเรียน รับผิดชอบต่อโรงเรียนและนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและสะท้อนอัตลักษณ์โรงเรียน

คณะผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาใช้ SWOT Analysis เพื่อร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส แนวปฏิบัติที่ดี ร่วมวิเคราะห์ตามมาตรฐาน การกำหนด School Concept หรือกำหนดเป้าหมาย หรืออัตลักษณ์ของสถานศึกษาตามบริบทและเด่นชัด จัดมาตรฐานให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน แล้วกำหนดค่ามาตรฐานที่เป็นเป้าหมาย ทั้งนี้การรับรู้บริบทของชุมชน การนำขนาดของโรงเรียนมาพิจารณาการจัดมาตรฐานจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษาได้

นอกจากนี้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินความสำเร็จตามวงจรการดำเนินงาน PDCA การยึดมาตรฐานการศึกษาของชาติ ๓ ประการเป็นหลัก แล้วสอดแทรกมาตรฐานของตนเองไว้ในมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ที่เป็นการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและกระบวนการประกันคุณภาพที่เป็นเฉพาะของสถาบัน และชี้แจงให้ทุกคนทราบโดยอาจประกาศค่าเป้าหมายในเว็บไซต์ของโรงเรียน

๓) การกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน ทัวถึง

จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เก็บข้อมูล จัดทำคู่มือมาตรฐานการศึกษา และจัดทำรายงานประเมินตนเอง กำหนดค่าเป้าหมายทุกปี การกำหนดให้มีโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ เพื่อให้การบริหารงานกระจายตัวทั่วถึง แต่ละระดับชั้นมีการประเมินตนเอง การส่งเสริมทำงานเป็นทีม การให้ทุกคนรู้จักบทบาทของการเป็นผู้นำและผู้ตาม การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำให้ระบบประกันคุณภาพอยู่ในรูปแบบการทำงานปกติ

๔) การดำเนินการนำมาตรฐานลงสู่การปฏิบัติ

ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐานและการดำเนินการ ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินการพัฒนาตามมาตรฐาน การบูรณาการอัตลักษณ์ของโรงเรียนให้ชัดเจน ลงในวิชาต่าง ๆ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้คุณครูมีบทบาทและนำผลเข้าสู่แผนการสอนในทุกรายวิชา

๕) การสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้สนับสนุนจากส่วนงานต่าง ๆ

การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้การดำเนินการจัดทำมาตรฐาน การศึกษามีความชัดเจน สอดคล้องกับบริบท ตรงกับความต้องการของคนในชุมชนและท้องถิ่น โดยได้รับการ อบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาคอยให้ความรู้ เรื่องประกันคุณภาพ รวมทั้งศึกษาพิเศษก็ให้ความช่วยเหลือในการเตรียมจัดทำมาตรฐานให้ และจัดหาวิทยากรที่ ตรงกับเป้าหมายมาให้ความรู้คุณครูในโรงเรียน การติดตามข่าวสารจากกระทรวงศึกษาธิการและต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะสอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนดยังต้องได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ การช่วยเหลือ ให้ความรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรม พัฒนาฝีมือแรงงาน ฯลฯ

๖) การรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง

การรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงสามารถทำได้โดยใช้แบบสอบถาม โดยสอบถามในการประชุมผู้ปกครอง ว่าต้องการให้พัฒนาเด็กไปด้านใด และให้ผู้นำชุมชนเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

นอกจากแนวทางในการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ทำให้การดำเนินการ ประสบความสำเร็จแล้วนั้น ยังพบว่า มีปัจจัยบางประการที่ทำให้การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษายังไม่บรรลุตาม เป้าหมายและประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา

๑) ความเข้าใจที่ขาดความชัดเจน ไม่ทั่วถึง

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพของคุณครูในโรงเรียนยังไม่ทั่วถึง มีความสับสนของข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนกลางไม่ตรงกัน ขาดความรู้ด้านการกำหนดอัตลักษณ์ของตนเอง การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียน ครูส่วนหนึ่งไม่เข้าใจถึงเหตุผลในการดำเนินการประกันคุณภาพทางการศึกษา การรับรู้เข้าถึงเฉพาะบุคคลผู้รับผิดชอบกลุ่มเล็ก ๆ ไม่มีการกระจายข้อมูลที่เพียงพอ การกำหนดผู้รับผิดชอบงานเรื่องประกันคุณภาพหลักมีเพียงคนเดียวหรือเฉพาะกลุ่ม นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นการทำเพื่อรับการประเมินเท่านั้น ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการประกันคุณภาพ การดำเนินการจัดทำมาตรฐานทำตามรูปแบบที่ต้นสังกัดกำหนดทั้งหมด การพัฒนาระบบประกันคุณภาพยังไม่ชัดเจน ทำตามมาตรฐานส่วนกลางที่กำหนดไว้แล้ว ไม่มีการปรับให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ขนาดโรงเรียน และความต้องการของผู้เรียน

๒) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาไม่สอดคล้องกับบริบทและขาดการสะท้อนอัตลักษณ์โรงเรียน

มีการกำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียนแล้วแต่ยังไม่ชัดเจนรวมไปถึงการนำไปใช้ยังไม่เกิดผล การกำหนดอัตลักษณ์ยังตอบโจทย์ไม่ได้ เป็นการกำหนดเพื่อการประเมินเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่า การกำหนดตัวชี้วัดบางตัวไม่เหมาะสมกับโรงเรียน ซึ่งทางสถานศึกษาได้ดำเนินการปรับปรุงหลังจากได้สะท้อนคิดร่วมกับคณะวิจัย โดยนำแนวทางของการกำหนดอัตลักษณ์ของจังหวัดมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความเด่นชัดยิ่งขึ้น

๓) การดำเนินการขาดประสิทธิภาพ

การดำเนินการในส่วนต่าง ๆ ยังขาดประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนดแนวทางการประเมินผลยังมีรูปแบบเหมือนสถานศึกษาอื่น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องตามความสามารถและศักยภาพของเด็กที่ควรประเมินทักษะด้านอื่น ๆ แทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิชาการ การขาดความยืดหยุ่นของระบบการจัดเก็บข้อมูลของส่วนกลางที่ไม่รองรับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติม ควรมีเครื่องมือที่ช่วยให้การสร้างมาตรฐานหรือกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพของตัวเองได้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพยังไม่ชัดเจน ความเข้าใจในเรื่องการประเมินที่ได้รับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ และการขาดปัจจัยในการสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม และความต่อเนื่องของผู้รับผิดชอบงาน

๔) การขาดการสร้างความเข้าใจในคุณค่าของการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพ

ครูผู้ปฏิบัติมองว่าการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพเป็นการสร้างภาระงานเพิ่มเติมให้แก่ครู เป็นการเน้นที่คะแนนการประเมินสถานศึกษามากกว่าคุณค่าที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน การดำเนินการประกันคุณภาพที่มีส่วนรับผิดชอบเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา

๓. ผลการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั้ง ๑๐ แห่ง พบว่ามีรายละเอียดแนวปฏิบัติที่ดี ผลสำเร็จ ผลกระทบจากการดำเนินงาน สรุปได้ดังต่อไปนี้

๓.๑) แนวปฏิบัติที่ดี

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยแนวปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ได้แก่

๓.๑.๑) รูปแบบ (model) การดำเนินงานของสถานศึกษามีความชัดเจน มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่เป็นจุดเน้น เช่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และองค์ประกอบสำคัญในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ เช่น การทำงานเป็นทีม เป็นต้น ทำให้มีกรอบที่ชัดเจนเป็นเป้าหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน

๓.๑.๒) การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ สะท้อนอัตลักษณ์สถานศึกษา มีการทำงานเป็นทีม การกระจายงานอย่างทั่วถึง การดำเนินงานโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community: PLC) ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการนำวงจรบริหารงานคุณภาพแบบ PDCA มาใช้ควบคู่กันเพื่อวางแผน ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงการมีระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ ในส่วนของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาทั้งหมดพัฒนาหลักสูตรที่เน้นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น บูรณาการศิลปวัฒนธรรม เข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน สอดรับความต้องการของคนในชุมชน

๓.๑.๓) โครงการ กิจกรรม ที่สะท้อนผลถึงผู้เรียนอย่างชัดเจน การจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยมีการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและเลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการปรับตัวเข้ากับชุมชนและสังคม โครงการที่สนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายในท้องถิ่น ส่งเสริมงานอาชีพในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน หรือเปิด

โอกาสในการจ้างงานให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นักเรียนจะได้ฝึกประสบการณ์อาชีพ การจัดการเรียนการสอนและการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทั้งหมด กระบวนการในการสร้างคน “สร้างสรรค์งานฟาร์มสู่สังคม” ซึ่งอยู่ในมาตรฐานที่ ๗ ของการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา

๓.๒) ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

๓.๒.๑) มาตรฐานมีความชัดเจน สะท้อนอัตลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความชัดเจนช่วยให้การนำไปปฏิบัติมีความสะดวกและเห็นผลได้เด่นชัด ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ เนื่องจากการนำจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ของท้องถิ่นมาผสมผสานในกิจกรรม เกิดความแตกต่างและได้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความจำเพาะเจาะจงตามบริบท ซึ่งสถานศึกษาส่วนหนึ่งมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและสะท้อนบริบทของท้องถิ่นที่ชัดเจน มีการวางแผนดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ขณะที่สถานศึกษาส่วนหนึ่งที่ยังไม่สามารถกำหนดมาตรฐานที่สะท้อนอัตลักษณ์ได้หรือสามารถกำหนดได้แต่การดำเนินการยังไม่แสดงถึงอัตลักษณ์ที่กำหนด ได้มีการวางแผนการดำเนินงานให้ชัดเจนขึ้นโดยมุ่งให้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ผลลัพธ์สะท้อนผ่านหลักสูตร โครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๒.๒) การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องจุดเน้น มีการกำหนดทิศทางของหลักสูตรและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยยึดตามจุดเน้นของสถานศึกษาซึ่งมีความสอดคล้องกัน หลักสูตรการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ/เจตคติ

๓.๒.๓) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นส่งเสริมสมรรถนะ เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญที่เป็นสมรรถนะพื้นฐานและสมรรถนะหลักที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียน และการประกอบอาชีพ ตามในแต่ละระดับการศึกษาและประเภทการจัดการศึกษา ซึ่งในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่สำคัญจำเป็นต่อการเรียนต่อหรือการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับอาชีพหลักของคนในชุมชนผ่านการจัดการเรียนการสอน โครงการ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขณะที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษจะเน้นเรื่องความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง การประกอบอาชีพ ส่วนระดับอาชีวศึกษานั้นทักษะสำคัญในการทำงานตามความต้องการของสถานประกอบการ มีการให้ผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพเป็นผู้ร่วมสอน

๓.๒.๔) การวัดและประเมินผลบนฐานสมรรถนะ มีแนวทางการวัดประเมินผลที่เน้นเรื่องของการประเมินสมรรถนะด้วยเครื่องมือประเภทรูบรีค ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ฐานสมรรถนะ

จากการศึกษาการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สามารถสรุปได้ว่า มีการกำหนดเป้าหมายที่มุ่งให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนแตกต่างกันไปตามบริบทและประเภทของสถานศึกษา ซึ่งในภาพรวมมีความครอบคลุมผลการเรียนรู้ ๓ ด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ/คุณลักษณะ และมีกำหนดการประเมินที่สอดคล้องกัน อีกทั้งการกำหนดระดับสมรรถนะในเครื่องมือการประเมิน และประเมินการเรียนรู้ด้วยการประเมินจากชิ้นงาน การปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งประเมินสมรรถนะของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้การที่โรงเรียนอยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึงส่งผลให้โรงเรียนมีการกำหนด “School Concept” ตามแผนการพัฒนาโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้คิดค้นและแสวงหานวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนซึ่งอยู่ภายใต้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดที่อยู่บนฐานสมรรถนะ และการกำหนดเป้าหมายหรือจุดเน้นที่สอดคล้องตามธรรมชาติของสถานศึกษา

ที่มีความเฉพาะทางและลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน มุ่งพัฒนาทักษะสำคัญและความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนผ่านการดำเนินการด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับวงจร PDCA รวมถึงการกำหนดรูปแบบ (model) ในการบริหารจัดการที่เน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายบนจุดเน้นที่สำคัญของสถานศึกษาซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารในรูปแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ที่เปิดโอกาสให้แบ่งคณะทำงานย่อย ๆ ช่วยให้มีการดูแลและการจัดการได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดโครงการและกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ชุมชน สาธารณชนจากการนำเผยแพร่ อีกทั้งช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนารอบด้าน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง เหมาะสมตามบริบทของท้องถิ่น ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การดำเนินการประสบความสำเร็จคือ การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน การให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นหลัก การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของทั้งองค์กรภายนอกและภายใน ความตระหนักของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู บุคลากร ชุมชน นักเรียน และผู้ปกครอง ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ การรับรู้ข้อมูลการประกันคุณภาพที่ถูกต้องอย่างทั่วถึงกัน

๓.๒.๕) นำสู่การประกันคุณภาพ มีการวางแผนการดำเนินการกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพที่สร้างการยอมรับและความไว้วางใจที่มีต่อสถานศึกษาจากคนในชุมชน

อย่างไรก็ตามในส่วนของปัญหาและอุปสรรคพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวชี้วัดเชิงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่ชัดเจน เป็นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบ ไม่สะท้อนอัตลักษณ์ของตนเองให้เห็นเด่นชัด ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาควรมีตัวชี้วัดที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นของโรงเรียนนั้น ๆ รวมทั้งการที่บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ภาระงาน ผู้ปกครองบางส่วนขาดความเข้าใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา

๓.๓) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สามารถจำแนกออกเป็น ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑) ด้านผู้เรียน

เด็กนักเรียนเกิดนิสัยรักท้องถิ่น และมีทัศนคติที่ดี มีจิตวิญญาณของความเป็นคนในท้องถิ่น นักเรียนมีสมรรถนะที่แตกต่างไปตามตัวบุคคล สามารถประกอบอาชีพได้ มีความอดทน มีสมรรถนะสำคัญเพิ่มขึ้น สามารถมองตนเองชัดเจนขึ้น มีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีแนวคิดใหม่ ๆ มีความกล้าแสดงออกนอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนให้มองเห็นอนาคตของตัวเองมากขึ้น ค้นพบตัวเองและเกิดความภาคภูมิใจในตัวเองได้รับการพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด สามารถผ่านกิจกรรมตามกำหนดได้ไม่มีปัญหาในด้านการเรียนการสอน อีกทั้งผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาเป็นมืออาชีพในการประกอบอาชีพหลักในชุมชน

๓.๓.๒) ด้านครู

ครูเห็นทิศทางการดำเนินงานมากขึ้น รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง เห็นเป้าหมายชัดเจนขึ้น รับผิดชอบงาน จัดการเรียนตามเป้าหมายได้ มีส่วนร่วมตั้งตัวมาตรฐานและโครงการ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีทักษะที่ดี สามารถปรับประยุกต์การเรียนการสอนให้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงศักดิ์ศรีของครู จากการเห็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากการกำหนด

มาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครูเห็นความสำคัญว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน อย่างไรก็ตาม ครูยังเห็นว่า การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพทำให้ภาระของครูมีเพิ่มมากขึ้น

๓.๓.๓) สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

สถานศึกษามีเป้าหมายการปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น การบริหารจัดการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างคล่องตัว ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนเกิดการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคีเต็มรูปแบบ ซึ่งเป็นผลสะท้อนจากความต้องการของสถานประกอบการและความต้องการของสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายว่าในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุด อีกทั้งยังมีการติดต่อประสานงานกลับสถานประกอบการโดยตรง ชุมชนได้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพจากโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมถึงการช่วยงานชุมชนในด้านต่าง ๆ ตามที่ชุมชนหรือจังหวัดแสดงความจำนง ทำให้ชุมชนยอมรับในโรงเรียนมากขึ้น

นอกจากนี้ชุมชนยังเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นในการช่วยถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้ปกครองทราบและรับรู้ผลได้อย่างชัดเจน ผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจโรงเรียนมากขึ้น ภูมิใจในตัวนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. การดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ในสถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นเกลียวของวงจรการสะท้อนคิด และการปฏิบัติเริ่มจากการสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น สะท้อนคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง และลงมือปฏิบัติตามแผน สังเกตผลจากการปฏิบัติและวางแผนซ้ำ จนกว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นการปฏิบัติทางสังคม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่แต่ละขั้นตอนผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์นั้น ๆ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เป็นการเสริมพลังอำนาจให้ความอิสระและสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในปัจเจกบุคคล ทำให้เข้าใจอย่างมีวิจาร์ณญาณ และเป็นการสะท้อนคิดในประเด็นต่าง ๆ ในสังคม (อมาวสี อัมพันศิริรัตน์ และพิมพ์มล วงศ์ไชยา , ๒๕๖๐)

วงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ๕ องค์ประกอบคือ การสังเกต การสะท้อนคิด การวางแผน การปฏิบัติ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวางแผน ประกอบด้วย ๑) ตั้งคำถามที่จะต้องหาคำตอบให้ชัดเจน ๒) ระบุกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทดลอง ๓) การพัฒนาแผนปฏิบัติการ การลงมือปฏิบัติ (Act) ประกอบด้วย ๑) เป็นการทำตามที่วางแผนไว้ อย่างเป็นระบบ ๒) การสื่อสารกับผู้อื่นและเข้าร่วมในกระบวนการ ๓) ติดตามสิ่งที่เกิดขึ้น การแลกเปลี่ยน (share) ประกอบด้วย ๑) นำสิ่งที่ยังมีคำตอบไม่แน่นอนมาแลกเปลี่ยนในกลุ่ม ๒) เชิญชวนคนอื่น ๆ ให้สะท้อนคิดว่า แต่ละคนได้พบอะไร ๓) กำหนดขอบเขตข้อสรุปของแต่ละคนและพิจารณาสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อวางแผนในวงจรต่อไป

โดยขั้นตอนทั้ง ๘ ขั้น ที่คณะวิจัยได้กำหนดขึ้น เป็นขั้นตอนที่อยู่บนพื้นฐานของแบบแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพ การร่วมในกระบวนการดำเนินงาน เรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี ถอดประสบการณ์ ร่วมหารือแนวทางแก้ไขปัญหา ติดตามผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ประสบการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินงานที่คณะวิจัยได้กำหนดไว้ ๘ ขั้นตอนสอดคล้องกับขั้นตอนของการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย ขั้นที่ ๑) การทำตามที่วางแผนไว้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยขั้นการดำเนินการ
๑) กระจ่างปัญหา เข้าใจตน

ขั้นตอนการวิจัย ขั้นที่ ๒) การสื่อสารกับผู้อื่นและเข้าร่วมในกระบวนการ ประกอบด้วยขั้นการ
ดำเนินการ ๒) รู้คน รู้งาน ๓) ประสานวางแผน ๔) โลกเล่นกิจกรรม ๕) นำสู่ผลงาน

ขั้นตอนการวิจัย ขั้นที่ ๓) ติดตามสิ่งที่เกิดขึ้น การแลกเปลี่ยน (share) ประกอบด้วยขั้นการ
ดำเนินการ ๖) ตรวจสอบ ประเมินผล ๗) แลกเปลี่ยนระดม ๘) ชื่นชมความสำเร็จ

การดำเนินงานตามแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์อย่างมี วิจารณ์ญาณเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์อย่างแท้จริงตามธรรมชาติของสถานการณ์นั้น ๆ จึงต้องใช้ การวิเคราะห์อย่างมีวิจารณ์ญาณ อันจะนำไปสู่การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างลึกซึ้งและเหมาะสม (อมวาสี อัมพันศิริรัตน์ และพิมพ์มล วงศ์ไชยา, ๒๕๖๐) ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วมนั้น ชาวบ้าน ประชาชน จะตื่นตัว ได้รับการศึกษามากขึ้น ประชาชนได้รับการแก้ไข้ปัญหา การจัดสรร ทรัพยากรต่าง ๆ มีการกระจายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ผู้วิจัยและนักพัฒนาจะได้เรียนรู้จากชุมชน ได้ ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชน (วราภรณ์ บุญเชียง, มปป.) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ สถานศึกษาได้ทำงาน ร่วมกับคณะวิจัย ทำให้เกิดการประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหาในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ซึ่งพบว่ามีปัญหาในด้านการขาดความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน การขาดความมั่นใจในการ กำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้ชัดเจนผ่านมาตรฐานสถานศึกษา การกล้าที่จะกำหนดมาตรฐานที่สะท้อน จุดเน้นของสถานศึกษาให้เด่นชัด และรวมถึงการได้รับบทเรียนที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดทำมาตรฐาน

สถานศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพจากสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ ในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพดังข้อมูลที่น่าสนใจในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในรายงานวิจัยนี้

สิ่งสำคัญในการดำเนินงานตามขั้นตอน ๘ ขั้นที่คณะวิจัยได้กำหนดไว้นั้นคือ การดำเนินการครบถ้วน ทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง แต่อาจเน้นในแต่ละขั้นตอนมาก น้อย แตกต่างกันไป ตามความต้องการจำเป็นของ สถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญในการดำเนินงานคือ ขั้นรู้ตน รู้งาน ซึ่งเป็นจุดที่สถานศึกษาส่วนหนึ่ง ยังทำการวิเคราะห์ไม่ชัดเจน รอบด้าน อาจดำเนินการโดยการใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา แต่ไม่ได้ดำเนินการในส่วนของ TOWS Matrix จึงอาจทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT มาดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาต่อได้

ทั้งนี้ องค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินงานอีกส่วนหนึ่งคือ ผู้นำกิจกรรม ในการวิจัยครั้งนี้คือ คณะวิจัย ซึ่งอาจเป็นนักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ รวมถึงความเข้าใจในบริบทพื้นที่ ธรรมชาติของสถานศึกษาแต่ละแห่ง และต้องมีทัศนคติที่เปิดกว้าง รับผิดชอบต่อรับผิดชอบในฐานะผู้แนะนำ (coach) โดยทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้น แนะนำ ให้กำลังใจ และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รู้จักตนเองและค้นหาแนวทางดำเนินการด้วยตนเองแทนการบอกให้ทำ ขึ้นมาให้ปรับปรุง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพึ่งพาตนเองและดำเนินการต่อไปได้เมื่อผู้นำกิจกรรมถอนความช่วยเหลือออกจากพื้นที่แล้ว

๒. การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและการประกันคุณภาพที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ความเข้าใจของสถานศึกษาที่มีต่อมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ การประกันคุณภาพ และการนำมาตรฐานการศึกษาระดับชาติไปสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ การประกันคุณภาพ และการนำมาตรฐานการศึกษาระดับชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากการร่วมกันทำความเข้าใจระหว่างบุคลากรภายใน โรงเรียน การสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันตั้งแต่แรกเริ่ม จะช่วยให้การนำมาตรฐานการศึกษาชาติสู่การปฏิบัติในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษามีความเป็นรูปธรรม สะท้อนอัตลักษณ์ของสถานศึกษาแต่ละแห่งได้ชัดเจน ซึ่งการนำมาตรฐานของชาติมากำหนดมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ การศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามภารกิจของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติยังขาดความเข้าใจ ซึ่งต้องสร้างความตระหนักร่วมกันในการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกคนมีพลังในการทำงานให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบ

อิงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีปรัชญาในการจัดการศึกษาว่า “ความสำเร็จสำหรับทุกคน” เป็นหลัก (Spady, ๑๙๘๘; Danelson, ๑๙๘๕ อ้างถึงใน สมบัติ คชสิทธิ์ และคณะ, ๒๕๖๒) ทั้งนี้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการนำกลวิธีการวิเคราะห์ SWOT ไปใช้ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบริบท ทั้งในการจัดการเรียนการสอนและในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งในเบื้องต้นสถานศึกษาบางแห่งได้มีการวิเคราะห์ SWOT แต่อาจยังเห็นจุดแข็งหรือโอกาสที่จะนำมาเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนไม่ชัดเจน เมื่อได้รับการแนะนำและชวนคิดผ่านกระบวนการการชี้แนะ (coaching) ก็สามารถขยายจุดแข็งและโอกาสนั้นให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อวางแผนในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาในปีการศึกษาต่อไปได้

๒) ความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายส่งผลต่อความสำเร็จในการนำมาตราฐานการศึกษาชาติสู่การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการนำไปปฏิบัติ

สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งผู้ปกครอง ปรากฏชาวบ้าน คนในชุมชน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดในการเรียนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชา โดยสถานศึกษาทำการสำรวจความต้องการการใช้บัณฑิตจากภาคีเครือข่ายและความคาดหวังจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลาน ทำให้สามารถนำข้อมูลในส่วนดังกล่าวมาเป็นกรอบในการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานโครงการ และการสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สมบัติ คชสิทธิ์ และคณะ (๒๕๖๒) ที่ได้ทำการศึกษา แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ซึ่งระบุว่าในการนำมาตราฐานของชาติมาสู่การพัฒนาหลักสูตรนั้นพบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า ๑) ควรดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และดำเนินการโดยภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ๒) ควรอบรมครู/ผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางดำเนินการ และเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ค้นคว้าด้วยตนเอง และต้องลดงานครู ๓) ควรให้อิสระหน่วยงานระดับสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรเอง ภาครัฐเพียงติดตาม ดูแลผลผลิตตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแบบผสมผสาน (Recognizing Policy complexity) ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของ Viennet และ Pont (๒๐๑๗) ที่เป็นการผสมผสานทั้งแบบจากบนลงล่างและแบบฐานราก โดยพัฒนาจากแนวคิด Policy cycle approach ที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างความกระจ่างในการดำเนินงาน โดยหลักการมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้นโยบายประสบความสำเร็จ เพราะกระบวนการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการธรรมชาติ ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคปฏิบัติ แนวคิดเครือข่ายที่จะมาช่วยวิเคราะห์การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๓) ได้ระบุเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิผลทางการศึกษา คือ ๑) ปัจจัยในด้านการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ การกำหนดมาตรฐานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๒) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการในสถานศึกษา ๓) ปัจจัยในด้านการจัดโครงสร้างและการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เอื้อต่อการพัฒนาและส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร ๔) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม การมีปฏิสัมพันธ์ในหมู่ครู ความเป็นอิสระในการทำงาน ๕) ปัจจัยด้านครู ได้แก่ พฤติกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และการได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ ๖) ปัจจัยด้านการกำกับติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยการสร้างกลไกการประเมินและทบทวนคุณภาพทุกระยะ รวมทั้ง ๘) ปัจจัยภายนอก คือ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนสถานศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เช่น ผู้ปกครองและชุมชน

๓) สถานศึกษามีการดำเนินงานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยสถานศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งโรงเรียนได้มีการจัดตั้ง “School Concept” ขึ้นมาตามแผนการพัฒนาโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้คิดค้นและแสวงหานวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอง โดยเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การส่งเสริมเจตคติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญจำเป็นต่อผู้เรียนโดยอิงบริบทพื้นที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้น การที่สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในลักษณะ School Concept นี้ ช่วยให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความเด่นชัด สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและความเหมาะสมตามสภาพบริบทของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งการจัดการศึกษาที่เน้นความต้องการของชุมชนและความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาที่ตัวบุคคลเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่ยึดวิชาเป็นตัวตั้ง ดังที่ พิณสุดา สิริธรรังศรี (มปป.) กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษา : หลักการสู่ความสำเร็จว่า ประกอบไปด้วย (๑) ยึดหลักการความสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม นำพาชาติออกจากวิกฤติ สู่คุณธรรมสมานฉันท์ สมานฉันท์ สามัคคี ด้วยปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานของความเป็นไทย ในสังคมโลก (๒) เป็นการจัดการการศึกษา บนความแตกต่างและหลากหลาย ที่เข้าถึงและเอื้อประโยชน์คนไทยทุกคน เป็นการศึกษาเพื่อมวลชน ที่ทุกคนมีส่วนร่วมและพึงได้รับสิทธิประโยชน์ ความเสมอภาคเป็นธรรมและเท่าเทียม ยึดพื้นที่เป็นฐาน (area - based) (๓) ยึดผลลัพธ์ของการจัดการการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านกาย จิต สังคม และสติปัญญา นำไปสู่สุขภาวะที่ดีของบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

๓. การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษานั้น สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังประเด็นต่อไปนี้

๓.๑ แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีทั้งแนวปฏิบัติที่ดีในด้านการดำเนินงาน มีการทำงานเป็นทีม การกระจายงานอย่างทั่วถึง การดำเนินงานโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning community: PLC) ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการนำวงจรบริหารงานคุณภาพแบบ PDCA มาใช้ควบคู่กันเพื่อวางแผน ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงการมีระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ ในส่วนของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาทั้งหมดพัฒนาหลักสูตรที่เน้นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน สอดรับความต้องการของคนในชุมชน นอกจากนี้สถานศึกษาส่วนใหญ่มีรูปแบบหรือโมเดลในการดำเนินงานที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสถานศึกษา ทำให้มีกรอบที่ชัดเจนเป็นเป้าหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน

๓.๒ ผลที่เกิดขึ้นจากการนำมาตรฐานการศึกษาชาติลงสู่มาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา

สถานศึกษาเห็นถึงผลที่เกิดขึ้นจากการนำมาตรฐานการศึกษาชาติลงสู่มาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาชัดเจน สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถระบุผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลกระทบเชิงบวก ทั้งผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียนที่มีการพัฒนาในด้านผลสัมฤทธิ์ ทักษะปฏิบัติในวิชาชีพ ทักษะสำคัญจำเป็นในการดำรงชีวิต และเจตคติที่ดี อีกทั้งครูซึ่งเป็นผู้นำมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติมีความภาคภูมิใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทางบวก ทำให้เห็นความสำคัญของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และเน้นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ซึ่งเมื่อมีการเน้นอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่สอดคล้องกับทรัพยากร ภูมิปัญญา และความต้องการจำเป็นของบริบท ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ผู้เรียนมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นในด้านต่าง ๆ บุคลากรในสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพในการพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาชุมชนชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม ครูบางส่วนยังเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงานของผู้สอน

๓.๓ ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ

ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นประกอบไปด้วย การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานต้นสังกัด การส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารในการดำเนินงาน การบริหารจัดการ การวางแผน การมอบหมายงานที่ชัดเจน กระจายงานอย่างทั่วถึง การลงมือปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ การทำงานเป็นทีมในรูปแบบของทีมขนาดเล็ก ซึ่งมีการแบ่งความรับผิดชอบเป็นส่วนย่อย ๆ โดยในแต่ละส่วนมีการดูแล กำกับติดตามกันอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ดูแลเด็กได้ใกล้ชิดขึ้น การรับรู้ข้อมูลการประกันคุณภาพ ความรับผิดชอบของครูที่ได้รับมอบหมาย มีการวางแผนหน้าที่รับผิดชอบและรายงานผลในที่ประชุม นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ยังประกอบด้วยการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของคณะครูและผู้บริหาร นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ขณะที่ขนาดของโรงเรียนและงบประมาณไม่มีส่วนในปัจจัยของความสำเร็จ ซึ่งการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนของสถานศึกษา ทำให้ชุมชนเห็นถึงทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษามากยิ่งขึ้น รวมถึงการที่สถานศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เกิดการเชื่อมโยงสู่ชุมชน

๓.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาส่วนหนึ่งระบุว่ายังไม่เจอปัญหาหรืออุปสรรคที่ชัดเจนหรือแก้ไขไม่ได้ ขณะที่สถานศึกษาอีกส่วนเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานคือ การขาดระบบการประเมินฐานสมรรถนะที่ชัดเจน เนื่องจากยังขาดการทดลองให้ระบบมีความสมบูรณ์ รวมถึงการสอบ O-NET นั้นผูกติดกับการประเมินผู้สอน ทำให้ผู้สอนสอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนสามารถทำข้อสอบ O-NET ได้ นอกจากนี้สถานศึกษาบางแห่งเห็นว่า การทำประกันคุณภาพการศึกษาไม่ควรอยู่ในลักษณะของเอกสาร ควรพิจารณาจากผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้เรียน การกำหนดเป็นเอกสารต้องกำหนดค่าตัวชี้วัดเป็นร้อยละซึ่งไม่ตอบโจทย์ที่ทางสถานศึกษาตั้งไว้ รวมถึงการนำผลของตัวชี้วัดไปผูกติดกับการแข่งขันจนเกินไป ควรให้ความสำคัญกับการตอบสนองในการสร้างผลผลิตหรือนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือประเทศชาติ มากกว่าการสร้างผู้เรียนเพื่อตอบจุดประสงค์ในการแข่งขัน จึงมีตัวชี้วัดที่สะท้อนบริบทแต่ละห้องที่ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพส่วนหนึ่งคือ การที่ครูมีภาระงานมาก จึงส่งผลให้ไม่สามารถที่จะจัดชั่วโมงการให้ความรู้เกี่ยวกับงานมาตรฐานและการประกันคุณภาพได้ ทั้งยังเกี่ยวข้องกับการย้ายหรือเปลี่ยนสถานศึกษาของครู ทำให้ต้องฝึกฝนงานให้ผู้รับผิดชอบที่เข้ามาปฏิบัติงานแทน อาจขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

นอกเหนือจากปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับระบบการประเมิน ปริมาณภาระงานแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับการขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน เนื่องจากขาดการช่วยเหลือแนะนำจากผู้เกี่ยวข้อง ด้วยในสถานศึกษาบางแห่งไม่มีศึกษานิเทศก์ ดังนั้นเมื่อมีข้อมูลที่ปรับปรุงใหม่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ครูจึงต้องศึกษาข้อมูลและจัดทำตามความเข้าใจของตนเอง

Khemmani (๒๐๑๔ อ้างถึงใน สมบัติ คชสิทธิ์ และคณะ, ๒๕๖๒) ได้เสนอแนะแนวทางในการสนับสนุนพัฒนาและช่วยเหลือครู ประกอบด้วย การจัดเอกสารความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งพัฒนาสื่อ วัสดุ และเครื่องมือต่าง ๆ พัฒนาครู/ผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะกระบวนการต่าง ๆ การสอนทักษะกระบวนการ และการพัฒนาทักษะการสอนของครู/ผู้สอน การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งหลักการสอนแนวการสอน รูปแบบการสอน วิธีการและเทคนิคการสอนทักษะกระบวนการ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับบริบท การพัฒนาทักษะการสอนกระบวนการ เนื่องจากการสอนมีลักษณะเป็นทักษะกระบวนการ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการสอนของครูจึงควรใช้หลักการสอนทักษะกระบวนการดังกล่าวด้วย เช่น การพัฒนาครูในสถานที่ทำงาน จัดระบบนิเทศภายใน มีการวางแผนการสอนสังเกตการสอนและวิเคราะห์การสอนร่วมกัน หรือการจัดระบบ “peer coaching” การจัดกลุ่ม “lesson study” การจัดการความรู้ การส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) โดยการให้ครูทำงานและเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจากการลงมือปฏิบัติ และวิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับบริบท การดำเนินการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยให้ครูเกิดการพัฒนอย่งยั่งยืน การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน และการจัดระบบการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครู

๓.๕ ความสำเร็จที่เกิดขึ้น

สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา ผ่านกระบวนการหรือวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เช่น PLC เป็นต้น นอกจากนี้สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่นได้ ด้วยความร่วมมือจากองค์กรหน่วยงาน ประชาชนชาวบ้าน ผู้ปกครองในการช่วยเหลือ ถ่ายทอดความรู้

ในส่วนของการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งสถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นได้เอง เนื่องด้วยมีการกำหนดเป้าหมายที่มุ่งให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน ในลักษณะรูปแบบ (model) และการกำหนด School concept สำหรับสถานศึกษาที่เข้าร่วมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมาย ทำให้สมรรถนะที่ต้องการพัฒนามีความชัดเจนอย่างมาก ขณะที่การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเน้นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้จริงในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ และมีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องตามรูปแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีการกำหนดรูปธรรมขึ้นเพื่อประเมินสมรรถนะของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

๑. การส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่มีบทบาทในการแนะนำกระบวนการหรือชวนสะท้อนคตินั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ควรดำเนินการคือ การสร้างทัศนคติที่ดีในการดำเนินการประกันคุณภาพให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ทำหน้าที่ในการช่วยสะท้อนเพื่อให้เกิดการไตร่ตรอง ทบทวน โดยผู้เกี่ยวข้องอาจเป็นนักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ รวมถึงความแตกต่างของแต่ละท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในนโยบาย สร้างความชัดเจนในทิศทางการดำเนินการ และสร้างความมั่นใจในการกำหนดอัตลักษณ์และจุดแข็งของสถานศึกษา เพื่อเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรม

๒. ควรสร้างวัฒนธรรมในการทำงานโดยให้การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการหนึ่งในการทำงานเพื่อไม่ให้ผู้ปฏิบัติเกิดความรู้สึกว่าการประกันคุณภาพเป็นภาระที่เพิ่มเข้ามานอกเหนือจากการสอนและการดูแลนักเรียน และสะท้อนคุณค่าของการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ชัดเจน

๓. การส่งเสริมให้การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพประสบความสำเร็จนั้น ต้องสร้างความเข้าใจให้แก่สถานศึกษาในการดำเนินการบูรณาการผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สู่การกำหนดมาตรฐานและเป้าหมายในระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งการนำอัตลักษณ์จังหวัด ท้องถิ่น มาผสมผสานบูรณาการตลอดกระบวนการตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจนกระทั่งนำไปสู่การนำไปปฏิบัติ โดยการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความชัดเจนในลักษณะของสมรรถนะสำคัญจำเป็น ที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน ประเทศชาติ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๔. การสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เข้มแข็ง ให้มีการสร้างความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้ปกครอง สถานประกอบการ ชุมชน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ และสร้างความเข้าใจต่อชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด องค์กรต่าง ๆ ในด้านการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง การแก้ปัญหาระหว่างการดำเนินงาน และการจัดสรรงบประมาณช่วยสนับสนุนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่สะท้อนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ควรมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้ปฏิบัติงาน ผ่านการจัดสื่อและทรัพยากรที่ผู้ปฏิบัติสามารถใช้งานเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพด้วยตนเอง ได้หรือมีสื่อกลางที่สามารถสื่อสารได้สอดคล้องตรงกันกับนโยบายหลักในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๒. ควรพัฒนาระบบรายงานผลให้ผู้ใช้งานสามารถปรับแต่งรายละเอียดได้นอกเหนือจากมาตรฐานการศึกษาหลัก เพื่อเปิดโอกาสให้สถานศึกษาที่ต้องการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นของบริบทพื้นที่สามารถทำได้

๓. สนับสนุนให้มีการเปิดโอกาสให้การกำหนดตัวบ่งชี้ที่มีความยืดหยุ่น เน้นประเมินที่ผลการปฏิบัติ แทนการให้ความสำคัญกับการจัดทำเอกสาร เพื่อให้กระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นภาระงานปกติที่บุคลากรปฏิบัติกันเป็นปกติ

รายการอ้างอิง

เจนจบ หาญกลับ, สุภัทรา เอื้อวงศ์. (๒๕๕๙). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2559 สืบค้นจาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/viewFile/8534/7479>

จินตนา ยงทัศนีย์. (๒๕๕๔). ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชุตติกาญจน์ ทองธรรม และ นงลักษณ์ ใจฉลาด. (๒๕๖๐). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, ๑๓(๓).

ประกาศพื้นที่นวัตกรรม ๖ ภูมิภาค. (17 ตุลาคม 2561). สืบค้นจาก <http://basiceducationsandbox.blogspot.com/2018/10/6.html>

พันทิพย์ รัตนราช. (๒๕๕๘). การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก. วารสารปัญญาภิวัฒน์, ๗(๒), ๑๘๒-๑๙๕.

พิณสุดา สิริธรรงค์. (มปป.). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาที่เหมาะสมกับคนไทย. สืบค้นจาก <https://www.dpu.ac.th/ces/upload/km/1406790427.pdf>

พินิจ มีคำทอง. (๒๕๕๙). การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษาด้วยเทคนิค SWOT Analysis. (พิมพ์ครั้งที่ ๑). ขอนแก่น : หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

เพียงตา กิจหิรัญวงศ์. (๒๕๖๑). การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดเสาธงหิน. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 46 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2561), หน้า 154-173.

ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๑). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/228/T4.PDF>

ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๑). กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/011/3.PDF>

ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๑). **ประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)**. สืบค้นจาก

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF

วาณิช ลิทา. (๒๕๖๐). สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ**. 17(1) มกราคม-มิถุนายน 2560 สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/eduthu/article/view/96233>

วรภรณ์ บุญเชียง. (มปป.). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research- PAR) มิติใหม่ของรูปแบบวิธีวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนระดับท้องถิ่น**. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นจาก https://www.chiangmaihealth.go.th/cmpho_web/document/190222155080467899.pdf

สาโรจน์ ขจรจันทะ, สิริธร สิ้นจินดาวงศ์ และ ประภาส เกตุไทย. (๒๕๕๘). **กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University, ๘(๒), ๖๘๒-๗๐๐.

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารายงาน, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๓). **รายงานผลการศึกษารายงาน เรื่อง การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ: บทเรียนจากต่างประเทศ**. บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด: กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๓). **รายงานผลการวิจัย แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ**. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารายงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๙). **รายงานผลการศึกษารายงาน มาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ**. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๑). **รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ (Education in Thailand 2018)**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๑). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑**. สืบค้นจาก <http://www.sesa17.go.th/site/images/Publish2.pdf>

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (๒๕๖๒). **พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox)**. https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2562/jun2562-1.pdf

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๒). **พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา**. สืบค้นจาก https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2562/jun2562-1.pdf

สมบัติ คชสิทธิ์ และคณะ. (๒๕๖๒). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ**.

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ปีที่ ๑๓ (๓).

ศิริพร งามแสง, พงศ์เทพ จิระโร, สมศักดิ์ ลิลา และ คมศร วงษ์รักษา (๒๕๕๕). **การพัฒนาระบบประกัน**

คุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารคณะพลศึกษา, ๑๕(ฉบับพิเศษ), ๒๖๙-๒๘๔

อมาวลี อัมพันศิริรัตน์ และพิมพ์มล วงศ์ไชยา. (๒๕๖๐). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : ลักษณะ**

สำคัญและการประยุกต์ใช้ในชุมชน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๓๖(๖).

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (ม.ป.ป.) **คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ**

การศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย. สืบค้นจาก [http://localschool.info/download/qamannual.pdf?](http://localschool.info/download/qamannual.pdf?fbclid=IwAR25KwCN7ZLHCja6xv4hY1K1TIFBc2gjbJJAQw74Thc5LGtvufOZ0QdmoT)

[fbclid=IwAR25KwCN7ZLHCja6xv4hY1K1TIFBc2gjbJJAQw74Thc5LGtvufOZ0QdmoT](http://localschool.info/download/qamannual.pdf?fbclid=IwAR25KwCN7ZLHCja6xv4hY1K1TIFBc2gjbJJAQw74Thc5LGtvufOZ0QdmoT)

ภาคผนวก
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

**แบบสัมภาษณ์การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
และการประกันคุณภาพการศึกษา**

**“โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง”**

คำชี้แจง: แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา “โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง” เพื่อนำความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ไปประมวลและพัฒนา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้สัมภาษณ์

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูล

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง .....
3. หน่วยงาน .....
4. ประสบการณ์ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
 1 - 2 ปี 3 - 5 ปี 6 - 10 ปี 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาท่านเป็นอย่างไร?

.....

.....

2. แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาท่านมีขั้นตอนอย่างไร?

.....

.....

3. สภาพการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของท่านเป็นอย่างไร?

.....

.....

4. แนวทางการกำหนดอัตลักษณ์ในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร?

.....

.....

5. ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่นำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จคืออะไร?

.....

.....

6. ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาท่านมีหรือไม่ อย่างไร?

.....
.....

7. การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของท่านเป็นอย่างไร?

.....
.....

8. การได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นอย่างไร?

.....
.....

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล
อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
โทรศัพท์ 081-312-3796 e-mail: b.bunchoo@yahoo.com

แบบวิเคราะห์ SWOT เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน, ภาพอนาคต,
จุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และ อุปสรรคของสถานศึกษา

“โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง”

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร	
จุดแข็ง/ข้อได้เปรียบ (Strengths)	จุดอ่อน/ข้อเสียเปรียบ (Weaknesses)
สิ่งที่ท่านทำได้ดีคืออะไรบ้าง สิ่งที่คุณอื่นมองว่าเป็นจุดแข็งของท่านคืออะไร ทรัพยากรใดที่ท่านมีอยู่อย่างเพียงพอ	สิ่งที่ท่านควรปรับปรุงคืออะไรบ้าง สิ่งที่คุณอื่นมองว่าเป็นจุดอ่อนของท่านคืออะไร ทรัพยากรใดที่ท่านมีไม่เพียงพอในการดำเนินการ
การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
โอกาสสำหรับท่านคืออะไรบ้าง ท่านจะใช้ประโยชน์จากโอกาสได้อย่างไร ท่านสามารถใช้จุดแข็งของท่านมาสร้างโอกาสได้อย่างไร	อะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของท่าน ท่านต้องแข่งขันกับอะไรบ้าง อุปสรรคใดที่ส่งผลต่อจุดอ่อนของท่าน

การวิเคราะห์ SWOT สู่แนวทางการวางแผนดำเนินงานของสถานศึกษา

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง/ข้อได้เปรียบ (Strengths)</p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> <p>3. ....</p> <p>4. ....</p> <p>5. ....</p>	<p>จุดอ่อน/ข้อเสียเปรียบ (Weaknesses)</p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> <p>3. ....</p> <p>4. ....</p> <p>5. ....</p>
	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> <p>3. ....</p> <p>4. ....</p> <p>5. ....</p>	<p>SO – ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส (กลยุทธ์ <i>เชิงรุก</i>)</p>
<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> <p>3. ....</p> <p>4. ....</p> <p>5. ....</p>	<p>ST – ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค (กลยุทธ์ <i>เชิงป้องกัน</i>)</p>	<p>WT – แก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค (กลยุทธ์ <i>เชิงรับ</i>)</p>

**แบบสัมภาษณ์การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
และการประกันคุณภาพการศึกษา**

**“โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง”**

คำชี้แจง: แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา “โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง” เพื่อนำความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ไปประมวลและพัฒนา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้สัมภาษณ์

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูล

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง .....
3. หน่วยงาน .....
4. ประสบการณ์ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
 1 - 2 ปี 3 - 5 ปี 6 - 10 ปี 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

1. สถานศึกษาของท่านมีการนำข้อมูลจากการทำกิจกรรม “รู้ตน รู้งาน” (SWOT to TOWS Matrix) ไปดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไร?

.....

.....

2. สถานศึกษาของท่านมีการหาความต้องการจากภาคีเครือข่ายต่างๆ เช่น กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สถานประกอบการ ชุมชนรอบสถานศึกษา อย่างไร ผลที่ได้เป็นอย่างไร ?

.....

.....

3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การวัดประเมินผล มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร ?

.....

.....

4. ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) อย่างไรในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา?

.....

.....

5. ผลกระทบ (IMPACT) ที่ชัดเจนจากการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคือ ?

.....

.....

6. ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่นำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จได้คือ ?

.....
.....

7. ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคือ ?

.....
.....

8. โครงการหรือกิจกรรมใดบ้างที่สะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่าน ? (อาจจะยกตัวอย่าง 1-2 โครงการที่มีความโดดเด่น)

.....
.....

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล
อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
โทรศัพท์ 081-312-3796 e-mail: b.bunchoo@yahoo.com